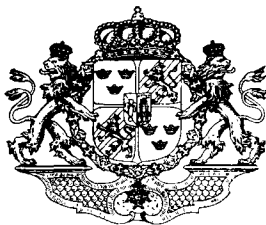

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1927

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1929

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

283655

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède. 1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen. Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

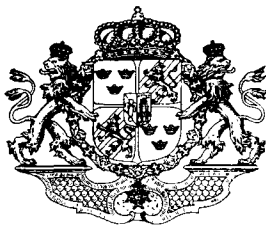
Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. År 1927. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ALLMÄN
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅR

1927

AV

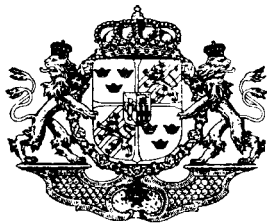
KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1929

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

283655

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE
ET SERVICE SANITAIRE
EN
SUÈDE
EN
1927
PAR
LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ETAT

STOCKHOLM 1929

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

288655

Innehållsförteckning.

[Medievalstil (1, 2, 3 . . .) betecknar, att uppgifterna endast äro approximativa.]

A. Textavdelning med texttabeller.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet	Sid. 3
1. Medicinalstyrelsens organisation	» 3
2. Medicinalstyrelsens personal	» 3
3. Mål och expeditioner	» 3
Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner å de olika byråerna	» 3
4. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen	» 4
5. Utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse	» 4
6. Instruktioner	» 4
7. Av medicinalstyrelsen disponerade medel	» 4
Statens bakteriologiska laboratorium	» 5
Statens rättskemiska laboratorium	» 8
Statens farmaceutiska laboratorium	» 9
II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket	» 12
1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen)	» 12
2. Allmänna hälsovården	» 12
A. Om hälsovårdsanordningar och hälsovårdsförhållanden	» 12
B. Skyddskoppym্পningen	» 16
Tab. B. Skyddskoppym্পningen i riket	» 16
» C. Redogörelse från medicinalstyrelsens vaccinkontor	» 17
C. Karantänsväsendet	» 17
D. Tuberkulosdispensärer	» 17
Tab. D. Under året nytilkomna dispensärer	» 18
» E. 1. Dispensärerernas inkomster	» 18
» E. 2. Dispensärerernas utgifter	» 19
E. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos	» 19
Tab. F. Dispensärerernas verksamhet	» 20
F. Förgörande av ohyra och andra insekter	» 20
3. Sjukvården utom sjukhusen	» 21
A. Dödligheten i rikets städer	» 21
B. Viktigare sjukdomars förekomst	» 22
C. Smittsamma könsjukdomar	» 23
D. Sptälska	» 24
Tab. G. Översikt av antalet sptälska i riket	» 24
E. Pesten i Sverige år 1927	» 25
F. Sjukdomsförhållandena i fängelserna	» 28
G. Ämbetsresor	» 28
H. Hälso-brunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter	» 28
I. Barnmorskeväsendet	» 29
K. Hälso- och sjukvårdspersonal	» 29
Tab. H. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker	» 30
Tab. I. Sjuksköterskor å reglerade tjänster	» 32

L. Sjukgymnastiska institut	Sid. 32
4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar	» 33
A. Sjukvårdsbyggnader	» 33
B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.	» 34
Tab. K. Omsättningen å civila sjukvårdsanstalter	» 36
» L. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m.	» 38
» M. Å barnbördshusen födda barn	» 39
» N. Antal å barnbördshusen avlidna barn	» 39
C. Kostnader för sjukhusvård	» 40
Tab. O. Översikt av utgifter och inkomster vid civila sjukvårdsanstalter	» 41
D. Skador och förgiftningar	» 42
5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen	» 43
III. Rättsmedicinen	» 45
A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse	» 45
B. Rättspsykiatri	» 46
IV. Apoteksväsendet	» 47

B. Tabellbilagor.

Tab. 1 a. Läkare och civila läkarebefattningar med tjänstärätt	Sid. 48
» 1 b. Barnmorskor och sjuksköterskor	» 49
» 1 c. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal	» 50
» 2. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppg. om dödsorsakerna i rikets städer	» 51
» 3. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om antalet döda i rikets städer med fördelning efter ålder och kön	» 60
» 4. Översikt av dödsorsakerna i rikets städer enligt hälsovårdsnämndernas uppg.	» 64
» 5. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter	» 66
» 6. Infektionssjukdomar med anmälningsplikt	» 66
» 7. Andra infektionssjukdomar (utan anmälningsplikt)	» 70
» 8. Scharlakansfeber och difteri på 10 000 inv. länsvis	» 70
» 9. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten	» 71
» 10. Lasarettens inkomster	» 74
» 11. Lasarettens utgifter	» 77
» 12. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 82
» 13. Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 85
» 14. Platsantal, beläggning, avlidna, underhållsdagar, väntetid, kurtid m. m. vid vårdanstalterna för tuberkulossjuka	» 92
» 15. Inkomster vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	» 94
» 16. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka	» 96
» 17. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter ang. antalet sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar samt inkomster och utgifter	» 98
» 18. Fall av smittsam könsjukdom efter boningsort	» 102
» 19. Fall av smittsam könsjukdom efter ålder och kön	» 102
» 20. Fall av smittsam könsjukdom efter smittningsort	» 103
» 21 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadans natur och påföljd	» 104
» 21 b. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans tillkomstsätt och påföljd	» 105
» 22. Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m.	» 107

Table des matières.

[Les chiffres en types spéciaux (1, 2, 3 ...) ne sont qu'approximatifs.]

A. Rapport avec quelques tableaux de statistique insérés dans le texte.

I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de l'État, expédition, etc. Pag. 3

Tabl. A. Résumé des affaires portées devant le Conseil supérieur de l'Administration médicale ainsi que les affaires y expédiées	3
Laboratoire bactériologique de l'État	5
Laboratoire de chimie légale de l'État	8
Laboratoire pharmaceutique de l'État	9

II. Hygiène générale et assistance médicale 12

1. Médecins à fonctions publiques (en dehors des hôpitaux)	12
2. Hygiène générale	12
A. Dispositions prises pour l'hygiène dans les villes, bourgs, etc.	12
B. Vaccination	16
Tabl. B. Vaccination dans le pays	16
C. Vaccin délivré du dépôt central	17
C. Quarantaine	17
D. Dispensaires pour les tuberculeux	17
Tabl. D. Dispensaires établis pendant l'année	18
E: 1. Recettes des dispensaires	18
E: 2. Dépenses des dispensaires	19
E. Ligue nationale suédoise contre la tuberculose	19
Tabl. F. Activité des dispensaires	20
F. Désinsection	20
3. Assistance médicale en dehors des hôpitaux	21
A. Mortalité dans les villes du pays	21
B. Les maladies les plus importantes	22
C. Maladies vénériennes	23
D. Léprosit��	24
Tabl. G. Relevé des cas de la l��prosit�� dans le pays	24
E. La Peste en Suède en 1927	25
E. Assistance médicale des prisons	28
F. Voyages des médecins publics pour épidémies et maladies infectieuses, etc.	28
G. Eaux minérales, stations balnéaires, etc.	28
H. Sages-femmes	29
I. Personnel pour les affaires d'hygiène et de santé	29
Tabl. H. Résumé des rapports des sages-femmes (par département)	30
Tabl. I. Infirmières (places réglées)	32
K. Instituts de gymnastique	32
4. Assistance médicale aux malades des hôpitaux civils	33
A. Constructions	33
B. Mouvement des hôpitaux civils	34
Tabl. K. Relevé du mouvement des hôpitaux civils	36
L. Femmes entrées aux maternités d'après l'âge, l'état civil, etc.	38
M. Nombre des enfants nés aux maternités	39
N. Nombre des enfants décédés aux maternités	39
C. Dépenses des hôpitaux, etc.	40
Tabl. O. Relevé des dépenses et des recettes des hôpitaux civils	41
D. Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements	42
5. Assistance médicale aux malades civils des hôpitaux de garnison	43

III. Médecine légale	Pag. 45
A. Médecine légale proprement dite	» 45
B. Psychiatrie judiciaire	» 46
IV. Service pharmaceutique	» 47

B. Tableaux annexés

Tabl. 1 a. Médecins et emplois des médecins civils ayant le droit de compter les années de service	» 48
<i>Col. 1. I. Villes, bourgs, etc. II. Campagne. Col. 2—7. Nombre des médecins légitimés. Col. 2. Médecins civils ayant ledit droit. Col. 3. Avec une clientèle privée. Col. 4. Non praticiens. Col. 5. Hommes. Col. 6. Femmes. Col. 7. Total. Col. 8—18. Nombre des emplois des médecins civils ayant le droit de compter les années de service. Col. 8. Médecins départementaux. Col. 9. Médecins cantonaux (ordinaires et extraordinaires). Col. 10. Médecins de ville et de districts urbains. Col. 11. Médecins de bourgs, etc. Col. 12. Aux hôpitaux antituberculeux. Col. 13. À des hôpitaux pour autres maladies corporelles. Col. 14. Aux hôpitaux d'aliénés. Col. 15. Médecins de prisons. Col. 16. Médecins du personnel du chemins-de-fer. Col. 17. Professeurs à la faculté de médecine. Col. 18. Autres emplois.</i>	
» 1 b. Sages-femmes et gardes-malades	» 49
<i>Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2—5. Sages-femmes de district, autres engagées par les communes ou aux maternités, privées. Col. 6—9. Gardes-malades engagées par les conseils départementaux ou par les communes, celles de dispensaires, privées.</i>	
» 1 c. Dentistes, exerçants de gymnastique médicale, personnel de pharmacie . . .	» 50
<i>Col. 1. Voir Tabl. 1, col. 1. Col. 2, 3. Dentistes (h. et f.). Col. 4, 5. Exerçants de gymnastique médicale, pratiquant. Col. 6—14. Personnel de pharmacie: propriétaires de pharmacie, loueurs de pharmacie, autres chefs, autres pharmaciens légitimés, étudiants en pharmacie, élèves, total (h., f. et somme).</i>	
» 2. Relevé des rapports des commissions municipales de santé concernant les causes de décès dans les villes	» 51
<i>Col. 1. Départements, villes. Col. 2. Morbi primæ conceptionis. Col. 3. Marasmus senilis. Col. 4. Septicæmia puerperalis. Col. 5. Alii morbi e graviditate et partu. Col. 6. Septicæmia, Pyosepticæmia. Col. 7. Erysipelas. Col. 8. Variola. Col. 9. Morbilli. Col. 10. Scarlatina. Col. 11. Diphtheria. Col. 12. Pertussis. Col. 13. Influenza epidemica. Col. 14. Typhus exanthematicus. Col. 15. Febris typhoides, Parathypus. Col. 16. Dysenteria. Col. 17. Cholera asiatica. Col. 17^{1/2}. Encephalitis lethargica. Col. 18. Poliomyelitis anterior ac. Col. 19. Meningitis cerebrospinalis ac. Col. 20. Tetanus. Col. 21. Tuberculosis pulmonum. Col. 22. Tuberculosis organ. aliorum. Col. 23. Lepra. Col. 24. Syphilis hereditaria. Col. 25. Syphilis acquisita. Col. 26. Febris intermittens. Col. 27. Aliæ infectiones. Col. 28. Morbi sanguinis. Col. 29. Alcoholismus chr. Col. 30. Aliæ intoxicationes chronicæ. Col. 31. Diabetes mellitus. Col. 32. Aliæ cachexiæ, etc. Col. 33. Hæmorrhagia cerebri et meningum, Emollitio cerebri. Col. 34. Alii systematis nervosi morbi. Col. 35. Morbi mentis. Col. 36. Endocarditis chr. Vitium organicum cordis. Myocarditis chr. Cardiosclerosis. Col. 37. Alii organorum circulationis morbi. Col. 38. Bronchitis ac. et chr. Col. 39. Pneumonia ac. Col. 40. Alii organorum respirationis morbi. Col. 41. Gastroenteritis ac. Col. 42. Gastroenteritis chr. Col. 43. Appendicitis. Col. 44. Ileus, Hernia intestinalis. Col. 45. Alii organorum digestionis morbi. Col. 46. Morbi organorum uropoëticorum et generationis. Col. 47. Morbi articulationum et ossium. Col. 48. Carcinoma. Col. 49. Tumores alii. Col. 50. Casus mortiferi. Col. 51. Suicidium. Col. 52. Homicidium. Col. 53. Aliæ morbi causæ. Col. 54. Totaux.</i>	
» 3. Relevé des rapports des commissions municipales de santé sur le nombre des décédés dans les villes, avec répartition de l'âge et du sexe	» 60
<i>Col. 1. Départements, villes. Col. 2—11. Hommes. Col. 12—21. Femmes. Col. 22. H. et f. Col. 2 et 12. Au-dessous de 1 an. Col. 9, 19. Au-dessous de 60 ans. Col. 10, 20. Âges inconnus.</i>	

Tabl. 4.	Relevé des causes de décès dans les villes d'après lesdits rapports	Pag. 64
	<i>Col. 1.</i> Causes de décès, voir Tabl. 2. <i>Col. 2—22.</i> Voir Tabl. 3.	
• 5.	Relevé de quelques-unes des principales causes de décès dans les villes, réparties par mois, d'après les rapports desdites commissions	66
	<i>Causes de décès, voir Tabl. 2.</i>	
• 6.	Maladies infectieuses, rapportées par tous les médecins, par mois et département	66
	<i>Col. 1.</i> Maladies dans les départements (villes). a. Scarlatina; b. Variola; c. Diphtheria; d. Febris typhoides et paratyphus; e. Dysenteria; f. Poliomyelitis anterior ac.; g. Malaria (Febris intermittens); h. Meningitis cerebrospinalis ac.; i. Encephalitis lethargica.	
• 7.	Maladies infectieuses, rapportées par les médecins de service, par mois et département	70
	<i>Col. 1.</i> Maladies: Septicæmia puerperalis, Morbilli, Parotitis epidemica, Pertussis, Influenza epidemica, Pneumonia acuta et pleuritis, Gastritis et enteritis acuta, Conjunctivitis trachomatosa.	
• 8.	Scarlatina et diphtheria par 10 000 hab. dans les départements (villes)	70
	<i>Campagne, villes des départements.</i>	
• 9.	Lits ordinaires, entrés, décédés, jours d'entretien, etc. aux hôpitaux	71
	<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2.</i> Lits ordinaires le 31 déc. <i>Col. 3, 4.</i> Entrés, décédés. <i>Col. 5.</i> Jours d'entretien de tous les soignés. <i>Col. 6.</i> Moyennes des soignés par jour. <i>Col. 7, 8.</i> Maximum, minimum des malades soignés quelque jour. <i>Col. 9.</i> Séjour moyen des soignés.	
• 10.	Recettes des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 9)	74
	<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2—9.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3.</i> Contributions des malades. <i>Col. 4.</i> Allocations par les conseils départementaux. <i>Col. 5.</i> Idem par les communes. <i>Col. 6.</i> Idem par l'Etat. <i>Col. 7.</i> Indemnités faites par l'Etat pour les étrangers, par d'autres départements ou communes, par l'assurance générale des pensions, etc. <i>Col. 8.</i> Revenu des fondations. <i>Col. 9.</i> Autres.	
• 11.	Dépenses des hôpitaux (indiqués dans Tabl. 9)	77
	<i>Col. 1.</i> Départements (villes), hôpitaux. <i>Col. 2—15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3.</i> Salaires et pensions. <i>Col. 4.</i> Aide extraordinaire. <i>Col. 5.</i> Médicaments. <i>Col. 6.</i> Articles de pansement. <i>Col. 7.</i> Eaux minérales, vins, glace, préparations alimentaires, etc. <i>Col. 8.</i> Instruments, appareils et fournitures. <i>Col. 9.</i> Vêtements, inventaires et fournitures. <i>Col. 10.</i> Alimentation des malades et du personnel. <i>Col. 11.</i> Chauffage, éclairage et fournitures. <i>Col. 12.</i> Blanchissage, nettoyage et fournitures. <i>Col. 13.</i> Fournitures, non comprises ci-dessus. <i>Col. 14.</i> Entretien des immeubles. <i>Col. 15.</i> Constructions et reconstructions.	
• 12.	Relevé des rapports des infirmeries concernant les lits ordinaires, les entrés, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	82
	<i>Col. 1.</i> Départements, infirmeries. <i>Col. 2—8.</i> Voir Tabl. 8, col. 2—7 et 9. <i>Col. 9—12.</i> Recettes, en couronnes. <i>Col. 9.</i> Totaux. <i>Col. 10.</i> Contributions des malades. <i>Col. 11.</i> Allocations des conseils départementaux. <i>Col. 12.</i> Allocations des communes. <i>Col. 13—15.</i> Dépenses, en couronnes. <i>Col. 13.</i> Totaux. <i>Col. 14.</i> Alimentation des malades et du personnel. <i>Col. 15.</i> Constructions et reconstructions.	
• 13.	Relevé des rapports des hôpitaux épidémiques sur les lits ordinaires, les entrés, les décédés et les jours d'entretien, ainsi que les recettes et les dépenses	85
	<i>Col. 1.</i> Départements, hôpitaux épidémiques. <i>Col. 2—7.</i> Voir Tabl. 9, col. 2—5, 7 et 9. <i>Col. 8, 9.</i> Voir Tabl. 12, col. 9 et 10. <i>Col. 10.</i> Allocation par l'Etat. <i>Col. 11—14.</i> Voir Tabl. 12, col. 11—15.	
• 14.	Nombre des lits, fréquentation, temps d'expectation et celui de curation, jours d'entretien, etc. aux sanatoriums	92
	<i>Col. 1.</i> Etablissements antituberculeux. I. Sanatoriums de la Fondation jubilaire de sa Majesté le roi Oscar II. II. Sanatoriums des conseils départementaux, des communes etc. III. Sanatoriums privés. <i>Col. 2.</i> Lits ordinaires le 31 déc. <i>Col. 3—6.</i> Entrés (h. f.). <i>Col. 7, 8.</i> Décédés. (h. f.). <i>Col. 9.</i> Jours d'entretien. <i>Col. 10.</i> Moyennes des soignés. <i>Col. 11, 12.</i> Max.,	

min. des soignés, survenu quelque jour de l'année. *Col. 13—15.* Temps d'attente (jours) max., min., moyenne (h. f.). *Col. 16—21.* Temps de curation (jours) des patients sortis, max., min., moyennes (h. f.).

Tabl. 15.	Recettes des établissements antituberculeux	Pag. 94
	<i>Col. 1.</i> Voir Tabl. 14. <i>Col. 2—9.</i> Voir Tabl. 10, col. 2—9.	
• 16.	Dépenses des établissements antituberculeux	96
	<i>Col. 1.</i> Voir Tabl. 14. <i>Col. 2—15.</i> Voir Tabl. 11, col. 2—15.	
• 17.	Hôpitaux privés, maisons privées de santé et autres établissements hospitaliers concernant les lits ordinaires, les entrés, les décédés et les jours d'entretien ainsi que les recettes et les dépenses, etc.	98
	<i>Col. 1.</i> A. Hôpitaux privés et maisons privées de santé. B. Etablissements pour enfants malades. C. Refuges provisoire des malades. D. Etablissements pour les estropiés. E. Maisons de convalescence. F. Hôpitaux annexés à des hospices. G. Maisons privées de santé pour les maladies incurables. H. Maternités. J. Asyle pour personnes affectées de la lèpre. <i>Col. 2—10.</i> Voir Tabl. 12, col. 2—10. <i>Col. 11.</i> Revenu des fondations, dons, etc. <i>Col. 12—15.</i> Voir Tabl. 12, col. 12—15.	
• 18.	Cas des maladies vénériennes d'après le domicile	102
	<i>Col. 1.</i> Départements, (grandes) villes. — M. = Hommes, Kv. = Femmes.	
• 19.	Relevé des maladies vénériennes avec répartition de l'âge et du sexe	102
	<i>Col. 1.</i> Maladies. <i>Syphilis</i> (de toute espèce): hommes, femmes. <i>Col. 2.</i> Totaux. <i>Col. 3.</i> Au-dessous de 1 an. <i>Col. 12.</i> Au-dessus de 60 ans. <i>Col. 13.</i> Inconnu.	
• 20.	Cas des maladies vénériennes d'après le lieu d'infection	103
	<i>Col. 1.</i> Départements, (grandes) villes; st = villes, ld = campagne. — M = Hommes, Kv. = Femmes.	
• 21a.	Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries, repartis d'après la nature et les suites de l'accident	104
	<i>Col. 1.</i> Nature de l'accident. <i>Col. 2—4.</i> Entrés pendant l'année, h., f., totaux. <i>Col. 5—7.</i> Suite de l'accident: Mort, Mal qui en résulte, Guérison.	
• 21b.	Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements, admis aux hôpitaux et aux infirmeries, repartis d'après l'origine et les suites de l'accident	105
	<i>Col. 1.</i> Origine de l'accident. <i>Col. 2—7.</i> Voir Tabl. 21a.	
• 22	Voyages d'office des médecins publics pour épidémies et maladies infect. etc. .	107
	<i>Col. 1.</i> Départements. <i>Col. 2—17.</i> Voyages par suite de Scarlatine, Diphtherie, Variole, Fièvre typhoïde, Dysenterie, Poliomyélite, Méningite épidémique, Encéphalite léthargique, Maladies mentales, Autres maladies, Vaccination, Hygiène, Receptions, Examens médico-légaux, Autres, Totaux.	

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. socialdepartementet.

Kungl. medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § i den för styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse angående hälso- och sjukvården i riket för år 1927.

Berättelsen innefattar särskilda redogörelser för

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

Statens bakteriologiska laboratorium.

Statens rättskemiska laboratorium.

Statens farmaceutiska laboratorium.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

2. Allmänna hälsovården.

3. Sjukvården utom sjukhusen.

4. Sjukvården å civila sjukvårdsinrättningar.

III. Rättsmedicinen.

IV. Apoteksväsendet.

Beträffande sinnessjukvården och veterinärväsendet får styrelsen hänvisa till särskilda av styrelsen avgivna berättelser.

NILS HELLSTRÖM.

F. VON DARDEL.

Torsten Philipson.

Stockholm den 6 november 1928.

I. Medicinalstyrelsen och dess verksamhet.

1. Medicinalstyrelsens organisation.

Någon ändring av medicinalstyrelsens organisation har under år 1927 icke vidtagits.

2. Medicinalstyrelsens personal.

Under år 1927 har kanslibiträdet hos styrelsen Lillie Hulda Schultz avlidit.

3. Mål och expeditioner.

Antalet under år 1927 *inkomna ärenden* uppgick till 21 116, vartill komma för *godkännande insända räkningar* 16 396 och *anmälningar, rapporter m. m.* 7 453. Sammanlagda antalet mål uppgick alltså till 44 965 och antalet *utgående skrivelser* till 36 290. För fördelningen å de olika byråerna redogöres i Tab. A.

Tab. A. Översikt av inkomna mål och utgående expeditioner å de olika byråerna under år 1927.

	Medi- cinal- byrån	Hospi- tals- byrån	Hälsö- vårds- byrån	Allm. byrån Lasa- retts- avd.	Apo- teks- avd.	Veteri- när- byrån	Kameral- byrån	Summa
<i>Inkomna mål.</i>								
Kungl. brev och ämbetsskrivelser . .	181	113	104	60	103	241	74	876
Kungl. remisser	86	64	85	44	22	187	35	523
Övriga ärenden	2 200	1 805	458	1 401	2 419	6 199	5 235	19 717
Summa	2 467	1 982	647	1 505	2 544	6 627	5 344	21 116
Anmälningar m. m.	789	551	678	903	1 755	2 110	667	7 453
Räkningar ¹	—	2 145	26 038	—	6 016	23 419	210 380	16 396
Summa	3 256	2 678	7 363	2 408	10 315	12 156	16 391	44 965
<i>Utgående skrivelser.</i>								
Underdåniga utlåtanden och skrivelser .	251	121	118	104	108	233	88	1 023
Övriga skrivelser	6 766	4 805	955	3 182	3 379	13 814	2 366	35 267
Summa	7 017	4 926	1 073	3 286	3 487	14 047	2 454	36 290

¹ Sådana räkningar, som granskas och godkännas i styrelsen, men likvideras genom länsstyrelserna. — ² Redovisas jämväl å kameralbyrån. — ³ Härav redovisas 145 å hospitalsbyrån, 6 038 å hälsovårdsbyrån och 3 419 å veterinärbyrån. Å dessa byråer underkastas nämligen ifrågakommande räkningar jämte därtill hörande rapporter granskning ur läkar-, respektive veterinärteknisk synpunkt, innan de slutligen granskas och godkännas å kameralbyrån. — ⁴ Därvid har reduktion gjorts för sammanlagt 9 602 (jfr not 2 och 3).

4. Utgivna Meddelanden från Medicinalstyrelsen.

Rättspsykiatriska utlåtanden, avgivna år 1927.

5. Utgivna kungörelser och cirkulär av mera allmänt intresse.

- Jan. 12. Cirk. till samtliga barnmorskestyrelser angående barnmorskornas resekostnader m. m.
- » 22. Cirk. till ledning vid läkarundersökning av dem, som önska varda inskrivna vid sjömanshus eller vid anställning å fartyg i viss fart eller såsom utkiksman eller rorsman.
- Febr. 4. Kung. ang. ny indelning av hospitalsdistrikten.
- Juni 16. Kung. ang. till betning av utsäde till desinfektion av jord eller lantbruksredskap m. m. avsedda beredningar.
- Okt. 10. Kung. ang. fastställande av avgifter för kontroll av vissa bakteriologiska preparat.
- » 13. Kung. med särskilda föreskrifter i anledning av kungl. förordningen den 1 juli 1918 angående handel med alkoholhaltiga apoteksvaror m. m.
- Nov. 1. Kung. angående tillvägagångssätt och åtgärder vid gasbehandling med cyanväte för förgörande av ohyra och andra djur, i vilket samband en särskild lärobok i ämnet utgavs genom styrelsens försorg.
- » 1. Kung. angående formulär till rapport över verkställd behandling med cyanvätegas till förgörande av ohyra.
- » 4. Cirk. till direktionerna för samtliga länslasarett och tuberkulossjukhus m. fl. angående önskvärdheten av att till läkarvikarier såvitt möjligt föreslå legitimerade läkare.
- » 7. Kung. ang. ändrad lydelse av § 20 i styrelsens kung. den 2 nov. 1911 angående fordringarna på viktigare proviantartiklar m. m. vid leverans för statens behov.
- Dec. 5. Cirk. till sundhetsinspektörerna i riket ang. anmaning till smittkällor, som anmälts hos dem enligt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

6. Instruktioner.

För de vid länslasarettet i Linköping anställda lasarettsläkarna (överläkarna å kirurgiska, å medicinska och å röntgenavdelningarna).

För de vid länslasarettet i Jönköping anställda lasarettsläkarna (överläkarna å kirurgiska och å medicinska avdelningarna samt avdelningsläkaren på avdelningen för sjukdomar i öron, näsa och hals).

7. Av medicinalstyrelsen disponerade medel.

Styrelsens *tillgångar* för budgetåret 1927/28 uppgingo till 36 861 812 kr., därav reservationer från föregående budgetår 881 501 kr., anvisade medel

24 963 004 kr. samt inkomster 11 017 307 kr. *Disponerade medel* uppgingo till 37 180 146, varav *utgifter* under året 35 735 370 kr. samt reservationer till nästa budgetår 1 444 776 kr. Behållningarna å andra anslag än reservationsanslag hava uppgått till 769 940 kr. samt merutgifter å förslagsanslag till 1 088 273 kr. Av inkomsterna utgjorde 10 456 139 kr. patientavgifter och ersättning för befattningshavares naturaförmåner vid hospitalen. Av utgifterna gingo 20 278 864 till hospitalens drift, 926 670 kr. till bidrag till sinnessjukvården i Stockholm och Göteborg, 3 391 125 kr. till tuberkulossjukvårdsanstalter såsom driftbidrag, 1 225 000 kr. till uppförande, inrättande och inlösen av epidemisjukhus, 759 452 kr. till epidemisjukhus såsom driftbidrag, 894 522 kr. till allmän hälso- och sjukvård (därav 510 122 kr. till bekämpande av könssjukdomar), 109 420 kr. till skyddskoppympningar samt 531 236 kr. till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren.

(Från länsstyrelserna hava utbetalats 2 545 013 kr. i avlöningar till förste provinsialläkare och provinsialläkare samt från statskontoret 510 328 kr. i bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.)

Statens bakteriologiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

Ur den av föreståndaren för statens bakteriologiska laboratorium, professor CARL A. KLING, avgivna årsrapporten må anföras följande:

Fyra kurser i kolerans, nervfebern och rödsotens diagnostik ha hållits vid laboratoriet.

Under året hava 1 418 blodprov undersökts på agglutinerande förmåga mot *tarmtyfus* och *paratyfus B*, varav 124 positiva för tyfus och 154 för paratyfus B, samt 1 140 negativa. Blododling för påvisande av *tarmtyfus* och *paratyfus B* har utförts å 43 prov, varav 8 positiva för tyfus och 2 positiva för paratyfus B samt 33 negativa. Vidare hava 1 826 fäces- och urinprov undersökts på *tarmtyfus* och *paratyfus B*, varav 155 positiva för tyfus, 110 för paratyfus B och 1 561 negativa. I samma syfte hava 23 vattenprov undersökts, alla med negativt resultat; 49 vatten- och 5 isprov hava undersökts på förekomst av colibaciller enligt Vincents metod, 3 vattenprov hava undersökts med hänsyn till samtliga förekommande bakterier och 1 prov av sågspån från isupplag på förekomst av colibaciller. Slutligen hava 4 mjölkprov undersökts på förekomst av dessa baciller, alla med negativt resultat.

I en insänd bakterieemulsion har påvisats *tarmtyfusbaciller*, likaså i insända gallstenar samt i en insänd likdel (tarmstycke).

88 blodprov hava undersökts på agglutinerande förmåga mot *dysenteribaciller*, varav 20 positiva för grupp I, 18 för grupp IV och 50 negativa; 137 faeces- och urinprov hava undersökts på förekomst av samma slags baciller, varav 18 positiva för grupp IV och 119 negativa.

3 faecesprov hava undersökts på förekomst av *amoebor*, alla med negativt resultat.

17 prov av cerebrospinalvätska hava undersökts på förekomst av *meningokokker*, varav 2 positiva och 15 negativa, varjämte 2 svalgprov och 2 utstrykspreparat av cerebrospinalvätska undersökts i samma syfte, alla med negativt resultat.

18 svalgprov hava undersökts på förekomst av *Bordet-Gengou's kikhoste bacill*, varav 1 positivt och 17 negativa.

1 varprov har undersökts på förekomst av *actinomyces* och befunnits positivt, och i 1 insänt varprov hava colibaciller påvisats.

1 blodprov har undersökts på förekomst av bakterier, varvid stafylokocker påvisats.

Under året hava 22 st. råttor från fartyg, kommande från pestsmittad ort, undersökts på förekomst av *pestbaciller*. Av fartygen uppgåvos 11 hava blivit koloxidbehandlade i Göteborg och 1 å obekant ort; 1 var ej alls koloxidbehandlat.

Wassermanns reaktion har utförts å 8 681 prov; därav voro 1 480 positiva.

•

För beredning av animalt ympämne inköptes 55 kalvar. Av dessa 55 vaccinerades 54 och en kasserades, emedan den ansågs olämplig till vaccinberedning. Hos en av kalvarna slog vaccinen icke an; 2 kalvar visade sig vid obduktionen vara tuberkulösa, i prov från en påvisades paratyfusbaciller och i en dubbelsidig bronchopneumoni, varför vaccinen från dessa kasserades. Två kalvar användes uteslutande för erhållande av stamvaccin.

Det för ympning av människor skördade ympämnet härstammar följaktligen från 47 kalvar. I medeltal erhöles från varje kalv 42.72 gram vaccin.

Från medicinalstyrelsens vaccinationskontor rekvirerades under året 5 765 flaskor¹ för 40 ympningar och 7 313 rör för 3 ympningar eller sammanlagt ympämne för 252 539 personer. Vid årets slut fanns kvar ympämne för omkring 360 000 personer.

Resultatet av de verkställda vaccinprövningarna visar att 95.1 % av de anlagda risporerna slagit an. Ympämnet har sålunda varit av mycket god beskaffenhet.

Av andra bakteriologiska preparat har under året tillverkats och försålts:

Ympämne mot *tarntyfus* 1 800 resp. 6 320 kbcm.

» » » och *paratyfus*
A + B 1 450 kbcm.

» » *paratyfus* A 10 »

» » » B 2 980 »

» » » A + B 330 »

» » *paradysenteri* 350 »

» » *kolera* 910 »

» » *epid. hjärnhinneinflammation* 1 360 »

» » *streptokokksjukdomar* 530 »

» » *influenz komplikationer* 3 220 »

» » *kikhosta* 1 540 resp. 2 810 »

Immuniseringsmedel mot *dysenteri*
(Shiga-Kruse) 30 »

Serum mot *difteri* å 1 500 I. E./kbcm 3 001 resp. 3 363 flaskor.

å 3 000 I. E./kbcm 8 364 » 5 065 »

å 4 500 I. E./kbcm 8 018 » 7 554 »

» » *stelkramp* å 100 A. E./kbcm 1 368 » 1 145 »

å 20 A. E./kbcm 8 524 » 8 641 »

» » *epid. hjärnhinneinflammation* 985 » 972 »

» » *streptokokksjukdomar* 808 » 1 497 »

» » *scharlakansfeber* 1 239 » 1 040 »

Normalserum från häst 123 »

Tuberkulin (human) 145 » 141 »

» (human + bovin) 140 »

¹ I Tab. C dock beräknade = 10 kapillärrör (c:a 30 pers.).

<i>Difteritoxin</i> enl. Schick	16 resp.	7 kbcm.
<i>Streptokokktox</i> enl. Dick	11 »	36 »
<i>Tyfusdiagnosticum</i>		1 250 »
<i>Paratyfusdiagnosticum</i>		1 025 »

Av bakteriologiska preparat har under året importerats och försålts:

Serum antigangræneux:

<i>Serum antiperfringens</i>	20 resp.	18 flaskor.
» <i>antisporogenes</i>	5 »	17 »
» <i>antihistolytique</i>	10 »	17 »
» <i>antioedematiens</i>	25 »	18 »
» <i>antivibrionseptique</i>		9 »

<i>Serum antivenimeux</i>	991 »	516 »
» <i>antipneumococcique</i>	50 »	99 »
» <i>anticarbonneux</i>	60 »	14 »

Botulinus antitoxic serum

<i>Serum antipesteux</i>		18 »
<i>Vaccin antipesteux</i>	100 »	67 »

*

Försöken med difterianatoxin enligt Ramon har under året fortgått.

Försöksvis har även framställts antibakteriellt serum mot scarlatina genom immunisering av häst medelst streptokokkstammar, isolerade från fall av scharlakansfeber. Detta serum har tillsvidare kostnadsfritt utlämnats i och för vinnande av erfarenhet angående dess verkningar.

Med hänsyn till den sammanställning över olika beredningssätt för tuberkulin samt deras effektivitet, som kommit till stånd på föranstaltande av Nationernas Förbunds Hygienkommitté, tillverkas numera laboratoriets tuberkulinpreparat såsom en blandning av lika delar human och bovin tuberkulin. Olika av kommittén föreslagna metoder för bestämmande av tuberkulinets styrka äro under prövning.

*

Kontroll av vissa för människor använda bakteriologiska preparat.

Ur de av kontrollanten för förra halvåret professor Carl Sundberg, för senare professor John Reenstjerna, avgivna rapporterna anføres följande:

A. Statens bakteriologiska laboratorium.

Under hela året har av statslaboratoriets tillverkning kontrollerats 12 nummer antidifterisera, 13 nummer antitetanussera, 5 nummer antimeningokokksersa, 5 scarlatinaser och 3 streptokokksersa samt ett 10-tal ympämnen (mot tyfus, kikhosta, dysenteri etc.); samtliga hava godkänts, dock ett först efter omfiltrering.

Av sera, importerade genom laboratoriets försorg, befanns ett vara orent och återsändes därför.

Vid efterkontrollerna ha inga sera behövt indragas.

B. Apotekarnas droghandel, Stockholm.

Under året ha kontrollerats och godkänts 5 sera av olika slag.

C. Kronans droghandel, Stockholm.

Under året hava kontrollerats och godkänts inalles 13 importerade sera av skilda slag.

D. Apoteksvarucentralen Vitrum, Stockholm.

Importerade sera till ett antal av 11 ha under året prövats och godkända.

E. Svenska aktiebolaget Igefa, Stockholm.

Under året hava 14 importerade sera av skilda slag kontrollerats och godkända.

Statens rättskemiska laboratorium.

Referent: Medicinalrådet Block.

Ur den av föreståndaren för statens rättskemiska laboratorium, professor E. WOLFF, avgivna berättelsen för år 1927 må anföras följande:

Från 1926 överfördes 1 remiss, där undersökningen vid årets utgång ej avslutats. Denna slutbehandlades i början av 1927. Under 1927 remitterades till laboratoriet 76 ärenden, av vilka vid årets slut 73 voro avslutade och 3 överfördes till 1928. Hela antalet under året slutbehandlade ärenden utgör således 74. Bland dessa ärenden funnos 2, där det icke var fråga om någon undersökning, utan blott om skriftliga utlåtanden. Antalet under året slutförda undersökningar uppgår således till 72.

Häri ha då icke inräknats ett antal på begäran av enskild person utförda blodundersökningar i faderskapsmål, vilka i början av 1927 liksom under senare delen av 1926 diariefördes som tjänsteärenden vid laboratoriet, vilket medicinalstyrelsen sedermera förklarat icke överensstämma med dess intentioner.

Undersökningsföremålen ha utgjorts av:

likdelar i	56 fall
blod enbart i	15
organdelar i	39
+ blod i	2
andra föremål än likdelar i	16

Därjämte hava vid sidan av likdelar även andra föremål i 13 fall blivit undersökta.

I de 15 ärenden, där *blod* ensamt undersöktes, avsåg undersökningen i 13 fall utronande av eventuell koloxidförgiftning. I 11 fall utföll undersökningen positivt, i 2 fall negativt. I ett av fallen, där blod + organdelar undersöktes, gällde undersökningen av blodet likaledes eventuell koloxidförgiftning samt utföll negativt; i detta fall påvisades emellertid i organdelarna annat giftigt ämne.

I två fall, där blod ensamt undersöktes och i ett fall, där blod + organdelar undersöktes, avsåg blodundersökningen eventuellt påvisande av förgiftning med gasformigt cyanväte (vid bostadsdesinfektion). Resultatet var i alla tre fallen negativt.

Vid undersökning av *organdelar* (41 fall) har intet giftigt ämne anträffats i 12 fall, (däri inräknat 1 fall med tvivelaktig reaktion på cyanväte), medan giftigt ämne påträffats i 29 fall, och utgjordes detta ämne av:

etylalkohol enbart	4 fall	morfin	1 fall
metylalkohol	3	kokain	1
(i ett fall med etylalkohol, i 2 med acetone)		stryknin	1
till veronalgruppen hörande ämne	7	lysol	1
(därav veronal i 4 fall, luminal i 1 fall, spår av ett hithörande ej närmare bestämbart ämne i 2 fall, i ett av de sistnämnda fallen tillsammans med etylalkohol)		cyanväteförening	3
		flyktig fosfor	4
		svavelsyra	1
		arsenikförening	2
		(därav i 1 fall blott betydelselöst spår)	
		kvicksilverförening	1

I de 13 fall, där *jämte likdelar även andra föremål* blivit undersökta, ha dessa utgjorts av:

- 1) 1 dricksglas och diverse pulveromslag med veronalrester;
- 2) 1 kompass, innehållande rå träsprit, 1 flaska innehållande konjak och 1 flaska innehållande metylalkohol- och acetonhaltig vätska;
- 3) 1 flaska, innehållande rent strykninsulfat, och 1 kopp med rester av samma ämne;
- 4) 1 flaska innehållande vatten (med lukt av fotogén);
- 5) 1 pulverkapsel, möjligen innehållande spår av morfin;
- 6) 1 flaska, innehållande några droppar starkt cyanvätehaltig vätska, och 1 flaska, innehållande nikotin- och pyridinhaltig vätska;
- 7) 1 flaska innehållande lysol;
- 8) 1 dricksglas, i vilket rester av veronal eftersökts med negativt resultat, och 2 flaskor innehållande mineralvatten;
- 9) 1 flaska innehållande renad träsprit, 1 flaska innehållande ringa mängd sockerhaltig vätska (troligen fruktsaft) och 1 burk innehållande en karbonathaltig, starkt ammoniakalisk massa, vari spår av metylalkohol påvisades;
- 10) 3 flaskor innehållande morfinhydrokloridlösning, 1 tom flaska, som troligen haft samma innehåll, 1 flaska innehållande koltetraklorid, 1 flaska innehållande kreosothaltig sirap, 1 flaska innehållande kloroformliniment, 1 flaska sannolikt innehållande anodyn, 3 flaskor innehållande kosmetiska preparat, 1 pappask, innehållande en blandning av talk och kokainhydroklorid, samt en bleckask, innehållande en blandning av snus och kokainhydroklorid;
- 11) 1 flaska innehållande rester av en ammoniakalisk cyanvätelösning och 1 flaska innehållande havresoppa;
- 12) 1 påse innehållande bronsfärg och 1 ask innehållande pastiller, sannolikt av något färgämne, ej närmare undersökta;
- 13) 1 glasburk, innehållande kokainhydroklorid.

Av de 16 *remisser, som gällt enbart andra föremål än likdelar*, ha 9 avsett påvisande av människoblodfläckar, en del fall tillika påvisande av vissa sekret från människa eller bestämmande av blodgrupp. Rent negativt resultat erhöles i 1 fall; i de övriga 8 fallen kunde människoblod påvisas å alla eller en del av de insända persedlarna. Gruppbestämning på intorkade blodfläckar lyckades endast i 1 av de 3 ärenden, där dylik försöktes.

I 3 av remisserna gällde undersökningen hårstrån från djur eller människa, i 1 av dessa fall samtidigt också ett hudfragment, i 1 av fallen också djurblofläckar.

I 1 fall gällde remissen undersökning av »askavfall» på förekomsten av skelett-delar av foster. Resultatet var negativt.

De 3 återstående undersökningsföremålen utgjordes av:

- 1) förkolnade rester, vari påvisades ringa mängd av mineralisk smörjolja;
- 2) ett pulveromslag, varå påvisades ringa mängd av metalliskt kvicksilver;
- 3) fläckar å en plånbok, troligen härrörande från anilinfärg.

Statens farmaceutiska laboratorium.

Referent: Extra byråchefen O. v. Friedrichs.

Ur den av t. f. föreståndaren för statens farmaceutiska laboratorium, leg. apotekaren G. Söderberg, avgivna redogörelsen för verksamheten vid laboratoriet under år 1927 må anföras följande:

Under året hava från laboratoriet avgivits 139 undersökningsprotokoll och utlåtanden. Av dessa hava 46 föranletts av uppdrag från medicinalstyrelsen och 93

hava gällt undersökningar och utredningar, som företagits på initiativ av laboratoriet.

Antalet undersökta läkemedel och övriga varor, för vilka redogörelse lämnats i de avgivna undersökningsprotokollen, har utgjort 576.

Undersökningar hava utförts å ett antal varor för att utröna, huruvida apoteksvara eller i allmän handel till försäljning tillåten vara föreläge. Av dessa hava 6 stycken ansetts utgöra apoteksvaror, vilkas försäljning stått i strid mot gällande bestämmelser i apoteksvarustadgan.

De undersökningar av i bilaga III vid apoteksvarustadgan upptagna, utom apoteken saluhållna varor, vilka under året utförts, gälla 91 försäljare och omfatta 517 varor. Av dessa hava 174 givit anledning till anmärkningar.

De undersökningar, som utförts på uppdrag av medicinalstyrelsen eller med dess medgivande, hava avsett följande varor:

- 1) en vara, benämnd »Exzemsalva» (tullbehandlingsärende);
- 2) en postförsändelse, som av k. generalpoststyrelsen förmodats innehålla vara, som ej får till riket införas av andra än apoteksföreståndare m. fl.;
- 3) en vara, benämnd »Venecin»;
- 4) en vara, benämnd »Maristentrank» (tullbehandlingsärende);
- 5) läkemedel, utlämnade av person, misstänkt för obehörigt utövande av läarkonsten;
- 6) en vara, benämnd »Vepidon»;
- 7) ett torrbetningsmedel för utsäde »Abavit B» på grund av ansökan, att varan måtte hänföras till giftigt ämne av andra klassen;
- 8) två putspreparat »Röda Björn» och »Zinkputsmedel» för bedömande av, huruvida desamma vore hänförliga till giftigt ämne av andra klassen;
- 9) en vara, benämnd »Vinum tonicum Leo» (tullbehandlingsärende);
- 10) en vara, benämnd »Ellimans Royal Embrocation» (tullbehandlingsärende);
- 11) två varor, benämnda »Favrskovvitam-Levertran-Emulsion» och »Levertran-emulsion» (tullbehandlingsärende);
- 12) en vara, benämnd »Collojod» (tullbehandlingsärende);
- 13) diverse läkemedel, utlämnade av person, misstänkt för obehörigt utövande av läarkonsten;
- 14) en vara, benämnd »Jekom» (tullbehandlingsärende);
- 15) en vara, benämnd »Med. Dr. Paul Grabley's fysiologiska mineralsalt för fjäderfä» (tullbehandlingsärende);
- 16) en vara, benämnd »Norsk Mineralnaering» (tullbehandlingsärende);
- 17) en vara, benämnd »Vitakalk» (tullbehandlingsärende);
- 18) tre varor, benämnda »Ken-L-Ration», »Hemo-Ration» och »Pup-E-Ration» (tullbehandlingsärende);
- 19) homeopatiska piller, tillvaratagna från en på sjukhus intagen patient;
- 20) torsklevertran, misstänkt att hava förorsakat förgiftningsfall hos grisar;
- 21) två varor, benämnda »Elporo» och »Klebro-Binde» (tullbehandlingsärende);
- 22) santoninkakor från 5 apoteksinrättningar, insända av apoteksinspektör;
- 23) opiumextrakt från 2 apoteksinrättningar, insänt av apoteksinspektör;
- 24) en vara, benämnd »Tobaksextrakt 9—10 %» i fråga om jämförelse med »jofurol» etc. vid införande till riket;
- 25) en vara, benämnd »Felsol»;
- 26) diverse läkemedel, omhändertagna av landsfiskal;
- 27) en för förgörande av skadeinsekter avsedd vara, benämnd »Cuprodyl» i fråga om dess eventuella hänförelse till giftigt ämne av andra klassen;
- 28) en vara, benämnd »Radiosalsalva»;
- 29) ett läkemedel, benämnt »Mika Pers berömda Hästpulver», insänt av landsfiskal;

30) arsenikmalm från Bolidens gruva i fråga om eventuellt behov av åtgärder till förhindrande av skada genom dess handhavande;

31) en vara, benämnd »Kalcium- och bifosfatpreparat»;

32) läkemedel, utlämnade av viss person i samband med sjukbehandling;

33) piller, utlämnade av »chiropractor»;

34) en vara, benämnd »Fenchel-Honig» (tullbehandlingsärende);

35) en vara, benämnd »Uspulun-Universal» i fråga om huruvida densamma borde upptagas bland ämnen, som finge användas för torrbetning av utsäde.

Utöver yttranden, föranledda av förestående undersökningar, hava yttranden avgivits i följande ärenden:

36) yttrande över ansökning om lån ur fonden för fiskerinäringens befrämjande för tillverkning av medicinaltran etc.;

37) yttrande i anledning av hos laboratoriet begärd undersökning;

38) yttrande i anledning av ansökning om hänförande till bilaga III vid apoteksvarustadgan av ett preparat, benämnt »Bovisan»;

39) yttrande angående vissa till medicinalstyrelsen ingivna förslag rörande beredning av ett spritsvagt ersättningspreparat för malörtsdroppar;

40) yttranden vid två tillfällen angående bensoylacetylglykol (anador) i fråga om dess hänförande till apoteksvara;

41) yttrande angående metallputsmedel, innehållande högst 15 % oxalsyra, i fråga om deras undantagande från att anses som giftiga ämnen vid försäljning i originalförpackning.

II. Allmänna hälso- och sjukvården i riket.

1. Tjänsteläkare för hälso- och sjukvård (utom sjukhusen).

Referent: Medicinalrådet Block.

Genom brev den 6 maj 1927 har Kungl. Maj:t fastställt ny stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare med anledning av att tio nya provinsialläkartjänster upptagits, fem från och med den 1 juli 1927 och fem fr. o. m. den 1 jan. 1928.

Följande nya provinsialläkardistrikt hava genom särskilda av Kungl. Maj:t meddelade beslut inrättats, nämligen Tumba och Hallstaviks distrikt i Stockholms län, Båstads distrikt i Kristianstads län, Vällinge distrikt i Malmöhus län, Älvängens distrikt i Älvsborgs län, Långshyttans distrikt i Kopparbergs län, Nylands distrikt i Västernorrlands län och Vännäs distrikt i Västerbottens län.

Tjänsteårsberäkning och statsbidrag hava beviljats för en extra provinsialläkare i Hällefors distrikt i Örebro län.

Tjänsteårsberäkning har beviljats för dels en municipalläkare i Virserums municipalsamhälle, dels en köpingsläkare i Hultfreds köping.

Statsbidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden har under året beviljats i tretton distrikt, nämligen Ludgo, Hemse, Löberöds, Stegeborgs, Malåträsk, Herrljunga, Eds, Markaryds, Överkalix, Ramnäs, Hammerdals, Edsbyns och Teckomatorps distrikt.

2. Allmänna hälsovården.

A. Om hälsovårdsanordningar och hälsovårdsförhållanden.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

I sina årsberättelser hava förste provinsialläkarna sammanställt en del anmärkningar rörande de sanitära missförhållanden, bristfälligheter och försummelser som de själva och andra tjänsteläkare vid utövandet av sin verksamhet iakttagit. Dessa förste provinsialläkarnas årsberättelser ligga till grund för efterföljande framställning. Man finner i allmänhet i dessa berättelser ett upprepande av vad tjänsteläkarna i hithörande frågor förut haft att omförmäla.

Den *allmänna hälsovården* synes alltså förbättras, men mycket återstår ännu att uträtta. Kontrollen av hälsovårdsföreskrifternas efterlevande å landsbygden är på många håll alltså otillfredsställande. Inrättandet av särskilda hälsovårdsnämnder torde i någon mån kunna avhjälpa en del missförhållanden. I samband härmed torde även böra omnämnas vissa andra missförhållanden, ehuru de i övervägande grad äro av sjukvårdskaraktär, det stora behovet av vårdplatser för kroniskt sjuka. Flerstädes har man visserligen mera allvarligt börjat ägna sin uppmärksamhet åt denna fråga och inrättat särskilda anstalter (i stängda epidemisjukhus o. d.), men mycket mera återstår ännu att göra. — Bristen på vårdplatser å hospitalen skapar även allvarliga olägenheter, i det att kommunerna själva på många håll måste ordna platser åt dylika sjuka å försörjningsinrättningar, ålderdomshem o. d. anstalter.

Den *personliga hygien* synes förbättras år från år, men anmärkningar framställas dock; hudvården är dålig, särskilt bland äldre, i följd av bristande tillgång på bad, tandvården är alltså mycket försummad, men torde på vissa håll nu bättre kunna tillgodose, sedan tandläkare där börjat praktik. Särskilt skolbarnens tänder äro i stort behov av eftersyn och omvårdnad. Så har på flera håll tandröta hos barn visat sig vara en mycket vanlig företeelse. På flera håll påtalas befolkningens vana att använda alltför tjocka kläder och dess rädsla för frisk luft. Rörande faran av *snittsamma könssjukdomar* säges på vissa håll, att deras spridning måste sättas i samband dels med den förvånande okunnighet som råder i vissa kretsar, när det gäller att förstå tecken till sjukdom, dels med den alltmer tilltagande danslystnaden. Den glädjande nedgången, som efter den nya lagens antagande i alla delar av riket visat sig, har på sistone avstannat och övergått till en mindre ökning. Tillfälle till *varmbad* finnes vid en del bruk, mejerier samt å landsbygden, visserligen rätt sparsamt, men förbättring härutinnan kan årligen konstateras. Från alla håll påtalas *kaffemissbruket*, särskilt bland kvinnor, ofta beroende på okunnighet i matlagning och bristande intresse härför. Härtill bidrager även måhända kvinnornas allt vanligare deltagande i förvärvsarbete. Följderna visa sig också i de ofta förekommande tarmsjukdomarna. Ett tilltagande missbruk av tobak, särskilt bland barn, omnämnas å flera håll.

Såsom allmänt omdöme torde kunna sägas, att den allmänna hygien är stadd i ett ständigt framåtskridande. Man börjar allt mera allmänt inse vikten av att genom ett sunt liv söka förebygga sjukdom och ohälsa; det med allt större intresse bedrivna sport- och idrottslivet torde även få anses såsom ett utslag av denna insikt.

Nyktligheten säges i allmänhet vara god. Hembränning förekommer allt mindre och spritsmugglingen är i avtagande.

Bostäder och bostadshygien. Rörande bostäder och bostadshygien göras alltså alltså anmärkningar om olämpliga bostäder, trångboddhet o. d. Då ju hithörande frågor äro av stor betydelse, måste de givetvis fånga tjänsteläkarnas intresse i särskild grad; de avhandla dem också mer eller mindre ut-

förligt i sina rapporter. Det mesta är emellertid av enahanda innehåll som återgivits i styrelsens föregående berättelser. Anmärkningarna gälla särskilt beträffande landsbygden, men rikta sig även mot städernas bostadsförhållanden. I flera län uppgivas statare- och torplägenheter ofta lämna mycket övrigt att önska. Bostadskontroll finnes dock i en del landskommuner. I ett och annat län verkställes bostadsinspektion av dispensärsköterskor, och för landsbygden i Malmöhus län finnes särskild bostadsinspektris. I andra län klagas över bristen på bostadskontroll. Snyggheten är på sina håll alltjämt bristfällig, likaså den personliga hygien. Ännu förekomma i något län drängkamrar i direkt förbindelse med stall och fähus (Malm. län), ävensom drängkamrar utan eldstad.

Anmärkningar mot *skolor och samlingslokaler* framföras från flera län, särskilt beträffande ventilationsmöjligheter. En viss brist på förståelse härutinnan kan dock någon gång förspörjas; från en socken (Upps. län) anmärkes i kommunalnämndens berättelse, att »utrymme och luftväxling är *mer* än som bör vara, vad det gäller skolorna». — Man anser det önskvärt, att barnen åtminstone någon gång undersökas av läkare. I ett och annat län pläga de större kommunerna lämna fri tandvård för skolbarn.

Fördomar och fel vid späda barns uppfödande äro fortfarande ofta förekommande. I denna fråga anföra tjänsteläkarna i samtliga län flera anmärkningar. De påpeka, att avvänjningen i många fall sker påfallande sent (ända in på tredje året), i andra fall för tidigt, och att mjölkmaten gives oregelbundet. Ofta äro mödrarna okunniga om mjölkblandningens riktiga proportioner för olika åldrar. Förbättring i detta hänseende börjar dock framträda, tack vare barnmorskornas upplysningsarbete samt de råd och upplysningar, som på olika sätt givas mödrarna. I ett och annat distrikt hava anordnats kurser i barnavård och småskrifter i ämnet utdelats.

Samhällets barnavård. Fosterbarnsvården förbättras långsamt; dock framhålls såsom önskvärt på några håll, att särskilt de å spädbarnshem intagna barnen komma under bättre uppsikt. Särskilda nämnder finnas numera i flera kommuner.

Besiktningen av arbetsställen har liksom föregående år givit vid handen, att en del minderåriga, anställda inom industrien, icke varit i sådant hälsotillstånd, att de kunnat få fortsätta med dylikt arbete. Vanlig åkomma har varit struma, som dock ej föranlett inskränkning i arbetet, samt klenhet och hjärtsjukdom. Det framhålls såsom önskvärt, att besiktningen ombesörjes av en och samma läkare för hela länet.

Vaccinationen fortgår i det stora hela enligt lagens föreskrifter, och det förut omnämnda motståndet häremot synes vara i avtagande. Mycket vanligt är det emellertid, att barnen, ännu då de börja sin skolgång, ej äro vaccinerade. Flertalet föräldrar hava då på enkel tillsägelse låtit ympa sina barn, men en del först sedan barnen hotats med avstängning från skolgången.

Distriktssjukvården. Ambulerande sjuksköterskor hava tjänstgjort i några län på vederbörande landstings bekostnad och anses på ett i stort sett till-

fredsställande sätt hava fyllt sin uppgift. Denna form av sjukvård har på många håll utvidgats.

Barnmorskeskärtsenheten. I följd av den sjunkande nativiteten samt barnaföderskornas ökade benägenhet att anlita barnbördsanstalterna blir barnmorskornas praktik allt mindre och mindre; en utökning av distriktens omfattning har därför gjorts i vissa län och i andra planerats.

Epidemisjukvården är numera i de flesta län förstklassigt ordnad. Epidemisjukhusen äro flerstädes fullt moderna och modernt utrustade med ambulansbilar o. d., varigenom sjukvården kan bättre koncentreras och förbilligas.

I den nya hälsovårdsstadgan, som varit i kraft sedan 1919, hava hälsovårdsmyndigheterna erhållit ett kraftigt stöd vid hälsovårdsarbetet; framför allt gäller detta på livsmedelshandelns område. På landsbygden går det visserligen långsammare att få till stånd en effektiv kontroll men i städer och stadsliknande samhällen nöjaktigt och efter förväntan.

Särskild *matvarustadga* har antagits i flera samhällen.

Köttbesiktningstrång har under året införts i några städer och köpingar.

Fortlöpande mjölkkontroll har införts i några städer.

Ladugårds- och mjölkhygien förbättras långsamt, men mycket brister ännu härutinnan. Det uttalas såsom önskvärt, att särskilda bestämmelser härom utfärdas.

Vattenledningsverk hava inrättats i flera samhällen, även i mindre, och utvidgningar av äldre hava utförts under året.

Dricksvattnets beskaffenhet giver här och där anledning till anmärkningar av enahanda art, som de närmast föregående åren.

Vattentillgången har i några kommuner varit otillräcklig.

Avledning av spill- och grundvatten. Till fromma för den allmänna hygienens förkovran hava flera städer och större samhällen arbetat på att ordna sina avloppsförhållanden; en del municipalsamhällen ha även offrat betydande summor för denna angelägenhet. Öppna avloppsdiken med stagnerande vatten förekomma dock här och var. Enligt flera tjänsteläkare finnes i detta avseende mycket övrigt att önska. Behovet av åtgärder för sankta markers torrläggande påpekas.

Smittrening utföres i allmänhet efter sjukdomsfall i lungsot eller epidemisk sjukdom av sjuksköterska eller desinfektör; desinfektörernas utbildning anses på några håll otillfredsställande. I allt större utsträckning börjar man här för anlita dispensär- eller distriktssköterskor.

Kvacksalveriet förekommer i alla delar av riket, ej mindre i kulturcentra än på andra håll och antager i vissa trakter rent vidskepliga former. I allmänhet torde kunna sägas, att äldre tiders s. k. »kloka» gubbar och gummor, som ofta utan ersättning bistodo vid benbrott och ledåkommor, numera sällan förekomma. Kvacksalveriet i våra dagar är ett geschäft, som ockrar på godtrogenhet och okunnighet. Det florerar mest under namn av homeopati, dess utövare kalla sig vanligen »doktor», men förse sig därjämte ofta med mera speciella titlar, såsom naturläkare, elektrohomeopat, homeopatisk ögondiagnostiker, chiroprakter etc. I vissa trakter förekommer s. k. helbrägdagörelse.

Kvacksalvarna slå sig ej ned i sådana trakter, där tillgången på läkare är knapp, vilket man snarast kunde vara böjd att antaga, utan de förlägga sin verksamhet framför allt till de större städerna; en del resa dock omkring i landet och uppsöka därvid helst platser med mera anhopad befolkning såsom köpingar, municipalsambhällen o d. Från några håll anmärkes även, att en del sjuksköterskor, även distriktssköterskor, i stor utsträckning utöva läkarevård.

Tandtekniker förekomma i flera län, vilka utöva olovlig praktik.

Mot *apoteksväsendet* förekomma inga nämnvärda anmärkningar. Den *olovliga* medikamentsförsäljningen uppgives vara mindre omfattande.

B. Skyddskoppypningen.

I **Tab. B** meddelas en redogörelse för ympningens omfång ävensom vaccinationsprocenten inom de olika länen; revaccinationer inom armén och flottan ingå ej här. **Tab. C** innehåller en redogörelse av antalet från medicinalstyrelsens vaccinkontor levererade portioner.

Då relativtalen beräknats på de föregående år levande födda, må anmärkas, att under första levnadsåret c:a 6 % avlida och en del sålunda icke hinna ympas; dödligheten bland tvååringar ligger nära 2 % och bland treåringar nära 1 %. Vid bedömandet torde även hänsyn böra tagas till födelse- talets tämligen kontinuerliga nedgång. För året uppgick vaccinationsprocenten till endast 62·6 mot 82·5 föregående år.

Tab. B. Skyddskoppypningen i riket år 1927.

Stad, län	Levande födda år 1926	A. Vac- cina- tion. ¹	B. Re- vaccina- tion. ²	Ym- pade ³ i %	Stad, län	Levande födda år 1926	A. Vac- cina- tion. ¹	B. Re- vaccina- tion. ²	Ym- pade ³ i %
Stockholms stad . .	5 304	4 532	241	85·4	Göteb. o. Boh. län ⁶	3 757	2 350	299	62·5
» län . .	4 082	2 610	26	63·9	Göteborgs stad . .	3 538	3 385	—	95·7
Uppsala » . .	2 344	1 653	9	70·5	Älvsborgs län . .	5 019	3 359	17	66·9
Södermanlands » .	2 971	1 684	161	56·7	Skaraborgs » . .	4 011	2 467	9	60·5
Östergötlands » ⁴	4 298	2 244	25	52·2	Värmlands » . .	4 567	2 816	34	60·7
Norrköpings stad .	855	904	13	105·7	Örebro » . .	3 159	1 896	11	61·0
Jönköpings län . .	3 791	1 957	13	51·6	Västmanlands » .	2 664	2 347	5	88·1
Kronobergs » . .	2 673	1 651	4	61·8	Kopparbergs » . .	3 970	2 517	2	63·4
Kalmar » . .	3 946	2 129	178	54·0	Gävleborgs » . .	4 881	3 253	927	66·6
Gotlands » . .	937	718	5	76·6	Västernorrlands »	5 267	1 640	118	31·1
Blekinge » . .	2 627	1 549	190	59·0	Jämtlands » . .	2 669	992	—	37·2
Kristianstads » . .	4 564	2 803	88	61·4	Västerbottens » .	4 705	2 547	53	54·1
Malmöhus » ⁵	6 762	5 060	118	73·8	Norrbottens » . .	4 918	2 156	104	43·8
Malmö stad . . .	1 641	1 200	109	73·7					
Hallands län . . .	2 449	1 749	7	70·4	Summa	102 368	64 168	2 766	62·6

¹ Personer, som fullgjort ympningsplikt. — ² Utförda ympningar på förut med framgång ympade. Revaccinationer vid armén och flottan ingå ej. — ³ Ympade (grupp A.) i % av föregående år levande födda. — ⁴ Utom Norrköpings stad. — ⁵ Utom Malmö stad. — ⁶ Utom Göteborgs stad.

Tab. C. Redogörelse från medicinalstyrelsens vaccinkontor år 1927.

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Antal portioner¹													
Summa levererade²	1 336	4 191	780 6 460	29 275	3 354	5 508	2 894	10 091	1 881	1 300	—		67 070
Summa utlämnade .	962	1 213	2 741	6 012	20 154	5 394	1 469	4 991	4 336	3 046	1 227	461	52 006
kostnadsfritt . . .	362	813	2 141	5 412	18 804	4 994	1 069	3 991	3 786	2 946	927	361	45 606
försälda	600	400	600	600	1 350	400	400	1 000	550	100	300	100	6 400

Anm. Utlämnning av humaniserad vaccin har under året ej förekommit.

¹ En »portion» (animal vaccin) här = 1 kapillärrör. Ett kapillärrör räcker till vaccinering av 2 å 3 personer; 1 flaska till omkring 40 personer. — ² Från statens bakteriologiska laboratorium.

C. Karantänsväsendet m. m.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

Karantänsanstalten å Käsö har under året varit bestämd till karantäns- och observationsplats för pest och kolera.

Karantänsanstalten å Fejan öppnades den 7 aug. och var sedan öppen under hela året.

Dessutom hava på vederbörande kommunala myndigheters begäran och bekostnad observatorieplatser för pest och kolera under hela året varit inrättade i Hälsingborg, Malmö, Gävle och Göteborg.

Under år 1927 hava 24 fartyg, därav 1 vid Fejan och 23 vid Käsö, behandlats med generatorgas för utrotande av råttor. I 9 fall utfördes samtidigt cyanvätegasbehandling av hytter, mässar m. fl. lokaler ombord. Det vid Fejan gasbehandlade fartyget var norska ångaren Ramsholm, ombord å vilket 4 fall av böldpest inträffat (se E. Pesten i Sverige, sid. 25).

Ett av de vid Käsö gasbehandlade fartygen befanns hava döda pestråttor ombord. Den 19 dec. inkom nämligen ångaren Modemi från Buenos Aires efter att ha anlöpt hamnar, som ej förklarats smittade av pest. Som emellertid döda råttor påträffats ombord, gjordes bakteriologisk undersökning av sådana, och den 23 dec. kunde diagnosen pest anses säkerställd.

D. Tuberkulosdispensärer.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

Tab. D upptager endast en under år 1927 nytilkommen dispensär; tabellen utgör en fortsättning av de i närmast föregående årens berättelser lämnade redogörelserna. Den nytilkomna dispensären är avsedd för en sammanlagd folkmängd av c:a 19 800. Antalet dispensärer vid årets slut uppgick till 221, därav 213 statsunderstödda.

I **Tab. E:** 1 lämnas en redogörelse för statsunderstödda dispensärers *inkomster*, som för året uppgingo till 2 100 819 kr., varav staten bidragit med 19 %, landsting med 33, kommuner med 16 och nationalföreningen mot tuber-

kulos med 19 %, länsföreningar med 2 %, vartill komma gåvor etc. med 11 %. I Tab. E: 2 redogöres för dispensärernas *utgifter*; dessa uppgingo till 1 834 852 kr., varav till löner 43 %, hyror 9, expedition 6, resor 8 och organiserad barnavård 34.

I Tab. F. lämnas en översikt av dispensärernas verksamhet. Antalet familjer som å dessa byråer under året för första gången begärt råd och hjälp var mer än 9 400, varav inom 7 400 tuberkulos konstaterades, antalet av läkare undersökta personer mer än 26 000 och antalet av sköterskor besökta hem över 43 000; remisser till sanatorier och sjukhus förekommo i 7 600 fall.

Tab. D. Under år 1927 nytillkomna dispensärer.

Anstaltens namn	Anstalten öppnades	Lo- kal	Antal läkare högst	Mottagning, antal i vekan	Antal invånare inom verksam- hetsom- rådet vid årets början	Driften bekostas av	Besök i hemmen av	Remiss av läkare fordras	Sjukbehandling meddelas
		Sjukskid				kommun landsting	läkaren	sköterskor	
Degerfors dispensär, Vasterb. län	1	1	1	1	19 800	1 1 1	1	1	1

Tab. E: 1. Dispensärernas inkomster år 1927.

Dispensärer	Antal	Staten	Landsting	Kommuner	Nationalföreningen	Länsföreningar	Gåvor, räntor, etc.	Summa
Stockholms län	5	19 588	44 000	9 242	12 760	—	847	86 437
Uppsala	1	2 931	—	14 500	2 201	—	5 833	25 465
Södermanlands	3	8 208	15 155	1 200	6 494	—	103	31 160
Östergötlands	8	10 666	29 000	—	11 579	—	420	51 665
Jönköpings	10	12 236	11 303	—	13 066	—	—	36 605
Kronobergs	6	9 409	18 752	19 179	9 664	—	9 063	66 067
Kalmar	11	14 870	30 450	—	14 075	—	5 232	64 627
Gotlands	1	2 567	750	1 050	3 800	—	2 074	10 241
Blekinge	5	8 751	—	5 210	8 376	15 142	1 300	38 779
Kristianstads	4	6 966	5 278	—	7 556	—	7 375	27 175
Malmöhus	10	15 808	30 619	5 650	14 693	—	2 885	69 655
Hallands	5	10 402	43 794	8 008	520	—	367	63 091
Göteborgs o. Bohus	11	25 830	44 418	36 210	27 572	—	19 939	153 969
Älvsborgs	5	16 393	35 721	22 021	15 518	2 191	2 402	94 246
Skaraborgs	4	11 780	15 436	10 595	11 689	—	9 944	59 444
Värmlands	18	48 495	47 285	37 480	42 795	—	54 703	230 758
Örebro	7	11 992	45 316	2 312	11 665	—	1 326	72 611
Västmanlands	9	11 123	2 750	13 184	11 064	4 452	22 930	65 508
Kopparbergs	21	34 600	41 473	62 831	37 474	—	21 473	197 852
Gävleborgs	4	8 316	18 850	10 449	7 200	—	2 115	46 930
Västernorrlands	18	28 598	62 018	31 536	30 841	—	21 380	174 373
Jämtlands	12	13 147	34 950	3 031	13 147	—	574	64 849
Västerbottens	13	28 548	70 734	18 477	29 742	—	3 766	151 267
Norrbottens	22	41 982	51 300	29 108	44 100	14 994	36 566	218 050
Summa	213	408 206	699 352	341 273	387 591	36 779	232 617	2 100 819

Anm. Tabellen avser endast sådana dispensärer, som under året erhållit statsbidrag; härifrån äro undantagna de större städerna som bildat eget sjukvårdsområde samt en mindre stad (se Tab. F, anm.).

Tab. E: 2. Dispensärernas utgifter år 1927.

Dispensärer	An- tal	Avlö- ningar	Hyrer och lokaler ¹	Expe- dition ²	Resor	Organiserad barnavård	Summa
Stockholms län . .	5	27 178	14 115	4 427	4 203	35 913	85 836
Uppsala	1	6 364	—	705	162	5 405	12 636
Södermanlands . .	3	14 012	3 902	1 717	4 354	9 624	33 609
Östergötlands . .	8	28 087	5 420	5 027	3 239	3 183	44 956
Jönköpings	10	24 081	8 621	3 590	3 513	1 809	41 614
Kronobergs	6	13 324	5 772	2 511	5 538	10 075	37 220
Kalmar	11	32 601	6 988	6 650	6 665	8 965	61 869
Gotlands	1	3 917	2 298	407	506	2 209	9 337
Blekinge	5	16 030	985	2 808	966	9 712	30 501
Kristianstads . . .	4	17 854	1 478	1 339	3 660	9 681	34 012
Malmöhus	10	41 420	300	5 041	7 707	8 702	63 170
Hallands	5	18 074	7 694	2 803	2 890	10 442	41 903
Göteborgs o. Bohus .	11	38 785	10 187	7 510	11 810	49 471	117 763
Älvsborgs	5	40 124	8 313	7 157	4 028	37 137	96 759
Skaraborgs	4	14 461	2 183	1 733	2 699	15 688	36 764
Värmlands	18	62 832	23 085	11 100	12 675	120 817	230 509
Örebro	7	35 958	4 366	2 607	3 986	9 703	56 620
Västmanlands . . .	9	19 862	3 274	2 686	795	25 253	51 870
Kopparbergs	21	70 022	11 358	6 433	6 231	64 730	158 774
Gävleborgs	4	16 928	5 284	1 397	2 472	12 326	38 407
Västernorrlands . .	18	68 173	16 427	6 937	18 292	27 970	137 799
Jämtlands	12	35 231	6 752	6 128	9 571	565	58 247
Västerbottens . . .	13	54 871	—	4 082	17 703	52 004	128 660
Norrbottens	23	85 345	12 409	19 974	11 955	96 333	226 017
Summa	213	785 534	161 211	114 769	145 620	627 717	1 834 852

Anm. Tabellen avser endast sådana dispensärer, som under året erhållit statsbidrag; härifrån äro undantagna de större städerna som bilda eget sjukvårdsområde samt en mindre stad (se tab. F, anm.).

¹ Underhåll samt bränsle, lyse, inventarier m. m. — ² Häri även nödiga sjukvårdsartiklar (filtar kläder, spottkoppar, termometrar etc.).

E. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos.

Från föreningens sekreterare, d:r Neander, hava erhållits följande uppgifter.

Upplysningsarbetet har fortgått såsom förut genom föreläsningar i skilda delar av landet. Sälunda hava 276 föredrag på Nationalföreningens initiativ och till stor del på dess bekostnad hållits av 20 olika föreläsare för inalles 32 850 åhörare. Sammanlagt hava under åren 1904—1927 hållits 2 443 föredrag för 317 141 åhörare.

Föreningens *kvartalsskrift* har utgått i 22 000 ex. En broschyr i tuberkulosfrågan har utdelats till samtliga vid inskrivningsförrättningarna sig inställande värnpliktiga, tillhörande armén och marinen.

För genomgående av *kurs i sanatorievård* hava 17 sjuksköterskor erhållit stipendium.

Nationalföreningens *bidrag till dispensärverksamheten* uppgick till 352 309 kr. fördelade på 206 dispensärer inom samtliga län.

Såsom *bidrag till utackordering i friska hem* av 348 barn från tuberkulösa familjer ha utbetalts 39 572 kr. Bidrag ha lämnats till *29 hem för friska barn från tuberkulösa familjer*.

Föreningens *inkomster* uppgingo till 662 550 kr., därav medlemsavgifter 14 222 kr., välgörenhetsmärken 88 826 kr. och lyxblanketter 386 175 kr.

Utgifterna belöpte sig till 608 379 kr.

Tab. F. Översikt över de statsunderstödda dispensärernas verksamhet under år 1927.

Dispensärer		Antal dispensärer	Antal rådfrågande familjer	Däruv under året nyttjkonna	Inom dessa tuberkulosa, antal	Av läkare undersökta personer	Antal läkarundersökningar	Antal av sköterskor besökta hem	Antal av sköterskor utförda besök i hemmen	Antal av sköterskor förordnade resor	Antal remiss till	
											sanatorier	sjukvårdsanstalter
Stockholms län	5	1 593	604	344	1 482	3 406	1 278	3 362	884	255	104	
Uppsala	1	131	32	32	202	584	131	841	10	9	10	
Södermanlands	3	719	171	165	619	897	719	1 892	443	112	13	
Östergötlands	8	863	273	181	710	1 172	1 165	4 951	902	163	22	
Jonköpings	5	869	291	277	1 000	1 305	1 011	3 211	944	146	21	
Kronobergs	6	1 435	338	276	1 094	1 396	1 184	2 707	1 011	305	85	
Kalmar län (norra)	4	626	171	170	404	749	625	2 175	499	112	39	
Kalmar (södra)	7	1 058	339	246	677	1 108	1 024	2 929	833	171	30	
Gotlands	1	80	60	40	120	163	85	698	102	21	—	
Karlskrona stad	1	804	50	44	287	303	392	1 216	64	33	7	
Blekinge	4	656	170	160	362	549	943	2 266	1 046	109	15	
Kristianstads	4	593	359	148	739	717	1 696	2 375	622	94	5	
Lunds stad	1	118	37	13	197	365	130	1 602	25	22	4	
Malmöhus	9	1 325	454	289	1 072	1 559	1 178	5 255	1 191	164	89	
Hallands	5	918	240	151	806	1 006	1 123	3 621	772	130	26	
Göteborgs o. Bohus	11	2 078	455	442	1 163	1 554	2 116	8 634	1 958	447	61	
Borås stad	1	353	51	51	95	214	474	878	—	27	2	
Trollhättan	1	60	31	31	46	50	245	573	20	24	5	
Älvsborgs landsting	3	1 036	352	415	1 211	1 748	1 373	1 743	601	352	23	
Skaraborgs	4	1 691	381	287	1 016	1 335	1 668	3 394	714	153	29	
Värmlands	18	3 332	491	374	1 366	1 876	3 328	10 185	2 676	595	128	
Örebro	7	1 395	485	280	1 700	2 878	1 358	4 602	656	229	53	
Västmanlands	9	635	176	97	654	1 135	957	4 050	70	78	29	
Kopparbergs	21	1 831	307	287	1 288	2 037	1 864	10 979	730	240	62	
Gävleborgs	4	885	185	112	729	1 272	800	2 985	521	169	28	
Västerorrlands	18	2 849	717	577	1 473	2 771	2 824	11 394	2 571	660	63	
Jämtlands	12	1 994	554	508	1 225	1 910	1 988	6 314	1 251	504	79	
Västerbottens	12	2 194	704	619	1 730	2 619	2 732	6 583	1 176	490	70	
Norrbottens	22	4 245	942	761	2 890	3 160	8 705	14 106	2 178	466	254	
Summa	213	36 366	9 420	7 877	26 357	39 838	43 116	125 521	24 470	6 280	1356	

Anm. Hela antalet dispensärer uppgick vid årets slut till 221, däruv 213 statsunderstödda och 8 icke statsunderstödda. Dessa senare voro Stockholms stads (2 st.), Norrköpings, Malmö, Hälsingborgs, Göteborgs, Sala och Gävle.

F. Förgörande av ohyra och andra insekter.

Genom K. kung. den 10 okt. 1919 och medicinalstyrelsens kung. den 17 nov. 1919 har lämnats föreskrifter angående begagnande av cyanväte till förgörande av ohyra och andra insekter.

Under åren 1926 och 1927 voro dessa föreskrifter föremål för omarbetning i medicinalstyrelsen med biträde av två sakkunniga, vilket ledde till en ny K. kung. i ämnet den 7 okt. 1927 och en likaledes ny medicinalstyrelsens kung. i samma ämne den 1 nov. s. å., varjämte utarbetades en lärobok i cyanvätebehandling för förgörande av ohyra och andra djur med råd och anvisningar, vilka noggrant skola följas av ledarna av cyanvätebehandlingar. Genom de nya kungörelserna tillkommer det styrelsen bland annat att med-

dela särskilt tillstånd att bruka cyanföreningar för utveckling av cyanväte till förgörande av ohyra och andra djur, varjämte styrelsen får kännedom om de tillfällen, där ledare av gasbehandling gjort sig skyldig till oskicklighet eller vårdslöshet. Härigenom får styrelsen större möjlighet att övervaka, att givna föreskrifter bli iakttagna vid cyanvätebehandlingarnas utförande.

Cyanvätebehandlingar hava under de gångna åren sedan 1919 utförts i stor utsträckning inom landet dock mest i huvudstaden. Statistiska meddelanden föreligga emellertid hittills endast från Stockholm, där under år 1927 utfördes 2 972 behandlingar omfattande 14 344 »rum» (där även fartygsutrymmen, kaserner och andra större lokaler, här omräknade till »rum» om 60—75 kbm).

Fr. o. m. nästa år komma enligt styrelsens föranstaltande redogörelser att föreligga från hela landet.

3. Sjukvården utom sjukhusen.

A. Dödligheten i rikets städer.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Hälsovårdsnämndernas uppgifter om dödsorsaker i rikets städer ligga till grund för Tab. 2—5; dödsfallen äro där fördelade efter dödsorsak, de avlidnas ålder och kön samt efter dödsmanad. Emellertid må påpekas, att några städer av vissa orsaker hava att uppvisa avsevärt lägre siffror än de, som publiceras av K. statistiska centralbyrån.

Här nedan lämnas för *städer med mer än 10 000 inv.* en översikt av dödligheten (på 1 000 av medelfolkmängden). För samtliga städer i riket uppgå de angivna dödsfallen till 21 619 därav 9 998 män och 11 621 kvinnor. På 1 000 inv. bliva dödstalen 11·4 för mankön och 11·3 för kvinnkön mot resp. 10·8 och 10·6 föreg. år. Hela antalet dödsfall under föreg. år uppgick till 20 078; den absoluta ökningen beror delvis på att en stad (Umeå) med år 1927 tillkommit till här ifrågakvarande grupp av städer.

Den ökning, som sålunda gör sig gällande i förhållande till föreg. år, framträder särskilt för ålderdomssjukdomar, vissa epidemiska sjukdomar särskilt influensa (766 fall mot 278 år 1926), samt tuberkulos, vidare cirkulationsorganens sjukdomar, andningsorganens, matsmältningsorganens och könsorganens sjukdomar. Minskning visa däremot kräftsjukdomar.

1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927
Stockholm . . .	11·4 11·9	Västervik . . .	10·7 11·2	Halmstad . . .	10·7 9·2	Västerås . . .	10·4 10·3
Södertälje . . .	10·5 11·4	Visby . . .	13·6 13·3	Göteborg . . .	9·2 10·1	Falun . . .	11·5 10·4
Lidingö . . .	10·1 9·1	Karlskrona . . .	10·2 11·0	Mölnadal . . .	10·0 11·1	Gävle . . .	11·1 12·7
Uppsala . . .	12·9 12·9	Kristianstad . . .	9·6 11·1	Uddevalla . . .	11·5 10·3	Söderhamn . . .	11·0 13·7
Nyköping . . .	10·2 12·1	Malmö . . .	9·0 9·9	Trollhättan . . .	7·4 8·4	Härnösand . . .	12·9 9·9
Ekilstuna . . .	10·1 10·6	Lund . . .	10·9 11·5	Borås . . .	9·4 10·4	Sundsvall . . .	11·2 13·8
Linköping . . .	13·0 12·1	Landskrona . . .	10·3 10·6	Skövde . . .	12·7 11·6	Östersund . . .	11·2 9·7
Norrköping . . .	11·7 12·0	Hälsingborg . . .	9·0 9·9	Karlstad . . .	10·4 10·9	Umeå . . .	10·2
Jönköping . . .	12·1 12·6	Ystad . . .	10·4 12·3	Kristinehamn . . .	10·5 10·3	Luleå . . .	9·7 13·9
Kalmar . . .	11·7 13·9	Trälleborg . . .	8·9 8·2	Örebro . . .	10·2 10·0	Rikets städer	10·7 11·3

Av här upptagna 39 städer hade ej mindre än 8 under året en dödlighet under 10 ‰, i flera fall anmärkningsvärt låg. I Trälleborg uppgick den sålunda ej till mer än 8.2. Därefter komma Trollhättan (8.4), Lidingö (9.1), Halmstad (9.2) samt ovanligt nog Östersund (9.7). Särskilt må framhållas, att flera städer med talrik arbetarbefolkning hava låga dödssiffror. Relativt höga tal med en dödlighet av mer än 13 ‰ hava 5 städer, Kalmar och Luleå (13.9), Sundsvall (13.8), Söderhamn (13.7) samt Visby (13.3).

Av Tab. 4 framgår, att en relativ förskjutning av dödligheten till högre åldrar ägt rum i jämförelse med år 1910, i det att barnadödligheten de följande åren starkt minskats och en ökning inträtt för de högsta åldersgrupperna.

B. Viktigare sjukdomars förekomst.

Referent: Medicinalrådet Bismark.

Enligt de översikter över sjukdomsfall i infektions- m. fl. sjukdomar, som meddelas i Tab. 6 och 7, hava av vederbörande läkare (se tab. anm.) anmälts 200 593 fall av ifrågavarande sjukdomar, varav av influensa 122 067 fall mot 35 321 föregående år. En sammanställning för åren 1918—1927 utvisar följande:

År 1918	616 568	År 1923	102 694
» 1919	248 590	» 1924	125 164
» 1920	187 255	» 1925	112 299
» 1921	116 879	» 1926	101 292
» 1922	193 348	» 1927	200 593

Av *epidemiska sjukdomar*, beträffande vilka anmälningsplikt gäller för samtliga läkare i riket (sömnssjuka dock först från den 1 juli 1920 samt frossa från den 1 juli 1924), hava anmälts — utom fläckfeber 1 fall år 1919 — följande antal sjukdomsfall:

År	Scharlakansfeber.	Difteri.	Smittkoppor.	Nervfeber o. paratyfus.	Rödsot.	Akut barnförlamning.	Sömnssjuka.	Epid. hjärnfeber.	Frossa.	Summa.
1918 . . .	7 769	27 645	1	2 941	89	122	.	118	.	38 685
1919 . . .	9 310	40 514	7	3 826	53	820	.	116	.	54 646
1920 . . .	9 750	26 448	11	1 266	71	181	352	102	.	38 181
1921 . . .	9 264	15 133	2	1 123	125	141	1 512	120	.	27 420
1922 . . .	10 718	6 610	—	896	63	112	192	79	.	18 670
1923 . . .	10 829	4 840	—	808	37	309	530	85	.	17 438
1924 . . .	10 882	4 240	1	1 401	82	656	318	115	4	17 699
1925 . . .	10 613	3 820	—	1 458	108	517	198	186	8	16 858
1926 . . .	8 513	3 561	—	816	59	341	172	147	9	12 618
1927 . . .	5 289	3 776	—	417	77	375	137	127	6	10 204

Under det att sålunda antalet sjukdomsfall av scharlakansfeber under de sista 10 åren hållit sig någorlunda konstant — med starkt markerad nedgång under 1926 och 1927 — är nedgången för difteri däremot synnerligen stor. Även fallen av nervfeber och akut barnförlamning samt sömnssjuka visa under denna period nedgående tendens.

Tab. 8 visar den relativa utbredningen av scharlakansfeber och difteri å landsbygd och i stad; i hela riket förekommo av den förra sjukdomen 8·7 fall på 10 000 inv., av den senare 6·2 mot resp. 14·0 och 5·9 föregående år.

Märkligare epidemier år 1927.

Smittkoppor, fläckfeber, kolera.

Intet fall av dessa sjukdomar ha under året förekommit inom landet.

Pest.

Rörande pestens förekomst i Sverige under år 1927 se sid. 25.

Scharlakansfeber.

Under året 5 289 anmälda fall i hela riket mot 8 513 föreg. år.

Nervfeber och paratyfus.

Antalet anmälda fall sjönk från 816 föregående år till 417. Av dessa inträffade 91 i Norrbottens län.

Rödsot.

I hela riket ha under året anmälts endast 77 fall. Av dessa förekomma 25 fall å Kalmar läns landsbygd under tiden 1—15 aug.

Barnförlamning.

Av barnförlamning hava 375 fall anmälts, varav 75 fall i Skaraborgs län.

Sömnssjuka (Encephalitis lethargica).

Det sammanlagda antalet anmälda fall utgjorde 137; tämligen jämnt fördelade över hela landet, dock i Gävleborgs län 15, Värmlands län 13 samt Kopparbergs län 11 fall.

C. Smittsamma könssjukdomar.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

I **Tab. 18** lämnas en översikt av anmälda fall av smittsamma könssjukdomar med fördelning å sjukvårdsområde (län, stad), där de insjuknade äro *bosatta*, i **Tab. 19** efter *ålder* samt i **Tab. 20** å sjukvårdsområde, där de *smittats*. Sjukdomsfallen i syfilis äro i Tab. 18 och 20 fördelade i ärvd och förvärvad syfilis; bland fallen av denna grupp medräknas endast primär och sekundär syfilis.

Under år 1927 hava polikliniker för kostnadsfri undersökning och behandling av könssjuka varit anordnade i Stockholm, Uppsala, Linköping, Norrköping, Jönköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Borås, Örebro, Västerås och Gävle. Omfattningen av poliklinikernas verksamhet framgår av följande sammansättning:

E. Pesten i Sverige år 1927.

Härom hava docenten Carl Naeslund och t. f. laborator Ragnar Ströman av-
givit följande berättelse:

Pestens plötsliga uppträdande i Sverige år 1927 — efter att icke hava varit
konstaterad härstädes under de sista tvåhundra åren — erbjuder från epidemiolo-
gisk, bakteriologisk och till en viss grad även klinisk synpunkt en del av intresse.

Den 5 aug. 1927 anlände till Gävle en norsk ångare (Ramsholm) med tre sjuka
ombord, vilka efter företagen klinisk och bakteriologisk undersökning visade sig
lida av bubonpest.

Ångaren — om 1 800 ton och 20 mans besättning — hade i slutet av juni och
början av juli intagit last av jordnötter i Kaolac och Rufisque (Senegal). Under
lastningen bodde ett femtiotal negrer ombord på fartyget. Fartyget låg hela tiden
förankrat ute i floden eller ute på redan utan direkt förbindelse med land. Den
6 juli avgick ångaren från Rufisque till Rotterdam. Vid denna tidpunkt var staden
icke förklarad smittad av pest, men man vet, att pestfall en längre tid förekommit
såväl i Rufisque som i dess omgivningar. Till Rotterdam anlände ångaren den 21
juli. Där lossades jordnötterna, och ny last av koks intogs, varefter fartyget avgick
den 29 juli med Gävle som destinationsort.

Rörande rättornas förhållande hade man vid upprepade tillfällen iakttagit döda
rättor ombord före ankomsten till Rufisque (i slutet av juni), men hela tiden sedan
dess har veterligt icke en enda död råtta iakttagits på fartyget. De levande rättor-
nas antal angivas ständigt ha varit stort.

Besättningen klagade över, att de under hela resan mycket plågats av ohyra av
olika slag däribland loppor.

Det första sjukdomsfallet (en sjöman K.) inträffade den 6 juli eller samma dag,
som fartyget lämnade Rufisque. Han insjuknade plötsligt i feber, stark matthet
och huvudvärk, varefter en mycket ömmande inguinalbubon uppträdde. Den sjuke,
som tidvis låg till sängs och tidvis kunde vara uppe, besökte i Rotterdam en läkare,
som förklarade sjukdomen vara en ofarlig tropisk bubon. Sjukdomstillståndet fort-
for dock ända till ankomsten till Gävle.

Den 20 juli, alltså strax före ankomsten till Rotterdam, uppträdde det andra fal-
let (en sjöman O.) under likartade symtom som det första, varvid även en starkt
ömmande inguinalbubon bildades. Han sökte dock ingen läkare förrän i Gävle.

Under resan till Gävle insjuknade den 30 juli en annan sjöman (U.) på samma
sätt som de två föregående.

Sedan fartyget angjort Gävle hamn besökte de tre sjuka sjömännen en läkare, som
genast misstänkte pest. Från bubonerna togs material för bakteriologisk undersök-
ning och insändes till Statens bakteriologiska anstalt. De sjuka isolerades, och
fartyget förankrades ute på redan i väntan på svar från den bakteriologiska un-
dersökningen. Redan efter ett dygn erhöles från ett av proven (K.) bakterier,
som visade en stor överensstämmelse med pestbakterier. Till följd härav beordrades
fartyget till karantänsanstalten Fejan i närheten av Stockholm.

Vid den fortsatta bakteriologiska undersökningen befunnos de misstänkta bakte-
rierna vara pestbakterier. Därmed blev det bevisat, att sjömannen K. led av bubon-
pest, och sannolikt voro de båda andra sjömännen även infekterade med samma
virus.

Efter fartygets ankomst till Fejan (den 8 augusti) inlades de sjuka på sjukhus.
Den övriga delen av besättningen skyddsympades med serum och vaccin samt inlo-
gerades för observation i särskild byggnad.

Ångaren behandlades i sin helhet med koloxid. Manskapsrummen jämte andra
lokaler, där cyanväterökning kunde utföras, behandlades med cyanväte.

Efter gasbehandlingen avslutande hopsamlades och undersöktes alla de råttor, som kunde påträffas. De utgjorde inalles 20 och av dessa tillhörde 16 släktet *Mus rattus* och 4 *Mus decumanus*. Samtliga råttor hade dött i asfyxi, och ingen råtta visade vid obduktionen makroskopiskt några tecken på pest.

Den 10 aug. — alltså två dagar efter fartygets ankomst till Fejan — insjuknade plötsligt en av de isolerade besättningsmännen (sjömannen J.) i feber, huvudvärk, svindel och stark matthet, varjämte en bönstor, starkt ömmande inguinalbubon uppträdde.

Då den sjuke, som naturligtvis isolerades, efter ett par dagar visade tecken på pestsepsis, insändes blodprov för undersökning till Statens bakteriologiska laboratorium, varefter pestbakterier konstaterades i blodet.

Intet nytt fall av misstänkt pest yppade sig sedan bland den övriga delen av besättningen,¹ varefter fartyget fick lämna Fejan den 20 aug. för att lossa lasten i Gävle. Under och efter slutad lossning iaktogs icke en enda vare sig död eller levande råtta inom fartyget.

Rörande de på Fejan inlagda patienterna kan följande vara av intresse att nämna.

Fall 1 (K.). Den sjuke visade vid ankomsten till Fejan en ömmande inguinalbubon av något mer än ett hönsäggs storlek. Körteln var omgiven av ett kraftigt periglandulärt ödem. Ur bubonen rann genom en fistel rikligt med blodfärgat sero-purulent exsudat. Temperatur omkring 38°. Allmäntillstånd relativt gott.

Patienten erhöll intravenöst tvenne gånger med två dagars intervall antipestserum i 100 cc doser. En synbar förbättring av temperatur och allmäntillstånd inträdde efter denna serumbehandling. Ömheten i bubonen blev ävenså betydligt mindre. Däremot förändrades svullnaden icke påvisbart.

Bubonens återbildning och sekretionens upphörande försiggingo anmärkningsvärt långsamt. Efter 3 månaders vård kvarstod fortfarande en lindrigt ömmande, flathandstor, diffust utbredd ansvällning i ljumskan med 8 fistlar och en del stora varhålor, från vilka ett seröst-varigt exsudat rann. Efter ytterligare en månad var emellertid processen läkt och patienten kunde lämna Fejan.

Det anmärkningsvärda med detta fall var, utom bubonens storlek, det synnerligen långvariga läkningsförloppet trots ett gott allmäntillstånd². Det är ju tänkbart, att den långa bristen på vård och de ständiga försöken att hålla sig uppe och i arbete under sjukdomens första skede kan hava inverkat ogynnsamt på läkningsförloppet.

Fall 2 (O.). Patienten hade en hönsäggstor, starkt ömmande bubon i ljumskan med rikligt utvecklat periglandulärt ödem. Allmäntillstånd dåligt. Temperatur omkring 39°. Serumbehandling tvenne gånger med 100 cc antipestserum varje gång, vilket medförde tydlig förbättring av temperatur och allmäntillstånd. Ömheten i bubonen försvann i det närmaste efter en vecka och efter 6 à 7 veckor hade bubonen reducerats till bönstorlek utan att undergå suppuration.

Fall 3 (U.). En nötstor inguinalbubon med samma karakteristiska egenskaper som de båda föregående fallen. Allmäntillstånd relativt gott. Temperatur omkring 38°. Serumbehandling utfördes såsom i föregående fall. 14 dagar efter ankomsten till Fejan, under vilken tid tillståndet stadigt förbättrades, insjuknade han hastigt med omkring 39° feber, tecken på hjärtsvaghet och andra vid intoxikation med pestgift förekommande symtom. I anslutning härtill uppträdde sekundära buboner i båda ljumskarna. Tillståndet började sedan ånyo förbättras, men efter ytterligare 27 dagar uppstod, under likartade symtom som förut, en sekundärbubon i ena

¹ Vid undersökning av besättningen efter ankomsten till Fejan uppvisade en annan av matroserna lindrigt ömmande ansvullda körtlar i ena ljumskan. Orsaken härtill befanns dock vara en kronisk gonorré, som den sjuke av rädsla för internering förnekade.

² I litteraturen finnas visserligen enstaka fall av bubonpest beskrivna med ännu längre sjukdomsförlopp.

axillen. Inguinalbubonerna gingo till smältning med hudnekroser och djupa fistelbildningar. Patienten tillfrisknade så långsamt och utskrevs frisk den 8 jan. 1928.

Fall 4 (J.). Denne patient, som insjuknade på Fejan, hade dagen före insjuknandet i profylaktiskt syfte erhållit serum och vaccin. Omedelbart efter konstaterandet av pestsepsis underkastades den sjuke en intensiv serumbehandling med doser, varierande mellan 50—120 cc. Serum insprutades intravenöst varje dag utom en under 10 dagars tid.¹ Den gynnsamma effekten av serumbehandlingen var efter varje seruminsprutning tydlig. Temperaturen, som under de första 10 dagarna låg mellan 40° och 41°, sjönk direkt efter varje serumgivning ned till omkring 38°. Hjärtverksamheten, som var ytterligt dålig och syntes obetydligt påverkas av vanliga hjärtstimulantia, förbättrades påtagligt efter seruminjektionerna. Likartat var även förhållandet med allmäntillståndet. Omkring ett halvt dygn efter seruminjektionerna inträdde åter en försämring, som fortskred tills nästa serumdos erhöles. Efter den nionde seruminjektionen började dock en kvarstående förändring till det bättre att inträda, varför serumbehandlingen avbröts.

Den i början bönstora och intensivt ömmande inguinalbubonen var efter omkring 2 veckor ej längre öm eller säkert palpabel. Kraftigt utbildad mjälttumör kvarstod oförändrad under nästan hela första månaden. Den sjuke var för kraftlös och nedsatt för att lämna sängen förrän efter 2½ månaders tid.

Frågan om den tidslängd, som pestbakterier kunna förekomma i buboner, synes av litteraturen att döma vara ganska oviss.² Man finner i regel endast uppgifter om, att pestbakterierna tämligen snart försvinna ur den angripna bubonen och lämna plats för andra, huvudsakligen varbildande bakterier. I syfte att undersöka detta förhållande utfördes på Fejan inalles 23 olika försök att renodla pestbakterier från de sjukas buboner. Undersökningsmaterialet erhöles huvudsakligen genom punktion av de slutna körtlarna. Vanligen togs dock vid varje försök material såväl genom punktion som från det ur fistlarna rinnande sekretet. Undersökningsmaterialet utspreds på ett stort antal agarplattor och där så lämpade sig, även i buljongkolvar. Undersökningarna av agarplattorna (förvarade vid 22°, 30° och 37°) utfördes mycket noggrant.

Endast i två fall erhöles positiva resultat. I dessa fall undersöktes de misstänkta pestbakterierna kulturellt och morfologiskt (även efter växt på koksaltagar). Då det var olämpligt att utföra djurympningsförsök vid Fejan, insändes de erhållna kulturerna till Statens bakteriologiska laboratorium, där bakteriernas pestnatur med säkerhet konstaterades.

De erhållna renkulturerna härstammade i båda fallen från sjukdomsfallet nr 3 (U.), hos vilken pestbakterier icke kunde påträffas vid den första bakteriologiska undersökningen av bubonmaterial (taget i Gävle). Den första renodlingen av pestbakterier skedde 52 dagar, den andra 66 dagar efter insjuknandet. Innan dessa positiva resultat erhöles, hade dock patienten underkastats 8 bakteriologiska undersökningar med negativt resultat.

Dessa undersökningsresultat visa sålunda, att pestbakterier kunna förekomma i de angripna körtlarna vid bubonpest mer än två månader efter insjuknandet samt att en eller ett par bakteriologiska undersökningar med negativt resultat ej äro tillräckliga för att fälla avgörandet, huruvida bubonpest föreligger eller ej.

Om man sammanställer de här skildrade sjukdomsfallens historia, innan de anlände till Fejan, med det faktum, att man kan få göra flera bakteriologiska undersökningar av bubonmaterial med negativt resultat, innan pestbaciller kunna påträffas, så synes det ingalunda otroligt, att fall av bubonpest lätt kunna inkomma till Europa utan att bli diagnostiserade.

¹ Före de flesta seruminjektioner syntes tillståndet hopplöst.

² Rörande pestbakteriers förekomst i sputum efter genomgången lungpest uppgiver GOTSCHLICH (Zeitschr. f. Hyg. Bd 32, 1899, s. 402), att han hos tre rekonvalescenter påvisat pestbakterier i sputum 33, 35 och 76 dagar efter sjukdomens utbrott.

Durand och Conseil (Arch. de l'Institut. Pasteur de Tunis, t. 16, 1927, p. 92) hava föreslagit en intradermalreaktion med pestvaccin såsom hjälpmedel vid pestdiagnosens ställande. För att kontrollera denna reaktions praktiska värde utfördes ett flertal försök med den föreslagna metoden såväl på de pestsjuka som på friska personer. I stort sett erhöles icke någon säker skillnad mellan pestsjuka och friska personer med avseende på reaktionens utslag. Ävenså voro resultaten högst växlande hos samma pestsjuka individ. Av dessa resultat att döma, torde man därför icke få tillskriva *Durand och Conseil*s intradermalreaktion något större diagnostiskt värde.

En av de svåraste frågorna att lösa i samband med dessa pestfalls uppträdande i Sverige är den, hur infektionen skett. Man är ju van att alltid anse, att dylika pestfall härletts från pestinfekterade rättor. I föreliggande fall är det emellertid anmärkningsvärt, att inga döda rättor anträffats, sedan fartyget lämnat Rufisque (omkring 1 månad före ankomsten till Fejan), vidare att efter fartygets deratisation inalles 20 rättor anträffats, vilka alla synas hava dött av asfyxi och vid obduktionen icke visade några makroskopiska tecken på pest. Naturligtvis är det omöjligt att av dessa förhållanden utesluta, att infektkällan utgjordes av pestinfekterade rättor, men å andra sidan kan man icke förneka, att mycket talar för en smittspridning från människa till människa på sätt, som *Nikanorow*¹ och en del andra författare sökt göra gällande (*Uriate, Léger och Lhuerre*).

Frågan om smittspridningen i föreliggande fall måste sålunda lämnas öppen. Som bidrag till den fortgående utredningen av pestens spridningssätt kunna dock förhållandena vid de här skildrade pestfallens uppkomst vara av ett visst värde.

Sammanfattar man det som kan anses vara särskilt anmärkningsvärt beträffande de här skildrade pestfallen i Sverige, så torde följande kunna framhållas,

att bubonpest uppträdde ombord på fartyget och under loppet av en månad spred sig till 20 % av besättningen, utan att någon pestinfektion bland rättorna kunnat konstateras;

att först efter 9 noggrant utförda bakteriologiska undersökningar av en och samma pestpatient kunde pestbakterier påvisas i bubonmaterial;

att virulenta pestbakterier påträffades i var från bubon 66 dagar efter insjuknandet;

att en pestbubon, som utvecklats till mer än ett hönsäggs storlek, krävde nära 5 månader för att tillfredsställande utläkas;

att en upprepad serumbehandling med stora doser syntes mycket gynnsamt påverka tillfriskningsförloppet såväl vid pestsepsis som bubonpest.

F. Sjukdomsförhållandena i fängelserna.

Se K. Fångvårdsstyrelsens berättelse: *Sveriges officiella statistik, Fångvård*.

G. Ämbetsresor.

En översikt av vederbörande läkares ämbetsresor (huvudsakligen för epidemiska sjukdomar) lämnas i Tab. 22.

H. Hälsobrunnar, badinrättningar och andra dylika kuranstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Sammanlagda antalet vid dylika anstalter och kurorter inskrivna badgäster uppgick under året till över 36 500, varav omkring 1000 voro icke betalande

¹ NIKANOROW, Seuchensbekämpfung, Bd 6, 1927, s. 140.

gäster. Dessutom förekom också ett betydligt antal friska badgäster, vilka i Båstad uppskattades till något över 1 000, i Fiskebäckskil till omkring 1 300, i Varberg till nära 2 000 och i Marstrand till omkring 4 500 personer.

Nynäs kuranstalt har under året haft 489 intagna patienter och Åre fjällkuranstalt 516, varförutom verklig sjukvård lämnades till större delen av de vid Tranås inskrivna patienterna, som uppgingo till 1 717, vid Ulricehamn till 1 398 och vid Mösseberg till 908.

Vid en del sedan äldre tider kända och uppskattade hälsobrunnar genomgick ett stort antal personer regelbundna av läkare förordnade badkurer, därav vid Medevi 480, Söderköping 727, Ramlösa 832, Lundsbrunn 650, Loka 600, Porla 441 och Sättra 1 118.

I. Barnmorskeväsendet.

Referent: Medicinalrådet Block.

Bestämmelserna i § 23 av gällande barnmorskereglemente om anmälan av barns födelse hava ändrats genom kung. den 12 maj 1927 (S. F. S. nr 145).

Sedan styrelsen genom brev den 18 juni 1926 (M. F. nr 70) anbefallts att verkställa utredning rörande minskning av antalet barnmorskedistrikt, ävensom att vidtaga de åtgärder med avseende å rikets indelning i sådana distrikt, som styrelsen kunde anse den anbefallda utredningen böra föranleda, har styrelsen under år 1927 fastställt distriktsindelning i fem län, nämligen Blekinge, Västerbottens, Malmöhus och Norrbottens samt Kalmar läns södra landstingsområde. Genom dessa indelningar har antalet distrikt minskats med över 40.

I Tab. H. lämnas en översikt av från barnmorskor inkomna summariska utdrag ur deras dagböcker m. m.

Angående barnmorskornas antal och fördelning på olika landsdelar, hänvisas till Tab. 1 b.

K. Hälso- och sjukvårdspersonal.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

I Tab. I a, b, c (tabellavdelningen) lämnas siffersammanställningar över läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster, tandläkare och apotekspersonal.

Läkare. Beträffande Tab. I a, må påpekas, att den endast upptager *civila* läkarbefattningar med tjänstårsrätt; alla militärläkarbefattningar äro sålunda uteslagna. Antalet tjänsteläkare har ökat från föreg. år med ett 20-tal och enskilt praktiserande läkare med ett 50-tal. Hela antalet läkare med tjänstårsrätt samt enskilt praktiserande läkare uppgick vid slutet av åren 1917, 1920, 1925 och 1927 till resp. 1 526, 1 634, 1 917 och 2 032, d. v. s. på varje läkare kommo resp. 3 800, 3 600, 3 150 och 3 000 inv. — Antalet kvinnliga läkare vid samma tider var 56, 69, 91 och 115.

Tab. H. Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1927.

L ä n S t a d	Barn- morskor	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var tre veckor efter förlossningen		Vid förlossning använda operationer										Barnaföderskor, förlossa och värdad i förlossningshem. (Regl. § 22; andra och femte styckena.) Barnaföderskor, föddeta och värdade i barnmorskans hem. (Regl. § 22; första stycket.)	
	Antal	Antal	Gifna	Ogifna	Änkor	Förelöföderskor	Omloföderskor	frisk	död	lure lös- ning av efterbör- den verk- ställd av	Vänd- ning verk- ställd av	Tång anlagd av	Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
Stockholms stad	98	775	635	135	5	295	480	762	12	1	8	3	36	—	—	—	—	—	—	88	210
Stockholms län	100	2 016	1 722	282	12	500	1 516	1 992	19	5	33	2	14	—	—	—	—	—	—	4	95
Uppsala	68	1 346	1 149	188	9	352	994	1 329	15	2	8	1	16	—	—	—	—	—	128	35	
Södermanlands	90	2 834	2 449	374	11	883	1 951	2 795	29	10	21	2	47	—	—	—	—	—	1	155	
Norrköpings stad	15	290	266	21	3	63	227	288	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	2	—	
Östergötlands län	138	3 476	2 971	485	20	987	2 489	3 428	42	6	29	9	68	—	—	—	—	—	17	89	
Jönköpings	114	3 155	2 899	248	8	865	2 290	3 116	26	13	30	2	49	—	—	—	—	—	55	126	
Kronobergs	82	2 515	2 252	248	15	729	1 786	2 479	30	6	26	3	37	—	—	—	—	—	2	84	
Kalmar	102	3 117	2 809	294	14	835	2 282	3 084	28	5	18	5	40	—	—	—	—	—	4	—	
Gotlands	55	1 029	881	143	5	295	734	1 015	12	2	15	—	15	—	—	—	—	—	2	—	
Blekinge	54	2 186	1 883	289	14	565	1 621	2 159	24	3	20	3	24	—	—	—	—	—	18	85	
Kristianstads	157	3 684	3 177	489	18	925	2 759	3 659	24	1	35	4	57	—	—	—	—	—	18	76	
Malmö stad	32	438	362	74	2	115	323	436	1	1	6	3	14	—	—	—	—	—	—	98	
Malmöhus län	201	4 222	3 606	597	19	1 142	3 080	4 183	32	7	25	8	44	—	—	—	—	—	31	304	
Hallands	85	2 429	2 217	204	8	691	1 738	2 400	24	5	26	11	66	—	—	—	—	—	7	152	
Göteborgs stad	62	1 328	1 145	167	16	421	907	1 317	8	3	15	1	57	—	—	—	—	—	87	504	
Göteborg, o. Bohus län	128	3 280	2 979	280	21	890	2 390	3 253	18	9	35	1	60	—	—	—	—	—	17	390	
Älvsborgs	172	4 256	3 873	365	18	1 202	3 054	4 212	34	10	44	1	91	—	—	—	—	—	37	1 070	
Skaraborgs	158	3 908	3 504	382	17	1 134	2 769	3 854	35	14	24	1	92	—	—	—	—	—	82	68	
Värmlands	140	4 358	3 670	665	23	1 366	2 992	4 296	50	12	53	14	113	—	—	—	—	—	46	61	
Örebro	103	3 037	2 534	484	19	1 006	2 031	3 007	19	11	25	10	128	—	—	—	—	—	2	226	
Västmanlands	76	2 336	1 901	421	14	761	1 575	2 312	19	5	13	—	44	—	—	—	—	—	10	39	
Kopparbergs	116	4 043	3 382	624	37	1 288	2 755	3 964	66	13	34	1	71	—	—	—	—	—	6	483	
Gävleborgs	103	4 308	3 228	1 051	29	1 356	2 952	4 249	45	14	60	1	52	—	—	—	—	—	39	59	
Västernorrlands	122	4 146	3 327	773	46	1 097	3 049	4 091	43	12	30	3	40	—	—	—	—	—	1	47	
Jämtlands	90	2 417	1 831	573	13	674	1 743	2 371	39	7	24	3	29	—	—	—	—	—	2	148	
Västerbottens	132	3 823	3 448	357	18	953	2 870	3 769	36	18	15	4	37	—	—	—	—	—	3	60	
Norrbottnens	102	3 900	3 483	394	23	947	2 953	3 831	51	18	40	9	47	—	—	—	—	—	8	99	
	2 895	78 647	67 583	10 607	457	22 337	56 310	77 651	783	213	104	712	18	165	36	1 393	21	51	728	4 758	

1 Här ingår fränskilda.

2 Anlagd av barnmorska.

Tab. H. (Forts.) Sammandrag av barnmorskornas dagböcker för år 1927.

L ä n	S t a d	Antal	F ö d d a b a r n										Tvillingbörd	Tvillingbörd	Missfall			
			Gossar	Flickor	Levande födda				Dödfödda									
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna							
					Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor						
Stockholms stad		665	341	324	325	313	8	6	8	1	—	4	9	—	119			
Stockholms län		1 909	1 025	884	970	837	28	32	19	6	8	9	15	1	124			
Uppsala		1 291	648	643	607	608	25	27	9	3	7	5	15	—	70			
Södermanlands »		2 796	1 460	1 336	1 378	1 261	39	47	26	16	17	12	50	1	90			
Norrköpings stad		269	149	120	142	118	2	1	2	1	3	—	4	—	25			
Östergötlands län		3 376	1 780	1 596	1 674	1 499	61	64	30	21	15	12	50	—	150			
Jönköpings »		3 057	1 610	1 447	1 530	1 386	51	38	15	13	14	10	49	—	147			
Kronobergs »		2 471	1 229	1 242	1 165	1 188	32	33	18	13	14	8	38	1	86			
Kalmar »		3 065	1 570	1 495	1 491	1 430	38	33	24	16	17	16	47	—	99			
Gotlands »		1 011	511	500	485	478	15	14	6	4	5	4	15	1	35			
Blekinge »		2 140	1 131	1 009	1 070	982	35	17	18	3	8	7	35	—	81			
Kristianstads »		3 570	1 816	1 754	1 750	1 680	38	42	20	18	8	14	57	—	171			
Malmö stad		386	191	195	190	189	—	2	—	1	1	3	8	—	60			
Malmöhus län		4 154	2 135	2 019	2 047	1 942	47	43	21	20	20	14	59	1	129			
Hallands »		2 365	1 198	1 167	1 139	1 105	29	35	21	14	9	13	35	1	101			
Göteborgs stad		1 145	577	568	541	543	21	15	7	6	8	4	19	—	202			
Göteh. o. Bohus län		3 155	1 647	1 508	1 573	1 438	32	39	20	15	21	16	51	—	176			
Älvsborgs »		4 104	2 162	1 942	2 030	1 843	62	56	40	22	30	21	52	1	206			
Skaraborgs »		3 852	1 991	1 861	1 898	1 779	42	46	31	15	20	21	52	—	103			
Värmlands »		4 260	2 168	2 092	2 064	2 004	43	43	40	21	21	24	53	—	151			
Örebro »		2 935	1 485	1 450	1 382	1 360	50	55	31	14	22	21	33	—	132			
Västmanlands »		2 282	1 177	1 105	1 102	1 056	43	37	19	2	13	11	22	—	89			
Kopparbergs »		3 896	1 995	1 901	1 883	1 782	69	70	20	22	23	27	42	—	159			
Gävleborgs »		4 125	2 072	2 053	1 947	1 916	81	98	24	21	20	18	61	—	244			
Västernorrlands »		4 013	2 040	1 973	1 937	1 879	55	54	27	19	21	21	57	—	190			
Jämtlands »		2 388	1 225	1 163	1 146	1 078	39	44	22	20	18	21	44	1	75			
Västerbottens »		3 768	1 932	1 836	1 853	1 765	41	44	26	14	12	13	48	1	105			
Norrbottens »		3 816	1 389	1 427	1 881	1 701	55	76	33	30	20	20	48	—	132			
		76 264	39 254	37 010	37 201	35 159	1 081	1 111	577	371	395	369	1 068	9	3 481			

Tab. I. Sjuksköterskor å reglerade tjänster den 31 dec. 1927.

L ä n, s t a d	Å sjukvårds- an- ställda	Distrikts- sköterskor ¹	Kommunalt anställda		Dispensär- sköterskor	Bruks- och fa- briksköterskor	L ä n, s t a d	Å sjukvårds- an- ställda	Distrikts- sköterskor ¹	Kommunalt anställda		Dispensär- sköterskor	Bruks- och fa- briksköterskor
			st. ²	lb. ³						st. ²	lb. ³		
Stockholms stad	495	—	69	—	6	4	Göteborgs stad	156	—	42	—	8	1
„ län	98	22	5	4	7	—	Göteb. o. Boh. län ⁵	51	5	7	6	12	1
Uppsala „	85	7	7	5	1	3	Älvsborgs „	74	4	11	—	7	2
Södermanlands län	67	27	5	—	3	2	Skaraborgs „	60	7	5	—	4	1
Norrköpings stad	30	—	6	—	2	—	Värmlands „	45	12	9	4	18	—
Östergötlands län ⁴	91	19	4	4	8	1	Örebro „	65	33	5	1	7	1
Jönköpings „	80	12	8	—	5	4	Västmanlands „	48	6	11	1	8	1
Kronobergs „	21	13	1	1	6	—	Kopparbergs „	96	15	6	2	22	1
Kalmar „	54	12	5	1	11	—	Gävleborgs „	89	24	17	3	5	5
Gotlands „	10	—	1	—	1	—	Västernorrlands „	81	29	3	9	18	1
Blekinge „	46	19	6	—	5	1	Jämtlands „	36	46	3	3	12	—
Kristianstads „	51	24	1	3	4	2	Västerbottens „	61	4	—	—	14	1
Malmö stad	55	—	7	—	2	—	Norrbottens „	62	28	3	—	22	4
Malmöhus län ⁵	107	6	15	4	11	5							
Hallands „	60	8	6	1	5	—	Summa	2 274	382	268	52	284	41

Anm. Tabellen upptager sjuksköterskor i sådana tjänster som äga pensionsrätt i statens pensionsanstalt. Rörande övriga se Tab. I b (uppställd efter något avvikande princip).

¹ Anställda av landsting eller landskommun. Statsbidrag. — ² I stad. Stadssjuksköterskor, församlingssystrar och sjuksköterskor vid fristående polikliniker. — ³ Å landsbygd. Sjuksköterskor anställda å reglerade tjänster och med samma tjänstgöring som distriktsjuksköterskor, men deras tjänster utan statsbidrag. — ⁴ Utom Norrköping. — ⁵ Utom residensstaden.

Barnmorskor. Ökning i antalet distriktsbarnmorskor mot föreg. år med c:a 60 men minskning av enskilt praktiserande med c:a 50, en minskning som även visade sig föreg. år med ett 30-tal.

Sjuksköterskor. Enl. Tab. I b i tabellavd. har antalet varit tämligen oförändrat sedan föreg. år av alla grupper. Tabellen upptager ej sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter; för att giva en föreställning om antalet av dessa och vissa andra grupper av sjuksköterskor lämnas i Tab. I (textavd.) en översikt härom. Översikten medtager emellertid endast sådana, vilkas befattningar blivit reglerade (beträffande pension o. d.) och avviker på grund härav ävensom av andra skäl från uppgifterna i tabellavdelningen.

Tandläkare. Under året hava 100 nya tandläkare legitimerats och 7 med döden avgått, vadan antalet tandläkare i riket alltså ökats med 93.

Sjukgymnaster. Antalet under året legitimerade sjukgymnaster utgör 106, varav 90 kvinnliga. Om antalet under året avlidna eller emigrerade saknar styrelsen kännedom.

L. Sjukgymnastiska institut.

Å dylika institut, från vilka årsrapporter inkommit, hava under året behandlats över 3 200 patienter, varav omkring 2 000 voro fripatienter.

4. Sjukvården vid civila sjukvårdsinrättningar.

A. Sjukvårdsbyggnader.

a. Lasarett.

Referent: Medicinalrådet Edén.

α. Inspektioner.

Under år 1927 hava inspektioner verkstälts å lasaretten i Örnsköldsvik, Bollnäs, Söderhamn, Gävle, Östersund, Backe, Härnösand, Flen, Örebro, Sollefteå, Hudiksvall, Finspång, Vadstena och Trälleborg.

β. Nybyggnader och utvidgningar.

Under året avslutade ny- och ombyggnader vid	
Sjukhuset S:t Göran	om- och tillbyggnad
Sabbatsbergs sjukhus	elev- och sjuksköterskehem
Akad. sjukhuset, Uppsala	tillbyggnad (poliklinik)
Kullbergska sjukhuset	om- och tillbyggnad
Katrineholm	
Norrköpings lasarett	nybyggnad
Finspångs »	nybyggnad
Växjö »	ombyggnad
Ljungby »	tillbyggnad (barnbördsavdelning)
Visby »	nybyggnad (bostadshus)
Ängelholms »	tillbyggnad (sjukavdelning)
Hälsingborgs »	ombyggnad
Halmstads »	ombyggnad
Falkenbergs »	om- och tillbyggnad
Norbergs »	om- och tillbyggnad
Gävle »	nybyggnad
Hudiksvalls »	om- och tillbyggnad
Sundsvalls »	tillbyggnad (barnbördshus)
Örnsköldsviks »	nybyggnad (tuberkulossjukhus)
Backe »	om- och tillbyggnad

b. Sjukstugor.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Under året avslutade ny- och tillbyggnader vid	
Enköpings sjukstuga	nybyggnad (läkarbostad)
Skara »	nybyggnad (tvättstuga)
Arvika »	nybyggnad (vaktmästarebostad)
Ljusnarsberg	ny sjukstuga
Svärdsjö »	nybyggnad (ligghall)
Älvdalens »	nybyggnad (ligghall)
Domnarvets »	tillbyggnad
Malåträsk	ny sjukstuga
Tärna	ny sjukstuga

c. Epidemisjukhus.

Referent: Medicinalrådet Bissmark.

Här nedan lämnas uppgift å av Kungl. Maj:t under år 1927 beviljade statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus samt å av medicinalstyrelsen fastställt antal sängplatser å samma sjukhus.

	Antal plat- ser	Stats- bidrag		Antal plat- ser	Stats- bidrag
Stockholm	30	75 000	Hörby	31	77 500
Nyköping	62	145 419	Sjöbo	12	30 000
Ekilstuna	120	300 000	Hallsberg	36	90 000
Mjölby	39	32 500	Gysinge	14	35 000
Kristianstad	50	125 000	Ljusdal	28	70 000
Ängelholm	24	60 000	Bergejö	26	40 225
Simrishamn	24	60 000	Byske	22	14 159
Lund	90	225 000	Norsjö	8	15 139
Landskrona	44	110 000			
Ystad	52	130 000	Summa	757	1 694 942
Trälleborg	45	60 000			

d. Tuberkulossjukvårdsanstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Under år 1927 hava inga nya tuberkulossjukvårdsanstalter tagits i bruk. Statsbidrag till byggnadskostnaderna, sammanlagt 172 040 kr., har utgått till:

Kommunalfullmäktige i Malå kommun (Malåträsk)	8 000 kr.
Föreningen för kustvård åt skrofulösa barn (Apelviken)	25 500 »
Värmlands läns landsting (Karlstad)	46 540 »
Västerbottens läns landsting (Hällnäs)	92 000 »
	172 040 kr.

e. Barnsjukhus. f. Konvalescenthem. g. Vanförelanstalter.

Referent: Medicinalrådet Edén.

Intet att anföra.

B. Omsättningen å de civila sjukhusen m. m.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över omsättningen å de civila sjukhusen år 1927 meddelas i Tab. K. Av tabellen framgår att totala antalet civila sjukvårdsanstalter, från vilka uppgifter ingått, uppgick till 542 (se nedan under Epidemisjukhus) med c:a 38 400 vårdplatser. Det dagliga antalet å dessa anstalter vårdade uppgick till c:a 30 600. Av dessa anstalter intaga lasaretten (i egentl. bemärkelse) det viktigaste rummet. De förfoga över ett platsantal av mer än 16 000, och var dag erhöilo 15 000 sjuka därstädes vård. Å tuberkulossjukhusen med över 6 650 sjuk-sängar vårdades i medeltal pr dag 6 150 sjuka, å sjukstugor nära 1 200, å epi-demisjukhus över 1 200, å försörjningsanstalternas sjukhus över 2 300 samt å sjukhem för obotligt sjuka över 1 300. Huvudparten av dessa anstalter äges av stat, landsting eller kommun, med c:a 34 650 sjukplatser; anstalter till-

höriga stiftelser hade ett platsantal av c:a 2 900, under det att anstalter, som tillhörde bruk eller enskilda personer, räknade omkring 850 platser. Antalet vård dagar pr patient å samtliga anstalter uppgick till 38.1 mot 36.7 föreg. år; för lasarett (i egentl. bem.) och sjukstugor enbart var vårdtiden 26.9 dagar mot 26.5 föreg. år.

Rörande omsättningen i öfrigt hänvisas till tabellavdelningen; för vissa anstalter lämnas en del mera speciella uppgifter här nedan.

a. Epidemisjukhus.

Antalet anstalter har sedan föregående år avsevärt nedgått (från 225 till 194) likaså platsantalet (från 7 234 till 6 962), sedan epidemisjukhusvården numera blivit mera rationellt ordnad; många äldre sjukhus samt ett flertal småanstalter hava stängts och nya, större, moderna anstalter hava uppbyggts. Medelbeläggningen har under året uppgått till ej fullt 18 % av platsantalet; frekvensen av epidemiska sjukdomar har emellertid under 1927 liksom de senaste åren varit ovanligt låg.

Här nedan meddelas uppgifter för några av de viktigaste sjukdomarna hos de å epidemisjukhusen under året intagna.

	Intagna		Avlidna			Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
<i>a. I epidemilagen avsedd sjukdom.</i>					<i>b. Andra sjukdomar.</i>				
Scarlatina	2 450	2 715	26	23	Morbilli	280	295	22	13
Diphtheria	1 698	1 904	67	59	Rubeola	25	7	—	1
Variola	—	—	—	—	Parotitis epidemica	6	21	—	—
Typhus abdom. Paratyphus	259	205	16	12	Pertussis	57	62	7	6
Dysenteria	5	10	—	1	Influenta epidemica	582	742	43	66
Poliomyelitis anterior acuta	210	143	26	12	Varicellæ	30	39	—	—
Encephelitis lethargica	70	52	18	13	Morbi laryngis	153	92	5	4
Meningitis cerebrospinalis ep.	72	52	35	21	Angina tonsillaris	595	767	—	1

För att bedöma i vad mån epidemisjukhusen under året använts för sitt ändamål må de här anförda talen för de viktigaste sjukdomarna sättas i relation till samtliga anmälda sjukdomsfall enligt Tab. 6. Härvid må emellertid påpekas, att i sjukhussiffran för difteri och nervfeber även ingå s. k. bacillbärare — av difteri några hundratal fall (enbart för Stockholm 99 fall) — vilket icke torde vara händelsen med uppgifterna i Tab. 6. Särskilt framträder detta förhållande i fråga om nervfeber. Med denna reservation för jämförbarheten må följande siffror anföras:

	Scarlatina	Diphtheria	Tyfus. Paratyfus
Sammanlagt antal sjukdomsfall i hela riket	5 289	3 776	417
Å epidemisjukhusen under året intagna sjukdomsfall	5 165	3 602	464
De senare på 100 av de förra	99.1	95.3	111.3
Motsvarande %-siffror år			
1926	90.3	98.1	75.9
1925	86.6	90.6	82.3
1924	84.5	75.6	66.2
1923	77.7	75.2	55.6
1922	81.0	71.3	66.6
1921	73.2	69.6	70.0

b. Polikliniker.

Vid *Stockholms stads polikliniker* (kommunens egna och av kommunen understödda) behandlades under året inalles 184 786 personer (nyttillkomna), häri även medräknade sådana, som erhållit vård å kommunens polikliniker enligt lagen om smittsam könssjukdom (c:a 9 400 mot c:a 8 600 år 1926).

Å *Malmö polikliniker* behandlades 8 481 personer, därav 1 618 för köns- och hudsjukdom, och å *Göteborgs stads polikliniker* hava behandlat 34 102 patienter, därav 1 897 för hud- och könssjukdom.

Vid *Lunds lasarett* hava polikliniskt behandlats 19 598 nya patienter, därav röntgenbehandling 420 samt å tandpolikliniken 866.

c. Ljusinstitut.

Vid *Serafimerlasarettet* hava under året utförts 8 388 undersökningar å 8 241 personer samt genomlysningar å 3 912. Behandling har lämnats till 473 patienter i 4 475 seanser.

Vid *Sabbatsbergs sjukhus* hava under året utförts röntgenundersökningar å 9 320 personer och genomlysningar å 3 737 fall. Under året hava 422 (nyttillkomna) patienter erhållit röntgenbehandling; inalles 1 811 behandlingar hava givits, huvudsakligen för tuberkulösa svulster och hudsjukdomar.

Å *sjukhuset S:t Görans* ljusavdelning hava sammanlagt 1 134 patienter behandlats, därav 244 för eksem, 284 för lupus vulgaris och 64 för lupus erythematosus, även övriga i allmänhet för hudsjukdomar. Antalet seanser uppgick till 12 761, därav finsenbehandlingar 9 524 och röntgenbehandlingar 1 672, kvartslampbehandlingar 1 468, radiumbehandlingar 64 och med kolsyra 33.

Å *Maria sjukhus* hava utförts 7 889 röntgenundersökningar och 3 390 genomlysningar; i flera fall hava upprepade undersökningar företagits på samma patient. Mer än hälften av dessa avsågo skelettsystemet (1 680 frakturer). Behandling har givits till 258 (nyttillkomna) patienter och hela antalet behandlingar uppgick till 1 349.

Å *Sahlgrenska sjukhusets* röntgenavdelning hava undersökts 8 857 patienter, varav 1 425 erhållit röntgen- eller radiumbehandling, huvudsakligen för tumörer, körteltuberkulos och hudsjukdomar.

Å *Akademiska sjukhusets* röntgenavdelning hava 8 615 patienter undersökts. Av dessa hava 703 erhållit behandling i 3 589 seanser. Å ljusavdelningen hava åt 259 patienter givits båg ljusbehandling i 4 271 seanser och 314 kvartsljusbehandlingar, huvudsakligen för tuberkulos och rachitis.

Vid *Malmö allmänna sjukhus* hava å dess radiologiska avd. 3 720 personer undersökts och hava för dessa utförts 5 017 röntgenundersökningar.

Å *Lunds lasarett* hava utförts 8 932 röntgenundersökningar och behandling givits till 537 (nyttillkomna) patienter.

Å *Norrköpings lasarett* har undersökts 2 274 patienter och behandlats 273. Röntgenavd. och andra ljusinstitut finnas numera vid ett flertal andra lasarett.

Tab. L. Å barnbördshusen intagna efter ålder, civilstånd m. m. år 1927.

Barnbördshus	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Orfita	Gifta	Änkor ¹	Förs- kördskor	Om- föderskor	Summa	Av- lidna	Sända till sjuk- hus
<i>A. Intagna för förlösning.</i>												
Allm. barnbördsh., Stockh.	232	1 824	839	131	990	2 032	4	1 405	1 621	3 026	14	59
Södra barnbördsh., d:o .	190	1 870	1 137	170	914	2 442	11	1 548	1 819	3 367	14	58
Pro patrias barnbördsh., d:o .	4	137	141	9	20	270	1	113	178	291	—	—
Avd. v. Akad. sjukh., Uppsala	62	603	386	61	230	876	6	451	661	1 112	8	12
» » Södertälje lasarett .	25	205	71	10	243	67	1	148	163	311	2	—
G. Westmans barnb., Link.	41	216	160	27	111	331	2	204	240	444	1	12
Motala barnbördshus . . .	13	135	108	14	44	222	4	106	164	270	1	1
Avd. vid Norrköpings lasarett	60	430	196	29	167	545	3	327	388	715	1	2
» » Jönköpings »	31	219	155	39	81	361	2	214	230	444	1	24
» » Västerviks »	9	143	108	23	31	252	—	124	159	283	1	5
Barnbördsh. i Karlskrona .	22	139	77	18	42	212	2	116	140	256	1	2
Avd. v. Kristianstads lasarett	63	335	194	43	159	473	3	290	345	635	3	23
» » Lunds »	217	959	431	70	372	1 300	5	778	899	1 677	6	11
» » Allm. sjukh. i Malmö	83	753	418	52	298	1 005	3	581	725	1 306	2	26
Barnbördshuset i Hålsingborg	43	470	269	40	149	670	3	403	419	822	1	—
» » Göteborg .	166	1 616	913	111	541	2 252	13	1 179	1 627	2 806	13	12
» » Borås .	29	364	201	30	109	514	1	262	362	624	—	5
» » Falun .	32	272	180	34	104	409	5	248	270	518	—	5
» » Gävle .	34	267	143	15	109	349	1	102	357	459	—	2
Avd. vid Härnösands lasarett	15	135	87	8	55	188	2	115	130	245	5	2
» » Sundsvalls »	38	271	119	12	136	302	2	218	222	440	2	17
» » Örnsköldsviks »	13	145	94	24	29	244	3	113	163	276	1	—
» » Östersunds »	6	46	31	8	35	56	—	34	57	91	—	—
Summa	1 428	11 554	6 458	978	4 969	15 372	77	9 079	11 339	20 418	77	278
<i>B. Intagna av annan orsak.</i>												
Allm. barnbördsh., Stockh.	37	209	102	22	155	215	—	183	187	370	6	18
Södra barnbördsh., d:o .	27	174	105	42	168	176	4	—	—	348	—	14
Pro patrias barnbördsh., d:o .	—	4	6	5	—	15	—	—	15	15	—	—
Avd. v. Akad. sjukh., Uppsala	5	36	33	2	19	57	—	24	52	76	—	2
» » Södertälje lasarett .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G. Westmans barnb., Link.	2	19	10	7	6	32	—	12	26	38	—	—
Motala barnbördshus . . .	2	5	7	1	2	13	—	2	12	15	—	—
Avd. vid Norrköpings lasarett	7	20	13	2	11	31	—	20	22	42	—	—
» » Jönköpings »	7	18	18	2	4	41	—	11	34	45	—	5
» » Västerviks »	—	3	1	2	1	5	—	3	3	6	—	1
Barnbördsh. i Karlskrona .	—	1	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—
Avd. v. Kristianstads lasarett	2	21	12	3	9	29	—	8	30	38	—	—
» » Lunds »	4	23	11	3	7	34	—	19	22	41	1	—
» » Allm. sjukh. i Malmö	19	101	96	126	120	208	14	89	169	348	10	8
Barnbördshuset i Hålsingborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147	—	4
» » Göteborg .	12	96	77	11	—	—	—	—	—	196	—	—
» » Borås .	1	3	2	—	2	4	—	4	2	6	—	—
» » Falun .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Gävle .	1	4	5	1	2	9	—	2	9	11	—	—
Avd. vid Härnösands lasarett	—	9	9	1	1	17	1	6	13	19	2	2
» » Sundsvalls »	2	9	4	2	7	9	1	7	10	17	—	—
» » Örnsköldsviks »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Östersunds »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa ¹	128	755	512	232	514	897	20	390	606	1 780	19	55

Anm. Här meddelade siffror för intagna överensstämman på grund av andra bokföringsprinciper ej alltid med de i Tab. 17 anförda. — Avd. B inbegriper även ett antal före intagandet förlösta.

¹ Enligt härom lämnade uppgifter (en del icke föderskor). — ² Franskilda häri medräknade.

Tab. M. Å barnbördshusen år 1927 födda barn.

Barnbördshus	Levande födda						Dödfödda						Tvil- ling- bör- der
	Fullgångna			Ofullgångna			Fullgångna			Ofullgångna			
	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	G.	Fl.	S:a	
Allm. barnbördsh., Stockholm	1 246	1 179	2 425	124	138	262	26	27	53	19	15	34	40
Södra barnbördsh., d:o	1 314	1 287	2 551	64	75	139	29	23	52	15	10	25	36
Pro patrias barnbördsh., d:o	136	114	250	10	9	19	3	—	3	—	—	—	3
Avd. v. Akad. sjukh. i Uppsala	547	493	1 040	21	33	54	18	11	29	4	5	9	18
» » Södertälje lasarett . .	155	142	297	5	6	11	6	3	9	—	—	—	6
G. Westmans barnb., Linköping	201	167	368	24	10	34	6	2	8	5	5	10	6
Motala barnbördshus . . .	115	101	216	7	8	15	5	1	6	1	3	4	1
Avd. v. Norrköpings lasarett .	295	304	599	19	27	46	13	4	17	3	3	6	12
» » Jönköpings lasarett . .	212	197	409	11	16	27	9	6	15	9	2	11	16
» » Västerviks »	148	116	264	5	2	7	5	6	11	4	1	5	8
Barnbördsh. i Karlskrona . .	134	90	224	14	15	29	2	3	5	1	1	2	4
Avd. v. Kristianstads lasarett .	306	290	596	17	18	35	9	9	18	1	1	2	15
» » Lunds »	807	769	1 576	36	40	76	24	10	34	10	6	16	29
» » Allm. sjukh. i Malmö	560	526	1 086	27	20	47	8	2	10	9	8	17	13
Barnbördshuset i Helsingborg	361	351	712	12	16	28	9	5	14	—	—	—	6
» » Göteborg . . .	1 193	1 123	2 316	42	52	94	20	18	38	11	6	17	27
» » Borås . . .	324	269	593	11	11	22	8	3	11	2	2	4	8
» » Falun . . .	236	194	430	9	9	18	3	4	7	1	4	5	3
» » Gävle . . .	207	184	391	15	18	33	7	1	8	1	—	1	8
Avd. vid Härnösands lasarett .	108	98	206	8	15	23	—	3	3	—	3	3	11
» » Sundsvalls »	233	189	422	3	1	4	5	6	11	2	5	7	8
» » Örnköldaviks . . .	122	116	238	3	4	7	1	1	2	1	2	3	4
» » Östersunds . . .	41	39	80	2	1	3	2	3	5	3	1	4	4
Summa	9 001	8 288	17 289	489	544	1 033	218	151	369	102	83	185	276

¹ Dessutom 1 trillingbörd. — ² D:o 3.

Tab. N. Antal å barnbördshusen år 1927 avlidna barn.

Barnbördshus	Summa				Barnbördshus	Summa					
	Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning		Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning	Efter uträkning på sista l. för förlösning		
Allm. barnbördsh., Stockholm	72	—	11	3	86	Avd. vid Allm. sjukh. i Malmö	16	—	2	1	19
Södra barnbördsh., d:o	63	6	4	3	76	Barnbördshuset i Helsingborg	14	—	1	—	15
Pro patrias barnbördsh., d:o	3	—	—	—	3	» » Göteborg . .	29	—	1	—	30
Avd. v. Akad. sjukh., Uppsala	14	2	3	2	21	» » Borås . . .	16	—	—	—	16
» » Södertälje lasarett . .	10	—	—	—	10	» » Falun . . .	10	1	3	—	14
G. Westmans barnb., Linköping	20	—	—	1	21	» » Gävle . . .	6	1	2	—	9
Motala barnbördshus . . .	5	—	1	—	6	Avd. vid Härnösands lasarett .	5	1	—	—	6
Avd. vid Norrköpings lasarett .	5	—	—	—	5	» » Sundsvalls »	9	4	2	—	15
» » Jönköpings »	7	—	—	—	7	» » Örnsköldsviks »	3	—	2	—	5
» » Västerviks »	4	—	—	1	5	» » Östersunds »	8	—	—	—	8
Barnbördshuset i Karlskrona .	6	1	—	—	7						
Avd. vid Kristianstads lasarett	13	—	—	—	13	Summa dödsfall	354	21	37	11	423
» » Lunds lasarett . . .	16	5	5	—	26						

d. Barnbördshus.

En redogörelse för å barnbördshusen intagna kvinnor lämnas i Tab. L. där även meddelas en fördelning å ålder och civilstånd.

Översikt av dagkostnaden (i kr.) vid de särskilda lasarett.

Serafimerlasarettet . . .	(6'65) 7'04	Borgholms lasarett . . .	(6'23) 5'71	Filipstads lasarett . . .	(5'02) 5'07
Sjukhuset S:t Erik . . .	(4'16) 4'12	Visby » . . .	(5'03) 5'29	Torsby » . . .	(5'28) 5'62
Sabbatsbergs sjukh. . .	(7'76) 7'75	Karlskrona » . . .	(6'08) 5'99	Ärjängs » . . .	(5'88) 6'50
Sjukhuset S:t Göran . . .	(6'66) 6'71	Karlskrona » . . .	(6'71) 6'09	Örebro » . . .	(5'07) 5'26
Maria sjukhus . . .	(8'33) 8'37	Kristianstads » . . .	(4'38) 4'27	Västerås » . . .	(4'76) 4'74
Äsö » . . .	(7'34) 7'32	Simrishamns » . . .	(4'42) 4'79	Sala » . . .	(4'71) 4'69
Sjukhuset Eira . . .	(5'17) 5'32	Ängelholms » . . .	(6'27) 6'86	Köpings » . . .	(5'45) 5'86
Stocksunds lasarett . . .	(7'40) 7'59	Allm. sjukh., Malmö . . .	(7'02) 6'90	Norbergs » . . .	(6'19) 6'17
Löwenströmska las. . .	(4'62) 4'98	Lunds lasarett . . .	(7'08) 6'87	Falu » . . .	(6'60) 6'73
Södertälje lasarett . . .	(6'09) 5'96	Landskrona » . . .	(7'81) 7'09	Avesta » . . .	(5'64) 5'98
Norrstälje » . . .	(7'11) 7'04	Hälsingborgs » . . .	(8'01) 7'72	Mora » . . .	(5'08) 4'72
Östhammars » . . .	(6'45) 5'78	Ystad » . . .	(7'27) 7'93	Smedjebackens » . . .	(5'01) 5'21
Akadem. sjukh. Uppsala . . .	(5'74) 6'36	Trälleborgs » . . .	(6'32) 5'49	Ludvika » . . .	(6'03) 5'85
Nyköpings lasarett . . .	(5'46) 5'11	Hörby » . . .	(8'30) 8'20	Gävle o. Gästrikls. las. . .	(5'32) 5'61
Eskestuna » . . .	(5'24) 5'34	Halmstads » . . .	(4'69) 4'59	Söderhamns lasarett . . .	(6'20) 5'70
Flens » . . .	(4'99) 5'26	Falkenbergs » . . .	(5'72) 5'79	Hudiksvalls » . . .	(5'74) 5'36
Kullbergsska sjukhuset . . .	(5'40) 5'48	Varbergs » . . .	(5'38) 5'14	Bollnäs » . . .	(6'07) 6'07
Linköpings lasarett . . .	(4'27) 4'91	Sahlgrenska sjukhuset . . .	(6'76) 6'32	Härnösands » . . .	(5'38) 5'82
Norrköpings » . . .	(6'21) 6'09	Holtermannska sjukh. . .	(5'33) 4'77	Sundsvalls » . . .	(5'42) 5'23
Söderköpings » . . .	(4'78) 5'06	Ekmauska sjukhuset . . .	(7'63) 7'54	Örnsköldsviks » . . .	(5'09) 4'87
Vadstena » . . .	(4'57) 4'69	Kungälv's lasarett . . .	(4'71) 4'93	Backe » . . .	(5'12) 5'06
Finspångs » . . .	(5'89) 7'05	Uddevalla » . . .	(4'73) 4'54	Sollefteå » . . .	(5'64) 7'18
Kisa » . . .	(5'52) 6'21	Strömstads » . . .	(4'89) 4'89	Östersunds » . . .	(6'72) 6'07
Jönköpings » . . .	(6'19) 5'13	Mölnåls » . . .	(4'86) 4'65	Svegs » . . .	(6'04) 7'15
Ulfspårre-llägerflychts . . .	(4'54) 4'59	Vänersborgs » . . .	(4'69) 4'45	Umeå » . . .	(6'40) 6'24
Värnamo lasarett . . .	(4'97) 5'31	Alingsås » . . .	(4'96) 5'52	Skellefteå » . . .	(5'25) 5'16
Växjö » . . .	(5'43) 5'17	Borås » . . .	(5'05) 4'44	Luleå » . . .	(5'53) 4'99
Ljunghy » . . .	(5'31) 5'63	Mariestads » . . .	(6'34) 6'08	Piteå » . . .	(6'33) 6'47
Kalmar » . . .	(4'90) 4'96	Lidköpings » . . .	(5'11) 4'79	Haparanda » . . .	(5'59) 6'58
Oskarshamns » . . .	(5'28) 4'82	Falköpings » . . .	(5'67) 5'96	Gällivare » . . .	(6'33) 5'84
Västerviks » . . .	(4'74) 4'71	Karlstads » . . .	(5'42) 5'61		

Anm. Siffror inom parentes avse föregående år. — Sjukhuset S:t Erik 1926 endast för senare halvåret.

I **Tab. M.** redovisas de å barnbördshusen födda barnen med fördelning i levande födda och dödfödda. I **Tab. N.** lämnas en översikt över de därstädes avlidna barnen.

Utom i dessa tabeller upptagna anstalter finnas några mindre lasarettsskolor i Nyköping (5 pl.), Eskilstuna, Kalmar (12 pl.), Visby (6 pl.), Landskrona, Sveg m. fl., vilka emellertid ej lämnat särskilda årsuppgifter.

Kostnaden pr underhållsdag i medeltal för de anstalter, för vilka uppgifter finnas, uppgick till 7'84 kr. mot 8'16 föregående år.

C. Kostnader för sjukhusvård.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

En översikt över *utgifter och inkomster* vid de civila sjukvårdsinrättningarna under året meddelas i **Tab. O.** Summa utgifter för samtliga i tabellen upptagna anstalter uppgick år 1927 till 70'1 milj. kr. och med frånräknande av sinnessjukhus 67'4 milj. I dessa siffror ingå kostnader för nybyggnader med resp. 8'8 och 8'7 milj. kr. Utgifter för lasarett (i egentlig bem.) sjukstugor och epidemisjukhus uppgingo inalles till 44'9 milj., varav för nybyggnader 7'1 milj. kr. Dessa utgifter täcktes av patienterna själva¹

¹ Detta gäller endast nominellt; i själva verket har en del av dessa gäldats av landsting och kommuner.

4—283655. *Kungl. Medicinalstyrelsens ber. för år 1927*

SJUKVÅRDEN VID CIVILA SJUKVÅRDSINRÄTTNINGAR.

41

¹ Använd för sjukhusens ändamål. — ² Här äro statsbidrag för vård av the-sjuka 226 417 kr. (även inräknade nedan under landstings, kommuners anst. för the-sjuka). — ³ Här äro uteslutna sjukhuset vid Långbro, Katarina sjukhus. Stockholms stads provisoriska sinnessjukhus samt Barnsjukhuset S. och M. Sachs minne. — ⁴ Föreg. rad utom lasarettens tuberkulosavd. — ⁵ Här äro medtagna tuberkulosavd. vid St Görans och Sabbatsbergs sjukhus, Akademiska sjukhuset i Uppsala, lasarett i Norrköping, Linköping och Lund, Allmänna sjukhuset i Malmö, Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg samt Skellefteå lasarett (jfr not 4). — ⁶ Från en del saknas uppgifter (jfr Anm. ovan). — ⁷ Utom avd. för barnsjukdomar i Uppsala och Lund, som ingå bland lasarett. — ⁸ Barnbördss- avd. vid sjukhusen i Uppsala, Södertälje, Nyköping, Norrköping, Jönköping, Kalmar, Västervik, Kristianstad, Lund, Malmö, Härnösand, Sundsvall, Örnsköldsvik, Östersund och Sveg ingå bland lasarett. — ⁹ Tillskott av bolag. — ¹⁰ Avsevärda fonder finnas; här tagen endast fyllnadssumma. — ¹¹ Här även i not 2 omnämnda 226 417 kr. — ¹² Se not 9 och 10. — ¹³ Därav från K. pensionsstyrelsen och kommuner 278 491. — ¹⁴ Därav från K. pensionsstyrelsen 18 131 kr. — ¹⁵ Do 49 678 kr.

till 24.6 %, av landsting till 46.3 %, av kommuner till 21.1 % samt av stat till 5.2 %, sålunda av det allmänna till nära $\frac{3}{4}$ av det hela.

Kostnaden för underhållsdag, efter frånräkning av utgifter för ny-, till- och ombyggnader, för samtliga i Tab. 11 upptagna anstalter uppgår till i medeltal 5.76 kr. mot 5.85 föregående år, sålunda en ej obetydlig minskning. Vad de särskilda lasarett beträffar (se härom särskild översikt), ställer sig dagkostnaden rätt olika. Högsta driftskostnaden för året visa Maria och Sabbatsbergs sjukhus samt ett par andra i Stockholm, vidare Hörby, Stocksunds och Norrtälje lasarett, höga siffror visa även några av sjukhusen i Malmöhus län och Göteborgs stad. Relativt låga kostnader hava flertalet mellansvenska lasarett, såsom i Södermanlands, Östergötlands, Västmanlands, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands samt Västernorrlands och Kristianstads län, å västkusten och i Småland. Härvid bör dock påpekas, att somliga lasarett (i de större städerna) äro utrustade med polikliniker, vilkas driftskostnader äro medräknade, under det att andra sakna dylika institut.

D. Skador och förgiftningar.

Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

I Tab. 21 a lämnas en redogörelse för å lasarett och sjukstugor under året intagna fall av skador och förgiftningar med hänsyn till skadornas *natur* och i Tab. 21 b med fördelning efter skadornas *tillkomstsätt*. Med hänsyn till skadans *natur* har största gruppen utgjorts av enkelt benbrott, 7 234 fall, därefter av sår utan komplikationer 1 939 fall, varbildning 1 556 fall, kontusioner 1 447 fall, de flesta grupper utvisande en ökning mot föregående år. Benbroten (enkla) hava i 252 fall lett till döden. Här nedan lämnas en kort översikt över totalsummor av olycksfallen med hänsyn till tillkomstsättet.

Tillkomstsätt	Absoluta tal						Relativa tal, %					
	Antal skadade			Skadornas påföljd			Kön		Skadornas påföljd			Summa
	m.	kv.	s:a	döden	kvarstående	övergående	m.	kv.	döden	kvarstående	övergående	
I yrkesarbete	8 129	1 334	9 463	184	1 830	7 449	85.9	14.1	1.9	19.3	78.8	100.0
Utom yrkesarbete . .	6 783	4 191	10 974	440	1 478	9 056	61.8	38.2	4.0	13.4	82.6	100.0
Självmod och -sförsök	112	81	193	38	15	140	58.0	42.0	19.6	7.8	72.6	100.0
Summa	15 024	5 606	20 630	662	3 323	16 645	73.1	26.9	8.3	16.1	80.6	100.0

Översikten ådagalägger, att av samtliga 20 630 skador ej mindre än 10 974 eller över 53 % uppstått *utom* yrkesarbete och av dessa bortåt $\frac{2}{3}$ bland män. I yrkesarbete hava inträffat 9 463 skador, d. v. s. över 46 % och av dessa 86 % bland män. Av självmord och självmordsförsök faller något över hälften på män; de utgöra av samtliga skador nära 1 %.

Beträffande skadornas påföljd hava 16 645 eller över 80 % varit av övergående natur, över 3 % hava lett till döden och 16 % hava lämnat kvarstående men.

En jämförelse mellan intagna fall av skador genom motorfordon 1926 och 1927 ger vid handen, att såväl under yrkesutövning som under resor och vid sport en ej obetydlig ökning ägt rum, något som väl torde vara beroende på ökad trafik.

5. Sjukvården av civila å garnisonssjukhusen.

Årsberättelserna från garnisonssjukhusen innehålla numera särskilda uppgifter för civila, som genom överenskommelser mellan civila och militära myndigheter kunna å dessa intagas, något som också äger rum, flerstädes i stor utsträckning.

I berättelse från K. arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse redogöres för den totala omsättningen å dessa sjukhus. Beträffande vården av *civila sjuka* hava uppgifter från arméförvaltningen översänts till medicinalstyrelsen för att i lämplig omfattning publiceras i dess berättelse. Uppgifterna äro avfattade enligt samma blankettformulär som gälla för lasarett, och lämnas här nedan en redogörelse rörande utrymme, intagna, döda och underhållsdagar.

Garnisonssjukhus	Antal sjukplatser ¹ d. 31/12	Under året		Antal underhållsdagar	Antal vårdade			Vård-dagar pr patient
		intagna	avlidna		pr dag	på en gång högst	lägst	
Stockholm	303	279	23	8 188	23	37	10	29
Karlsborg	80	127	8	2 338	6	15	—	18
Boden	230	1 364	78	25 276	69	90	47	19
Skövde ²	53	607	11	12 566	35	39	22	21
Visborg	78	—	—	—	—	—	—	—
Linköping	96	392	10	6 547	18	35	2	17
Ekajö	86	425	38	14 756	40	52	23	35
Sollefteå	90	364	37	17 921	49	65	34	49
Örebro	68	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1 084	3 558	205	87 592	240	.	.	25

¹ För hela sjukhuset, för civila enbart i regeln ej fastställt. — ² Jämte epidemiavd.

Vid Stockholms garnisonssjukhus har å stadens ackord intagits 279 patienter, för vilka staden inbetalat 49 456 kr. — Rörande verksamheten vid garnisonssjukhusets apotek meddelas, att bruttoomsättningen har uppgått till omkring 96 900 kr., varav för sjukhuset 56 900 kr. samt till truppförbanden m. m. 40 000 kr.

Kostnaderna för den civila sjukvården vid Bodens garnisonssjukhus, lasarettssavdelningen, uppgingo till 137 525 kr., varav 22 462 kr. täcktes av patienterna och resten av landstinget (och kommunerna); antalet sjukhusdagar var 20 942. För epidemiasavdelningen uppgingo utgifterna till 51 986 kr. Å dess röntgenavdelning hava 1 659 civila patienter undersökts och 80 hava erhållit behandling. Å sjukhusets barnbördsavdelning hava intagits 204 kvinnor, varav 162 för förlösning; fem av dessa avledo. Antalet levande födda barn var 123 och dödfödda 12.

III. Rättsmedicin.

A. Rättsmedicin i egentlig bemärkelse.

Referent: Medicinalrådet Block.

Under år 1927 hava till medicinalstyrelsen inkommit 355 protokoll från läkare i riket rörande av dem på vederbörligt förordnande verkställda medicolegala förrättningar. Av dessa utgöras 311 av obduktionsprotokoll, 44 av protokoll över besiktningar å levande personer samt 5 av protokoll över andra rättsmedicinska undersökningar.

Obduktioner å foster hava verkställts i sammanlagt 69 fall, och har genom dessa ådagalagts att i 5 fall fostret ej varit livsdugligt, att i 3 fall fostret ej varit med liv framfött, att i 12 fall ej kunnat fastställas, om fostret varit med liv framfött, att i 4 fall döden varit naturlig samt att i 17 fall dödsorsaken varit obestämbär; i övriga 28 fall har fastställts våldsam död, därav 12 genom handaverkan, 15 genom bristande vård och 1 genom olyckshändelse.

Övriga obduktioner, verkställda i rättsligt syfte, hava utgjort tillhopa 242. I 53 fall av dessa har obduktionen ådagalagt naturlig död, i 24 fall har dödsorsaken varit obestämbär. I övriga 165 fall (110 män och 55 kvinnor) har genom obduktion fastställts våldsam död. I 27 av dessa har dödsorsaken varit kvävning (21 fall drunkning, 4 fall hängning samt 2 fall annan kvävning), 53 fall krosskada, 6 fall stick- och skärskada, 18 fall skottskada, 36 fall förgiftning och 25 fall annan våldsam död. Av omnämnda 165 fall kunna 30 rubriceras såsom sannolika självmord och 12 såsom följd av fosterfördrivningsförsök.

Besiktningar å levande personer hava verkställts för utrönande av följder av föregången misshandel i 36 fall, av utövad otukt i 6 fall samt av annat förhållande i 2 fall, eller inalles 44 fall.

Översikt över i *rättsmedicinska nämnden* under år 1927 avgivna utlåtanden i ärenden angående:

Våldsam död	9	Barnuppfostningsbidrag	70
Misshandel	3	Kvacksalveri	5
Barnamord	7	Ersättning för sjukdom	3
Fosterfördrivning	3		
Otuktsbrott	1		
		Summa	101

Rättsmedicinska nämnden har under året sammanträtt 56 gånger och därvid förutom ovan anförda ärenden handlagt 145 protokoll med utlåtanden över rättsmedicinska obduktioner.

B. Rättspsykiatri.

Referent: Medicinalrådet Stenbeck.

Rörande *rättspsykiatriska nämndens* verksamhet må nämnas, att under året behandlats 237 mål och avgivits utlåtanden över 194 mål.

Från år 1926 balanserade mål	30	
Under år 1927 inkomna mål	207	237
Under år 1927 avgivna utlåtanden	194	
Under år 1927 avgjorda mål utan utlåtande	5	
Till år 1928 balanserade mål	38	237

Översikt över avgivna utlåtanden.

Den undersökte tilltalad för	Otill- räkne- liga	I saknad av förståndets fulla bruk	Till- räkne- liga	Summa
Mord och mordförsök	5	1	1	7
Mordbrand	14	1	3	18
Stöld, bedrägeri, förfalskning, förskingring	40	6	33	79
Mis-handel, hemfridsbrott	19	3	2	24
Sedlighetsbrott	15	3	16	34
Barnamord	2	—	—	2
Olovlig sprithandel	—	—	1	1
Skadegörelse	7	—	—	7
Mened	1	—	—	1
Militära förseelser	3	—	—	3
Tjänstefel	2	—	—	2
Summa	108	14	56	178
Civilmål				16
Summa				194

Uti Meddelanden från Kungl. Medicinalstyrelsen, nr 53, har medicinalstyrelsen offentliggjort 9 under året av läkare och styrelsen avgivna utlåtanden.

Nämnden har handlagt 96 mål angående utskrivning från hospital av för brott tilltalade otillräkneliga förklarade personer i enlighet med bestämmelserna i § 52 gällande hospitalsstadga.

Nämnden har avgivit 24 utlåtanden i ärenden, som stå i samband med äktenskapslagen.

Nämnden har under året sammanträtt 36 gånger.

IV. Apoteksväsendet.

Referent: Extra byråchefen O. v. Friedrichs.

Antalet apoteksinnehavare och övrig farmaceutisk personal:

	D. 1 jan. 1927.	D. 31 dec. 1927. ¹
Apoteksinnehavare (räknat efter godkänd avsyning)	371	383
Arrendatorer	25	21
Föreståndare för filialapotek och medikamentsförråd	25	24
' med förordnande längre än 2 månader	20	13
Övriga legitimerade apotekare	440	449
Summa	881	890
Farmacie kandidater	495	470
Apotekselever	77	134
Summa farmaceutisk personal	1 453	1 494

Den 1 jan. 1927 funnos 407 apoteksinrättningar, nämligen 382 apotek, 2 filialapotek och 23 medikamentsförråd. Under året beslöts förändring av filialapoteket i Kopparberg till självständigt apotek, förflyttning av apoteket i Grythyttted till Hällefors samt inrättande av medikamentsförråd i Grythyttted, i Aspa i Ludgo socken samt i Vittangi. Ingen av de beslutade nya apoteksinrättningarna hann öppnas under året, och ej heller medhunnos ovannämnda förändring och förflyttning. Däremot öppnades de tidigare beslutade apoteken i Hunnebostrand, Munkfors och Örkelljunga samt apoteket Engelbrekt i Falun och Tre rosor i Jönköping, under det medikamentsförrådet i Kungshamn upphörde. Den 31 dec. 1927 utgjorde antalet apoteksinrättningar alltså 411, nämligen 387 apotek, 2 filialapotek och 22 medikamentsförråd.

Privilegium å apotek tilldelades under året i 46 fall. Dessa privilegier hade kungjorts till ansökning efter nyanläggning i 1 fall, innehavarens död i 16 fall, innehavarens pensionering i 12 fall och innehavarens befordran till annat apoteksprivilegium eller arrende i 17 fall.

Till arrendatorer av apotek utsåg medicinalstyrelsen under året 3 apoteksinnehavare, 1 förutvarande arrendator och 2 legitimerade apotekare.

Ordinarie kontrollförrättningar å apoteksinrättningarna utgjordes av 314 årsvisitationer, 72 inspektioner och 49 avsyningar.

¹ Vid jämförelse mellan denna översikt (den 31 dec. 1927) och Tab. I c, kol. 6—14, torde observeras, att där lämnas uppgifter om antalet anställda, under det att här i översikten medtagits även dem, som vid årets slut saknade anställning.

Tab. 1 a. Läkare och civila läkarbefattningar med tjänstärätt 31 dec. 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Städer, köpingar och municipalsamhäl- len (som ej till- höra provinsial- läkardistrikt) II. Landsbygd.	Antal legitimerade läkare						Antal civila läkarbefattningar med tjänstärätt										
	Civila läkare med tjänstärätt	Enskilt praktise- rande ¹	Leie praktise- rande ²	Mantliga	Kvinnliga	Summa	Förste provinsial- läkare	Provinsial-, bi- trad. i.e. och e. provinsialläkare	Stads- och stads- distriktläkare	Köping- o. muni- cipaläkare	Vid anstalt för tuberkulos- sjuka	andra kropps- ligt sjuka	sinnessjuka	Fängelseläkare	Jämnvagsläkare	Läkare vid medic- undersökn.-anstalt	Ovfr. läkarbefatta- ning med tjänstärätt
Stockholms stad .	218	327	46	549	42	591	[3] 1	[3] 1	20	—	10	116	15	3	4	676	725
Stockholms län { st. .	15	11	10	34	12	36	8	1	8	1	—	6	—	—	—	—	—
lb. .	34	16	5	52	3	55	—	15	—	—	15	8	—	1	2	—	—
Uppsala län . { st. .	50	8	13	69	2	71	1	1	5	—	2	20	—	1	1	16	41
lb. .	14	1	—	14	1	15	—	7	—	—	—	7	—	—	—	—	—
Södermanlands { st. .	21	6	2	29	—	29	1	1	11	1	1	7	1	1	2	—	—
lb. .	22	1	1	21	3	24	—	13	—	—	2	2	5	—	—	—	—
Norrköpings stad .	12	11	1	22	12	24	[1]	—	1	—	1	6	—	1	1	—	2
Östergötlands { st. ¹⁰	28	18	3	45	4	49	1	1	8	1	—	12	5	1	3	—	—
lb. .	21	2	3	25	1	26	—	16	—	—	3	2	—	—	—	—	—
Jönköpings län { st. .	20	13	—	32	1	33	1	1	7	—	2	7	1	1	2	—	—
lb. .	21	3	1	25	—	25	—	11	—	—	6	4	—	—	2	—	—
Kronobergs län { st. .	6	4	—	9	1	10	1	1	1	—	—	3	—	1	—	—	—
lb. .	15	3	—	18	—	18	—	9	—	—	1	1	4	—	1	—	—
Kalmar län . { st. .	20	7	—	27	—	27	1	1	7	2	—	6	5	2	—	—	—
lb. .	15	5	—	20	—	20	—	13	—	—	2	1	—	—	—	—	—
Gotlands län { st. .	5	4	—	9	—	9	1	19	1	—	—	2	1	1	—	—	—
lb. .	4	—	—	4	—	4	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge län . { st. .	13	16	2	30	1	31	1	—	6	—	—	5	—	2	—	—	—
lb. .	7	1	—	8	—	8	—	7	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Kristianstads { st. .	16	5	—	21	—	21	1	1	4	2	—	8	—	1	1	—	—
lb. .	18	11	1	29	1	30	—	11	—	—	4	2	—	1	1	—	—
Malmö stad .	31	27	—	55	3	58	[1]	[1]	6	—	1	21	1	1	2	—	—
Malmöhus län { st. ¹¹	70	29	12	100	11	111	13	1	11	1	3	46	1	2	4	17	25
lb. .	22	10	—	30	2	32	—	18	—	—	3	1	—	2	2	—	—
Hallands län . { st. .	20	10	1	30	1	31	1	—	6	—	4	8	1	2	2	—	2
lb. .	12	—	1	13	—	13	—	8	—	—	4	—	—	—	2	—	—
Göteborgs stad .	58	65	2	115	10	125	[1]	[1]	13	—	4	30	3	1	4	4	3
Göteb. o. Boh. { st. ¹²	13	4	1	17	1	18	13	1	7	1	—	5	—	1	—	—	—
lb. .	22	4	1	26	1	27	—	15	—	—	3	1	4	—	4	—	—
Älvsborgs län { st. .	21	13	3	34	3	37	1	—	9	—	1	8	—	1	1	—	—
lb. .	26	10	1	36	1	37	—	16	—	—	3	—	5	—	1	—	—
Skaraborgs län { st. .	19	11	—	30	—	30	1	1	8	—	—	8	—	—	2	—	—
lb. .	16	7	2	25	—	25	—	12	—	—	3	1	—	1	3	—	—
Värmlands län { st. .	27	8	1	33	3	36	1	1	6	—	—	14	5	1	4	—	—
lb. .	27	3	1	31	—	31	—	21	—	—	3	3	—	—	1	—	—
Örebro län . { st. .	17	7	—	23	1	24	1	—	6	1	—	8	—	1	3	—	—
lb. .	20	1	—	20	1	21	—	16	—	—	4	4	—	—	2	—	—
Västmanlands { st. .	18	8	1	26	1	27	1	1	8	—	1	5	—	1	2	—	—
lb. .	11	—	—	11	—	11	—	9	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Kopparbergs { st. .	23	4	1	26	2	28	1	1	4	1	—	12	4	1	—	—	—
lb. .	31	7	—	35	3	38	—	21	—	—	5	3	—	—	5	—	—
Gävleborgs län { st. .	16	9	—	23	2	25	1	1	7	1	—	1	8	—	1	1	—
lb. .	28	1	1	29	1	30	—	22	—	—	3	3	—	—	7	—	—
Västernorr- { st. .	21	4	—	22	3	25	1	1	5	1	—	12	2	2	2	—	—
lands län .	29	7	—	36	—	36	—	19	—	—	4	3	—	—	3	—	—
Jämtlands län { st. .	10	1	—	11	—	11	1	1	2	—	—	3	—	1	3	—	—
lb. .	23	—	—	23	—	23	—	14	—	—	—	3	4	—	6	—	—
Västerbottens { st. .	15	1	—	16	—	16	1	1	2	—	—	12	—	1	2	—	—
lb. .	25	—	—	24	1	25	—	22	—	—	3	—	—	—	4	—	—
Norrbottnens { st. .	6	1	—	7	—	7	1	—	3	1	—	1	—	1	2	—	—
lb. .	28	7	—	35	—	35	—	19	—	—	2	4	2	1	8	—	—
Hela riket	1 300	732	117	2 034	115	2 149	24	358	182	14	100	446	76	37	106	18 146	32
Rikets städer etc.	809	632	99	1 444	96	1 540	24	19	182	14	32	399	45	33	49	18 146	32
Rikets landsbygd	491	100	18	590	19	609	—	339	—	—	68	47	31	4	57	—	—

Anm. Rörande anm. och noter till Tab. I a se följande sida.

Tab. 1 b. Barnmorskor och sjuksköterskor vid slutet av år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Barnmorskor									Sjuksköterskor ³								
I. Städer, köpin- gar, municipal- samhällen (som ej tillhöra provinsial- läkardistrikt)	Distrikts- barnmorskor	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	I enskild sjukvårds- tjänst	I. Städer, köpin- gar, municipal- samhällen (som ej tillhöra provinsial- läkardistrikt)	Distrikts- barnmorskor	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	anställ- da av kommun ¹	enskilt praktiserande i förlösn.-anstalt ²	I enskild sjukvårds- tjänst
II. Landsbygd									II. Landsbygd								
Stockholms stad .	—	3	49	86	—	21	6	501	Göteb. o. Boh. { st. ⁷	9	—	2	6	2	3	4	3
Stockholms { st.	10	—	1	4	—	1	—	7	län . . . { lb.	73	1	—	28	4	7	8	4
län . . . { lb.	73	7	—	6	—	21	7	11	Älvsborgs län { lb.	17	2	4	10	—	10	4	1
Uppsala län . { st.	2	—	3	—	—	—	1	64	Skaraborgs län { lb.	111	3	—	17	—	10	3	8
län . . . { lb.	47	3	1	6	4	10	—	6	Värmlands län { lb.	10	2	1	11	1	4	1	10
Söderman-lands län { st.	9	—	—	10	4	3	1	6	Örebro län . { lb.	71	15	—	13	4	5	3	7
län . . . { lb.	55	4	—	4	27	8	—	8	Västmanlands län { lb.	7	—	—	7	—	—	4	17
Norrköpings stad .	7	—	3	5	—	—	2	—	län . . . { lb.	96	4	—	17	11	—	14	16
Östergötlands län { st.	13	—	5	4	—	6	4	38	län . . . { lb.	10	—	4	4	—	9	4	2
län . . . { lb.	78	11	—	7	18	14	4	6	Örebro län . { lb.	65	3	—	15	36	—	4	14
Jönköpings län . . . { st.	9	—	2	8	—	8	3	6	Västmanlands län { lb.	8	2	—	3	—	—	—	1
län . . . { lb.	74	5	—	12	—	15	2	7	Kopparbergs län { lb.	50	2	—	7	—	6	6	13
Kronobergs län . . . { st.	2	—	—	3	—	—	—	—	län . . . { lb.	6	—	2	3	2	5	5	5
län . . . { lb.	55	13	1	6	12	9	6	4	Gävleborgs län { lb.	94	—	—	11	1	26	16	13
Kalmar län . { st.	11	—	3	2	—	—	4	10	län . . . { lb.	6	3	3	13	—	—	2	12
län . . . { lb.	64	15	—	6	11	1	7	2	Västernorr-lands län { lb.	72	5	—	7	23	—	3	30
Gotlands län { st.	4	—	—	3	—	1	1	5	län . . . { lb.	4	2	1	4	3	7	3	9
län . . . { lb.	11	25	—	3	—	—	—	—	Västernorr-lands län { lb.	87	14	—	13	—	50	15	18
Blekinge län { st.	7	2	1	2	—	3	4	4	Jämtlands län { lb.	2	—	1	5	—	—	—	2
län . . . { lb.	40	—	—	3	19	—	2	1	län . . . { lb.	64	1	2	10	—	46	12	3
Kristianstads län { st.	3	2	2	1	—	5	1	2	Västerbottens län { lb.	3	—	—	2	—	—	2	—
län . . . { lb.	45	77	—	23	8	50	3	10	län . . . { lb.	106	2	4	13	4	—	12	—
Malmö stad . { st.	—	—	8	26	—	7	2	32	Norrbottnens län { lb.	4	—	—	5	—	3	3	9
län . . . { lb.	9	9	5	22	1	13	7	1	län . . . { lb.	77	5	1	11	27	2	19	—
Malmöhus län { st.	88	73	—	10	8	39	5	7									
län . . . { lb.	7	—	2	8	—	5	5	3									
Hallands län { st.	48	6	—	4	10	2	—	3	Hela riket	1 825	326	83	582	239	446	233	1 043
län . . . { lb.	2	—	12	69	—	10	7	107	Rikets städer etc.	181	27	74	333	9	125	82	852
Göteborgs stad .	2	—	12	69	—	10	7	107	Rikets landsbygd	1 644	299	9	249	230	321	151	191

Anm. Enskilt praktiserande barnmorskor och sjuksköterskor äro räknade, där de äro bosatta. Ingen i denna tabell räknad mer än en gång. Bland städer ären inräknade köpingar och municipalsamhällen.

¹ Utom å förlösningsanstalter anställda. — ² Med inräknande även av dem, som tjänstgöra å privata förlösningsanstalter. — ³ Här äro upptagna de sjuksköterskor, som genomgått godkänd sjuksköterskeskola eller av medicinalstyrelsen förklarats hava förvärvat däremot svarande kunskaper och färdighet. Sjuksköterskor, enbart anställda vid sjukvårdsanstalter, ej medtagna. — ⁴ Därav 2 å privata förlösningsanstalter. — ⁵ Utom Norrköping. — ⁶ Utom Malmö. — ⁷ Utom Göteborg. — ⁸ Därav 5 å självständ. polikl. och 4 sjukvårds- eller fattigvårds-ästrar; dessutom av förs. och dess fättigvårdsstyr. anställda inalles 41 diakonissor etc. — ⁹ Därtill ca 70 ej godkända.

Anm. och noter till Tab. I a.

Anm. Läkare äro upptagna blott en gång å kol. 2—4. Förste provinsialläkare såsom sådan förd å residensstaden (jfr dock not 13). Provinsialläkare och extra provinsialläkare äro påförda sina tjänstgöringsområden, även om de äro bosatta i stad, köping eller municipalsamhälle. Övriga läkare räknade till de distrikt, där deras egentliga mottagning under större delen av året är förlagd. — Äro flera läkarbefattningar förenade hos samma person, hava de upptagits var och en för sig å kol. 8—18; vakanser ären medräknade, vadan antalet befattningar kan överstiga antalet tjänsteläkare (kol. 2). — Köpingar och municipalsamhällen här sammanförda med städer.

¹ Civila läkare med uteslutande enskild praktik (utan tjänstårsrätt) samt enskilt praktiserande militärläkare, som ej äro upptagna i kol. 2. — ² F. d. tjänsteläkare samt andra läkare, som ej idka praktik. — ³ Se Stock. län. — ⁴ Här ingå förste stadsläkaren (med förste provinsialläkares befogenhet) och andra stadsläkaren. — ⁵ Dessutom 6 vid Söderby sjukhus i Stockh. l.; där inräknade. — ⁶ Där 2 professorer vid tandläkareinstitutet och 1 vid gymn. centralinst., s. a. 3. — ⁷ Där förvaltningsläkare (medicinalstyrelsen 17, arméförförvaltningens sjukvårdsstyrelse 4, hälsovårdsnämnden 3 samt marinöverläkaren). — ⁸ Bosatt i Stockholm. — ⁹ Här upptages bitr. l. e prov.-läk. bosatt i Stockholm. — ¹⁰ Utom Norrköping. — ¹¹ Utom Malmö. — ¹² Utom Göteborg. — ¹³ Bosatt i residensstaden, men ej där räknad. — ¹⁴ Förste stadsläkarna i Stockholm, Malmö och Göteborg ingå här. — ¹⁵ Se not 5. — ¹⁶ Därav 20 tillika läkare vid akademiska sjukhuset (även där räknade). — ¹⁷ Därav ca 20 tillika sjukhusläkare (även där räknade). — ¹⁸ Se not 16 och 17. — ¹⁹ Tillika l. e prov.-läk.

Tab. 1 c. Tandläkare, sjukgymnaster och apotekspersonal vid slutet av år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
I. Städer, köpingar och municipalsamhällen (som ej tillhöra provinsialläkar-distrikt) II. Landsbygd	Tandläkare, praktiserande		Legitime- rade sjuk- gymnaster, praktiserande		Å apotek anställd personal								
					Apoteksinne- havare	Arrendatorer	Andra apoteks- föreståndare	Övriga legitime- rade apotekare	Farmacie kandidater	Elevér	I allt		
	m.	kv.	m.	kv.							m.	kv.	s:a
Stockholms stad	194	67	25	82	31	1	6	106	62	17	167	56	223
Stockholms län	16	2	5	8	8	—	—	9	6	—	18	5	23
Uppsala	18	3	1	11	11	1	—	5	5	—	18	6	24
Södermanlands	15	1	7	9	4	—	—	10	6	2	16	6	22
Norrköpings stad	3	1	—	2	9	1	—	1	5	—	4	2	6
Östergötlands län	17	5	—	8	4	—	—	10	2	2	30	6	36
Jönköpings	21	5	6	10	8	2	—	12	5	4	11	6	18
Kronobergs	4	1	—	2	7	1	3	1	3	—	13	2	15
Kalmar	14	8	6	12	7	—	1	5	9	2	17	7	24
Gotlands	8	2	2	4	7	—	1	4	—	—	14	—	14
Blekinge	6	1	2	1	2	—	—	2	5	1	6	4	10
Kristianstads	6	2	1	2	8	1	1	3	2	2	14	3	17
Malmö stad	15	1	4	9	5	—	—	9	4	2	16	4	20
Malmöhus län	5	2	—	—	10	—	1	4	4	2	18	3	21
Hallands	3	2	4	3	1	—	2	—	4	—	6	1	7
Göteborgs stad	—	—	—	—	2	—	1	—	3	—	3	3	6
Göteb. o. Boh. län	14	2	1	8	6	1	—	7	7	5	18	8	26
Älvsborgs	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Skaraborgs	13	3	1	8	5	—	—	8	4	1	13	5	18
Värmlands	5	2	—	4	9	—	—	3	3	2	15	2	17
Örebro	20	13	5	32	7	—	—	19	19	4	32	17	49
Västmanlands	37	12	9	42	11	—	—	21	15	5	38	14	52
Kopparbergs	5	2	2	8	12	2	—	2	9	3	18	10	28
Gävleborgs	16	2	3	8	6	—	—	8	10	3	20	7	27
Västernorrlands	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
Jämtlands	56	6	9	66	14	1	1	31	23	7	56	21	77
Västerbottens	7	2	3	5	5	3	—	5	4	—	16	1	17
Norrbottnens	1	1	1	2	8	1	1	—	2	2	11	3	14
Hela riket	25	4	4	12	7	—	—	12	10	1	24	6	30
Rikets städer etc.	4	3	2	1	9	1	1	3	5	—	17	2	19
Rikets landsbygd	20	—	5	11	7	—	3	7	8	2	18	9	27
	4	1	—	1	5	—	2	1	1	1	8	2	10
	17	4	8	11	5	—	—	10	5	2	16	6	22
	8	—	1	2	12	—	1	1	9	1	18	6	24
	19	3	3	17	6	—	1	13	8	3	21	10	31
	4	1	—	1	7	—	2	3	4	1	13	4	17
	17	3	3	10	5	—	—	9	7	4	17	8	25
	3	1	—	4	8	1	—	1	2	2	15	1	16
	15	2	3	12	7	—	—	7	8	4	17	9	26
	6	4	1	8	15	1	3	1	9	3	23	9	32
	15	3	3	9	6	—	—	12	9	4	20	11	31
	6	5	—	9	11	—	2	2	5	4	18	6	24
	18	1	3	14	6	—	1	12	6	5	24	6	30
	6	2	—	4	9	—	2	5	2	1	14	5	19
	10	—	1	3	2	—	1	4	2	—	8	1	9
	4	—	—	4	8	1	3	1	2	—	13	2	15
	7	2	1	9	2	—	—	7	2	1	8	4	12
	3	1	—	—	13	1	—	5	2	—	19	2	21
	7	1	2	4	2	—	—	1	3	1	4	3	7
	5	2	1	6	11	1	2	1	6	4	20	5	25
Hela riket	750	196	138	499	383	21	47	420	351	114	1 008	328	1 336
Rikets städer etc.	652	158	127	434	188	9	16	368	268	86	687	248	935
Rikets landsbygd	98	38	11	65	195	12	31	52	83	28	321	80	401

1 Därav 8 tillika läkare. — 2 Därav 5 föreståndare eller innehavare av gymnastiskt institut; dessutom 44 icke legitimerade. — 3 Dessutom 128 icke legitimerade.

Tab. 2. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om döds-
orsakerna i rikets städer år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	17½	18	19	20
Län och städer.	Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda ¹	Ålderdomsavgång	Barnsängsfeber	Andra havandekaps- och förtösningsjukdomar	Varfeber	Ros	Smittkoppor	Mässling	Secharlakansfeber	Difteri	Kikhosta	Influensa	Plocktyfus	Nerrefeber och Paratyfus	Rödsot	Asiatisk kolera	Sömnusjuka	Akutt barnförslämning	Epidemisk hjärtefeber	Stelkramp
Stockholms stad . .	163	258	16	7	90	30	—	4	1	14	9	186	—	2	—	—	8	2	8	1
Stockholms län.																				
Södertälje	5	7	—	—	4	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	1	—
Djursholm	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Lidingö	4	14	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaxholm	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrstälje	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Östhammar	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öregrund	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sigtuna	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sundbyberg ²	1	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län.																				
Uppsala	6	16	—	—	4	—	—	1	1	1	3	23	—	—	—	—	1	—	—	—
Enköping	1	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län.																				
Nyköping	3	8	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Katrineholm	1	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eskilstuna	16	29	—	—	7	4	—	—	1	—	2	16	—	—	—	—	—	1	—	—
Torshälla	1	11	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Strängnäs	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariefred	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Trosa	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län.																				
Linköping	8	42	1	—	5	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrköping	13	83	1	—	13	3	—	—	—	—	8	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderköping	—	17	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Motala	3	12	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Vadstena	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Skänninge	2	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mjölby	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings län.																				
Jönköping	9	113	—	—	8	—	—	—	—	1	4	16	—	—	—	—	1	1	3	—
Huskvärna	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Näsjö	8	8	1	1	—	1	—	—	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1
Värnamo	3	5	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	1	—
Vetlanda	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—
Eksjö	—	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Tranås	1	18	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Gränna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län.																				
Värjö	1	4	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar län.																				
Kalmar	14	26	—	—	3	—	—	1	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Oskarshamn	7	7	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	1	—
Västervik	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Vimmerby	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borgholm	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gotlands län.																				
Visby	5	23	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Sjukdomar i första levnadsveckan. — ² Blev stad den 1 jan. 1927.

1	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
Län och städer.	Tuberkulos ¹ a) lungsot b) annan tuberkulos	Spektiska b) annan tuberkulos	Syfilis a) ärvid syfilis b) förvärad syfilis	Prossa	Andra perniciösa sjukdomar	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Kronisk alkoholsjukdom	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar
Stockholms stad . .	660	106	—	6	33	—	1	82	3	—	47	7	271	86	35	667	628
Stockholms län.																	
Södertälje	16	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	15	1	1	25	18
Djursholm	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	12	4
Lidingö	13	1	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	6	—	—	6	3
Vaxholm	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8	2
Norrköping	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	14	7
Osthammar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1
Öregrund	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	4	3
Sigtuna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Sundbyberg	9	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4	—	—	10	4
Uppsala län.																	
Uppsala	30	7	—	—	1	—	—	5	—	—	5	2	15	8	1	57	56
Enköping	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	8	—	—	6	17
Södermanlands län.																	
Nyköping	17	5	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	19	3	1	18	6
Katrineholm	12	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	2	1	20	6
Eskilstuna	26	3	—	—	—	—	—	9	—	—	2	—	19	4	—	25	37
Torshälla	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	4	—
Strängnäs	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	—	11	—
Mariefred	3	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	4	—
Trosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—
Östergötlands län.																	
Linköping	16	7	—	—	1	—	—	8	—	—	4	—	35	5	4	80	1
Norrköping	57	9	—	1	3	—	—	11	—	—	7	4	53	9	9	111	67
Söderköping	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4	—
Motala	5	1	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	1	1	1	10	18
Vadstena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	1	—	7	5
Skänninge	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
Mjölby	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	7	1	—	11	5
Jönköpings län.																	
Jönköping	43	10	—	—	1	—	—	5	—	—	3	—	13	1	4	26	3
Husvarna	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	5	5	1	5	4
Nässjö	9	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	9	2	—	3	—
Värnamo	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	2	1	1	2
Vetlanda	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	4	—
Ekeby	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	—	11	4
Tranås	10	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	1	1	—	12	2
Gränna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	1
Kronobergs län.																	
Växjö	13	1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	6	8	1	26	12
Kalmar län.																	
Kalmar	33	2	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	19	2	2	21	30
Oskarshamn	10	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	12	2	—	7	11
Västervik	18	2	—	—	—	—	1	4	—	—	4	—	15	5	—	30	20
Vimmerby	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	9	4
Borgholm	2	2	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—	1	3
Gotlands län.																	
Visby	11	4	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	5	2	—	21	14

¹ Om lungsot jämte andra former av tuberkulos finnes angiven såsom dödsorsak, räknas fallet till lungsot. —

38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	1
Luftvärsinflammation, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningsorganens sjukdomar	Akut mag- och tarm- inflammation	Kronisk mag- och tarm- inflammation	Blindtarmsinflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Andra matsmältning- organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Ledgångarnas och ben- systemets sjukdomar	Krafta	Svulster av andra slag	Olyckshändelse eller våda	Självmord	Mord och dråp	Annan dödsorsak	Summa	Län och städer
80	239	217	50	3	32	33	190	204	17	632	116	147	82	6	24	5 483	Stockholms stad.
4	24	2	2	—	2	3	3	3	1	13	3	4	1	—	—	170	Stockholms län.
1	4	1	—	—	—	—	1	1	—	6	2	2	—	—	1	50	Södertälje.
3	20	—	2	—	1	—	—	1	—	7	1	3	2	—	—	98	Djursholm.
—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	30	Lidingö.
—	4	—	2	—	—	—	1	3	—	10	—	4	—	—	—	30	Vaxholm.
—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	1	—	—	71	Norrköping.
1	3	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	1	—	—	16	Östhammar.
3	8	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	26	Öregrund.
—	—	—	—	—	5	—	2	—	—	4	—	2	—	—	—	4	Sigtuna.
6	31	3	5	—	3	4	15	15	1	31	5	14	9	—	3	66	Sundbyberg.
2	4	2	—	—	—	—	1	1	—	8	—	—	2	—	—	388	Uppsala län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	Uppsala.
4	14	1	—	—	2	2	4	5	—	23	1	1	1	1	—	148	Enköping.
—	2	1	—	—	—	—	1	4	2	5	1	1	2	—	—	148	Södermanlands
13	24	2	3	—	5	2	5	12	2	29	3	12	5	—	6	73	Nyköping.
—	1	—	—	—	2	2	—	1	—	4	—	1	1	—	—	324	Katrineholm.
—	4	—	—	—	—	1	1	2	1	9	—	—	—	1	—	39	Eskilstuna.
—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	69	Torsålla.
1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	30	Strängnäs.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	Mariefred.
6	23	1	4	1	4	2	9	12	2	37	5	5	5	—	—	352	Trosa.
8	38	24	7	1	7	2	21	18	3	80	10	19	7	—	—	727	Östergötlands län.
3	3	—	—	—	—	1	—	3	—	3	—	—	—	—	—	41	Linköping.
4	5	—	—	1	2	—	4	6	1	8	—	2	—	—	—	727	Norrköping.
—	6	1	—	—	—	1	2	1	—	3	—	—	—	—	—	41	Söderköping.
—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	6	1	—	—	—	—	94	Motala.
1	5	—	—	—	—	—	—	5	1	8	2	1	2	—	—	39	Vadstena.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	Skänninge.
17	15	—	3	—	3	5	5	17	—	29	5	8	4	—	—	64	Mjölby.
9	—	—	1	—	1	1	3	1	—	12	—	1	1	—	—	376	Jönköpings län.
—	12	—	1	2	3	—	5	3	—	7	—	—	1	—	—	73	Jönköping.
2	2	—	—	—	1	—	3	2	—	8	—	—	—	—	—	73	Huskvarna.
2	7	—	1	1	1	1	1	—	—	5	—	1	—	2	—	86	Nässjö.
5	7	1	1	1	—	—	3	4	1	8	2	2	—	—	—	46	Värnamo.
1	8	1	—	—	—	—	1	3	—	12	1	1	—	—	—	38	Vetlanda.
—	5	—	1	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	75	Eksjö.
4	4	3	—	—	—	—	5	4	—	6	1	2	—	—	—	83	Tranås.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	Gränna.
10	26	—	1	2	2	2	12	12	1	13	1	5	2	—	—	108	Kronobergs län.
2	5	—	1	—	3	1	1	2	1	12	4	2	3	—	—	261	Kalmar.
1	5	1	—	1	—	4	3	3	—	10	3	4	—	—	—	104	Oskarshamn.
1	4	—	1	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	139	Västervik.
—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	—	30	Vinsterby.
7	7	—	—	1	—	2	5	7	1	14	—	2	—	—	—	24	Borgholm.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	135	Gotlands län.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	135	Visby.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	17½	18	19	20
Län och städer.	Bidningsfel och sjukdomar hos nyfödda ¹	Ålderdomsavtyning	Barnsängsfeber	Andra havandeskaps- och förtösningsjukdomar	Varleber	Ros	Smittkoppor	Mässling	Scharlakansfeber	Difteri	Kikhosta	Influenza	Placktyfus	Nervfeber och Paratyfus	Rödsot	Asiatisk kolera	Sömnsjuka	Akut barnförnämning	Epidemisk hjärnfeber	Stelkramp
Blekinge län.																				
Karlskrona	10	31	—	—	4	1	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	1	—	2	—
Ronneby	2	3	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlskrona	5	12	—	—	3	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	1	—
Sölvesborg	1	7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län.																				
Kristianstad	6	18	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—
Simrishamn	—	12	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ängelholm	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hässleholm	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län.																				
Malmö	27	96	—	4	36	—	—	15	4	12	2	24	—	—	—	—	—	—	—	—
Lund	3	8	—	1	2	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	1
Landskrona	9	44	—	—	3	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Hälsingborg	23	68	—	—	4	5	—	2	—	2	—	26	—	2	—	—	—	—	—	1
Äslöv	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Ystad	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Trälleborg	2	8	1	—	2	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånör med Falsterbo	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län.																				
Halmstad	2	20	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Laholm	1	10	—	1	1	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Falkenberg	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Varberg	3	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Kungsbacka	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus l.																				
Göteborg	43	202	—	3	38	16	—	34	3	11	13	95	—	2	—	—	—	—	3	1
Mölnådal	8	10	2	—	8	—	—	—	1	1	1	4	—	1	—	—	—	1	—	—
Kungälv	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Marstrand	5	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysekil	1	7	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uddevalla	7	26	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	1	—	—	1	—	—	—
Strömstad	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län.																				
Vänersborg	8	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trollhättan	3	6	—	—	1	—	—	—	—	2	3	6	—	1	—	—	—	—	—	—
Alingsås	3	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås	20	25	—	—	3	2	—	—	—	1	—	22	—	—	—	—	1	1	—	—
Ulricehamn	3	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Amäl	2	14	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län.																				
Mariestad	—	10	—	—	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Lidköping	6	6	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—
Skara	—	15	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Skövde	8	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—
Hjo	2	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tidaholm	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falköping	2	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Här avses sjukdomar som uppträda i första lervadsveckan. — ² Se not 1 å föreg. uppslag.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	1
Tuberkulos		Syfilis		Frossa		Andra parasitära sjukdomar	Kronisk alkoholsjukdom	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Andra omställnings- m. fl. sjukdomar	Hjärnblödning	Andra nervsjukdomar	Sinnessjukdomar	Kronisk hjärtsjukdom	Andra cirkulationsorganens sjukdomar	Län och städer	
a) lungrot	b) annan tuberkulos	a) ärd syfilis	b) förrädd syfilis	Spektiska													
Blekinge län.																	
23	8	—	—	—	—	—	4	1	—	—	2	34	3	3	39	21	Karlskrona.
10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	1	16	—	Ronneby.
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	—	19	10	Karlskrona.
5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	2	1	Sölvesborg.
Kristianstads län.																	
8	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	13	2	—	12	18	Kristianstad.
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	Simrishamn.
3	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	—	—	16	3	Ängelholm.
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	4	—	Hässelholm.
Malmöhus län.																	
103	18	—	1	1	—	—	11	2	—	9	—	80	23	6	112	137	Malmö.
16	3	—	—	—	—	—	6	—	—	6	1	28	6	—	52	38	Lund.
18	2	—	1	—	—	—	4	—	—	2	—	10	3	2	23	4	Landskrona.
38	12	—	2	—	—	—	2	—	—	7	—	20	16	—	31	65	Hälsångersborg.
4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	1	10	7	Ängelholm.
3	4	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	6	—	24	9	Ystad.
4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	12	2	—	15	14	Trälleborg.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	7	—	Skanör med Falsterbo.
Hallands län.																	
15	4	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	27	4	1	41	4	Halmstad.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	5	—	Laholm.
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	4	—	6	—	Falkenberg.
9	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	8	—	—	13	5	Varberg.
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	5	—	Kungsbacka.
Göteborgs o. Bohus l.																	
284	63	—	14	—	—	4	30	—	—	24	4	111	37	15	193	334	Göteborg.
25	9	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	2	1	17	32	Mölnådal.
5	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	3	4	Kungälv.
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	3	—	Marstrand.
5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	1	—	Lysekil.
17	—	—	1	—	—	—	4	—	—	3	1	6	1	—	15	10	Uddevalla.
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	2	5	Strömstad.
Älvsborgs län.																	
10	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	15	—	—	15	13	Vänersborg.
16	5	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	6	1	4	14	15	Trollhättan.
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	3	—	8	18	Alingsås.
33	3	—	1	—	—	—	7	—	—	2	4	42	11	—	39	36	Borås.
2	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	—	1	1	6	Ulricehamn.
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	1	8	—	Åmål.
Skaraborgs län.																	
4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	2	—	12	—	Mariestad.
9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	2	—	21	—	Lidköping.
4	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	10	—	—	5	2	Skara.
9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	13	—	—	17	10	Skövde.
4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	3	—	—	9	4	Hjo.
7	2	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	5	—	1	5	2	Tidaholm.
6	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3	—	1	11	6	Falköping.

1	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
Län och städer.	Luftförsämrning, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningsorganens sjukdomar	Akut mag- och tarm- inflammation	Kronisk mag- och tarm- inflammation	Blindtarmsinflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Andra matsmältning- organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Lejdgångarnas och ben- systemets sjukdomar	Kräfta	Sevster av andra slag	Olyckshändelse eller våda	Självord	Mord och dråp	Annan dödsorsak	Summa
Blekinge län.																	
Karlskrona	8	22	3	—	—	3	2	5	4	—	31	5	5	4	—	—	298
Ronneby	—	4	—	2	1	—	1	—	4	1	11	—	2	—	—	—	70
Karlskrona	2	2	3	—	—	1	—	1	6	—	10	3	—	—	—	—	101
Sölvesborg	—	2	2	—	—	—	1	2	6	—	5	1	—	—	—	—	45
Kristianstads län.																	
Kristianstad	7	3	7	2	1	—	—	2	12	—	19	3	5	—	—	—	147
Simrishamn	2	1	—	2	—	—	—	1	2	—	3	—	1	1	—	—	34
Ängelholm	5	2	—	1	—	—	1	—	2	1	9	2	1	1	—	—	67
Hässelholm	3	2	—	2	—	1	—	—	—	—	5	—	3	—	—	—	29
Malmöhus län.																	
Malmö	27	84	14	12	2	2	11	30	58	2	113	31	38	15	—	—	1 162
Lund	25	5	—	1	—	3	1	6	12	6	23	6	2	4	—	—	275
Landskrona	3	11	—	2	—	4	1	2	9	—	21	2	3	7	—	—	198
Hälsingborg	22	36	6	1	4	4	10	25	2	52	6	10	14	—	1	—	525
Eslöv	—	5	—	1	—	—	—	1	—	2	7	1	2	—	—	—	54
Ystad	5	3	1	—	1	—	1	4	6	—	21	5	6	2	1	—	140
Trälleborg	1	8	—	2	—	3	1	3	3	—	8	—	4	2	—	—	104
Skanör med Falsterbo	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	21
Hallands län.																	
Halmstad	14	9	3	—	—	—	1	3	10	1	13	1	3	1	—	5	191
Laholm	2	1	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	1	—	1	36
Falkenberg	1	5	1	—	—	—	—	2	4	—	5	1	3	—	—	—	55
Varberg	1	17	1	1	—	—	—	2	6	—	6	—	5	—	—	2	96
Kungsbacka	—	5	—	—	—	—	—	1	1	—	4	—	—	—	—	—	26
Göteborgs o. Bohusl.																	
Göteborg	15	62	54	20	6	24	17	69	120	7	244	55	49	21	—	1	2 341
Mölndal	4	11	—	5	2	1	—	5	3	1	13	7	7	1	—	—	187
Kungälv	—	2	—	—	—	—	1	3	1	—	1	1	—	—	—	—	27
Marstrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	29
Lysekil	2	6	—	1	—	—	—	—	1	—	3	1	4	—	—	—	40
Uddevalla	7	1	3	—	—	1	—	5	8	—	16	2	2	2	—	1	147
Strömstad	—	3	1	—	—	—	—	2	2	—	5	—	2	—	—	—	44
Älvsborgs län.																	
Vänersborg	4	16	—	—	—	—	—	2	8	—	5	5	3	—	—	—	112
Trollhättan	8	2	1	—	—	—	1	3	7	—	14	2	4	3	—	—	132
Alingsås	3	7	2	1	—	2	1	3	9	—	8	1	1	1	—	—	112
Borås	2	20	5	5	1	2	4	9	5	5	36	2	6	5	—	—	354
Ulricehamn	1	4	—	1	—	1	1	2	—	—	4	1	—	—	—	—	45
Amål	4	3	—	—	—	2	1	2	7	—	6	—	3	2	—	—	67
Skaraborgs län.																	
Mariestad	1	2	4	1	—	—	—	4	2	—	10	—	1	—	—	—	71
Lidköping	3	4	—	—	1	1	1	1	3	—	18	2	1	2	—	—	102
Skara	1	9	2	2	1	1	—	—	1	—	8	—	4	4	—	—	75
Skövde	7	8	—	2	—	—	—	2	2	2	17	2	1	1	—	—	117
Hjo	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	1	—	46
Tidaholm	—	8	—	2	—	—	—	1	2	—	12	2	1	—	—	—	68
Falköping	2	4	—	1	—	—	3	2	2	—	5	3	2	1	—	—	63

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Län och städer.	Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda ¹	Ålderdomsavrättning	Barnsängsfeber	Andra havandeskaps- och förlösningsjukdomar	Varfeber	Ros	Smittkoppor	Mässling	Scharlaksfeber	Difteri	Kikhosta	Inflyensa	Fläcktyfus	Nervfeber och Paratyfus	Rödsot	Asiatisk kolera	Sonnusjuka	Akutt barnförslämning	Epidemisk hjärnfeber	Stekramp
Värmlands län.																				
Karlstad	11	13	—	—	2	—	—	1	—	—	1	6	—	2	—	—	—	—	—	—
Kristinehamn	8	18	—	—	—	1	—	—	—	—	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—
Filipstad	1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Arvika	3	17	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län.																				
Örebro	5	40	2	—	5	1	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	1	—
Åsersund	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nora	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lindesberg	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Västmanlands län.																				
Västerås	13	32	—	—	2	3	—	—	1	1	—	13	—	1	—	—	—	—	—	—
Sala	5	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping	—	16	—	—	1	1	—	2	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
Arboga	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län.																				
Falun	3	9	—	—	—	1	—	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Säter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedemora	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Avesta	—	14	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ludvika	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs län.																				
Gävle	19	29	2	1	9	1	—	3	—	1	—	15	—	—	—	—	—	—	1	—
Söderhamn	10	9	—	—	2	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1
Hudiksvall	7	14	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands län.																				
Härnösand	4	6	—	2	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sundsvall	8	5	—	1	2	1	—	3	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Sollefteå	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Örnsköldsvik	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län.																				
Östersund	13	11	—	2	4	—	—	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens län.																				
Umeå	3	15	1	—	2	1	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Skellefteå	6	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens län.																				
Luleå	7	4	1	—	2	2	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—
Piteå	9	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Boden	5	—	2	—	3	—	—	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Haparanda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	665	1 848	35	30	317	97	—	70	14	61	75	766	—	19	—	—	15	9	24	7

¹ Här avses sjukdomar som uppträda i första levnadsveckan.

1	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
Län och städer.	Tuberkulos ¹		Syfilis		Frossa		Andra parasitära sjukdomar	Blodbildande organens och blodets sjukdomar	Kronisk alkoholsjukdom	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	Sockerersjuka	Andra omsättnings- m. d. sjukdomar	Hjärnblödning	Andra nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar	Sinnesjukdomar	Kronisk hjärtsjukdom	Andra cirkulationsorganens sjukdomar
	a) lungrot	b) annan tuberkulos	a) ärvd syfilis	b) förvärfad syfilis													
Värmlands län.																	
Karlstad	20	2	—	—	—	1	—	2	—	1	4	—	12	6	—	24	11
Kristinehamn	6	1	—	—	—	—	—	3	—	—	3	1	8	10	2	10	9
Filipstad	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	10	—
Arvika	3	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	7	4	—	19	—
Örebro län.																	
Örebro	35	11	—	—	—	—	—	3	—	—	5	2	22	3	2	56	51
Askersund	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	3	—	6	3
Nora	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	11	1
Lindesberg	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4	1	2	11	4
Västmanlands län.																	
Västerås	34	8	—	—	1	—	—	4	—	—	2	3	9	4	—	38	29
Sala	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	1	3	21	10
Köping	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	6	5	—	20	—
Arboga	5	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	7	1	1	15	4
Kopparbergs län.																	
Falun	21	2	—	—	1	—	—	1	—	—	2	1	4	5	—	15	21
Säter	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
Hedemora	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	10	1
Avesta	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	4	4	—
Ludvika	6	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	4	—	—	3	3
Gävleborgs län.																	
Gävle	59	15	—	—	—	—	—	4	—	1	1	1	36	5	3	65	25
Söderhamn	23	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	21	5	—	10	17
Hudiksvall	13	4	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	1	—	10	13
Västernorrlands län.																	
Härnösand	8	2	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	13	4	2	25	—
Sundsvall	23	11	—	1	1	—	—	1	—	—	2	—	17	14	—	35	16
Sollefteå	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	5	3
Örnsköldsvik	8	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	—	—	11	4
Jämtlands län.																	
Östersund	15	3	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	9	2	1	11	13
Västerbottens län.																	
Umeå	11	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8	—	—	13	1
Skellefteå	4	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4	—	—	5	1
Norrbottens län.																	
Luleå	23	8	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	8	6	—	22	6
Piteå	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	14	3
Boden	10	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	3	2	2	9	—
Haparanda	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	6	—
Summa	2204	415	—	15	62	—	211	286	9	4	210	42	1361	375	123	2672	2081

¹ Se not 1 å tabellens 2:a sida. — ² Rörande sömnsjuka se kol. 17½.

38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	1
Luftförinfektion, akut och kronisk	Akut lunginflammation	Andra andningsorganens sjukdomar	Akut mag- och tarm- inflammation	Kronisk mag- och tarm- inflammation	Blindtarmsinflammation	Tarmhinder och tarmbräck	Andra matsmältning- organens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Ledgångarnas och ben- systemets sjukdomar	Kräfta	Svulster av andra slag	Olyckshändelse eller våda	Själmord	Mord och dråp	Annan dödsorsak	Summa	Län och städer
4 1 —	15 7 9 8	20 — — 1	3 — — —	— — — 1	1 2 — —	3 — — —	6 1 1 2	14 5 2 4	— 2 — —	16 12 4 5	5 — — —	12 1 1 2	1 3 — —	1 — — —	— — — —	220 126 66 82	Värmlands län. Karlstad. Kristinehamn. Filipstad. Arvika.
1 1 —	11 3 3 5	2 — — —	1 — — —	2 1 — —	3 — — —	3 — — —	14 — 1 —	16 — — 1	3 — — —	35 1 2 2	4 — — —	11 — — —	4 — — —	— — — —	— — — —	366 27 28 40	Örebro län. Örebro. Askersund. Nora. Lindesberg.
15 1 1 —	13 13 2 4	— 1 — —	7 1 — 2	— — — —	1 4 — —	1 2 — 1	2 6 — —	8 4 5 6	— — — —	42 19 8 9	— — — 2	7 3 3 1	6 — — 1	— — — 1	— — — —	300 131 90 71	Västmanlands län. Västerås. Sala. Köping. Arboga.
— — — 2	14 3 7 4 5	— — — — —	3 — — 2 —	— — — — —	4 — — — 3	— — — — —	— — 2 — 5	6 1 — — —	— — — — —	13 3 8 4 —	1 — — 1 1	4 — — 3 2	4 — 1 1 3	— — — — —	— — 1 — —	142 12 44 54 44	Kopparbergs län. Falun. Säter. Hedemora. Avesta. Ludvika.
15 16 5	43 6 19	4 1 —	3 2 1	4 — —	7 2 —	3 2 1	4 5 1	24 2 3	4 2 —	66 14 17	6 — —	13 3 5	8 2 2	— — —	1 — —	501 160 122	Gävleborgs län. Gävle. Söderhamn. Hudiksvall.
7 11 1 —	7 17 1 5	— 3 — —	— 3 — 3	— 1 — —	1 2 — —	— 1 — —	3 7 1 —	7 7 — 4	— — — —	16 25 1 7	— 2 — —	1 11 1 1	2 1 1 —	— — — —	— — — —	116 240 25 58	Västernorrlands l. Härnösand Sundsvall. Sollefteå. Örnsköldsvik.
2	2	4	2	1	1	—	2	8	3	12	1	7	1	—	1	141	Jämtlands län. Östersund.
1 —	7 2	1 —	3 —	1 1	— —	1 —	3 —	5 1	— —	13 3	3 —	1 4	1 —	— —	— —	105 45	Västerbottens län. Umeå. Skellefteå.
9 1 1 3	11 3 5 1	— — — —	5 — — —	— — — —	1 1 — —	2 — — 1	1 — 1 1	7 — 3 1	1 — — —	16 5 3 2	— — — 1	2 1 1 1	1 — 2 —	— — — —	— — — —	154 57 68 23	Norrbottnens län. Luleå. Piteå. Boden. Haparanda.
484	1251	412	204	44	168	146	569	867	80	2267	347	537	278	14	29	21619	

Tab. 3. Sammanställning av hälsovårdsnämndernas uppgifter om *antalet döda* i rikets städer med fördelning efter *ålder och kön* år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Stockholms stad	169	64	33	25	55	399	637	1 132	—	2 514	131	49	22	23	62	389	578	1 715	—	2 969	5 483
Stockholms län.																					
Södertälje	4	5	2	2	3	13	15	45	—	89	3	1	—	—	—	13	15	49	—	81	170
Djursholm	—	—	1	—	—	—	5	16	—	22	2	—	1	—	—	7	6	12	—	28	50
Lidingö	5	3	—	1	1	9	7	21	2	49	4	1	1	1	2	8	8	22	2	49	98
Vaxholm	3	2	—	1	1	1	—	5	—	13	1	1	—	—	1	—	2	12	—	17	30
Norrtälje	—	1	1	—	2	4	4	23	—	35	2	—	2	—	1	2	8	21	—	36	71
Östhammar	1	1	—	—	—	2	—	2	—	6	1	—	—	—	1	1	1	6	—	10	16
Öregrund	—	—	—	—	1	3	6	7	—	17	—	1	—	—	—	2	1	5	—	9	26
Sigtuna	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3	4
Sundbyberg	7	1	1	—	1	6	6	11	—	33	3	—	—	—	3	4	8	15	—	33	66
Uppsala län.																					
Uppsala	12	5	5	—	4	22	28	111	—	187	8	5	2	1	5	25	30	125	—	201	388
Enköping	2	1	—	—	—	7	2	21	—	33	1	—	—	—	1	4	3	28	1	38	71
Södermanlands län.																					
Nyköping	3	3	—	1	—	5	18	39	—	69	5	1	—	1	—	6	13	53	—	79	148
Katrineholm	1	2	1	—	—	2	11	20	—	37	1	—	—	—	2	6	13	14	—	36	73
Ekilstuna	15	10	1	3	3	21	25	85	—	163	14	3	2	1	3	15	33	90	—	161	324
Torshälla	—	1	—	1	1	2	3	10	—	18	2	—	—	2	1	1	1	14	—	21	39
Strängnäs	2	1	1	1	2	2	12	13	—	34	—	—	1	—	1	5	6	22	—	35	69
Mariefred	1	1	—	—	—	—	1	7	—	10	—	1	—	—	—	—	4	15	—	20	30
Trosa	1	—	—	—	—	—	—	6	—	7	1	—	—	—	—	—	—	5	—	6	18
Östergötlands län.																					
Linköping	16	1	4	—	1	14	21	97	—	154	6	6	2	2	2	16	33	131	—	198	352
Norrköping	24	12	4	3	2	32	78	172	—	327	19	5	4	1	10	33	68	260	—	400	727
Söderköping	—	—	—	—	—	1	1	9	—	11	—	—	—	1	—	2	3	24	—	30	41
Motala	6	—	1	—	—	5	9	26	—	47	1	—	1	—	—	6	5	34	—	47	94
Vadstena	—	1	—	1	1	1	1	8	—	13	—	—	—	—	—	—	3	23	—	26	39
Skänninge	2	—	—	—	—	—	3	5	—	10	1	—	—	—	—	—	3	11	—	15	25
Mjölby	3	—	—	1	2	3	5	26	—	40	1	—	—	—	—	2	3	18	—	24	64

Jönköpings län.																					
Jönköping	12	8	3	1	6	21	33	80	1	165	12	3	3	2	8	22	29	132	—	211	876
Huskvarna	5	1	—	—	—	5	9	19	—	89	—	1	—	—	2	8	5	17	1	34	78
Nässjö	5	2	1	—	1	4	9	19	—	41	5	2	3	—	—	10	3	22	—	45	86
Värnamo	3	1	1	—	—	3	5	11	—	24	2	4	2	—	—	—	7	7	—	22	46
Vetlanda	—	—	1	1	1	1	8	10	—	22	1	—	—	—	—	4	4	7	—	16	38
Ekajö	—	3	—	—	2	3	5	19	—	32	2	1	—	1	—	5	7	27	—	43	75
Tranås	—	—	1	—	1	7	4	22	—	35	2	1	2	—	—	7	9	27	—	48	83
Gräana	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	2	—	—	13	—	15	19
Kronobergs län.																					
Växjö	2	2	1	1	2	3	11	20	—	42	2	—	—	—	—	11	9	44	—	66	108
Kalmar län.																					
Kalmar	16	3	5	1	4	17	19	56	—	121	8	3	—	1	3	13	15	97	—	140	261
Oskarshamn	7	1	2	1	2	6	6	26	—	51	2	1	1	—	1	6	8	34	—	53	104
Västervik	3	2	1	2	—	7	14	41	—	70	2	—	—	2	3	7	17	38	—	69	189
Vimmerby	2	—	—	—	1	—	1	12	—	16	—	—	—	1	—	—	—	13	—	14	30
Borgholm	1	—	—	—	—	1	—	2	—	4	—	1	2	1	1	2	3	10	—	20	24
Gottlands län.																					
Visby	4	—	1	1	3	7	10	30	—	56	5	2	—	—	2	6	10	54	—	79	185
Blekinge län.																					
Karlskrona	15	6	—	1	8	15	17	84	—	146	7	2	1	—	6	14	24	98	—	152	298
Ronneby	4	—	—	—	2	5	7	19	1	38	3	1	—	—	1	3	5	19	—	32	70
Karlskrona	5	—	—	—	—	2	7	22	—	36	2	2	1	—	2	6	7	45	—	65	101
Sölvesborg	3	—	—	—	—	5	2	11	—	21	—	—	1	—	—	2	5	16	—	24	45
Kristianstads län.																					
Kristianstad	4	2	—	—	2	8	13	35	—	64	7	1	1	—	—	10	14	50	—	83	147
Hässelholm	3	—	—	—	—	1	3	10	—	17	3	—	—	—	—	1	4	4	—	12	29
Simrishamn	1	1	—	—	—	2	—	10	—	14	1	1	—	—	—	3	4	11	—	20	34
Angelholm	4	—	—	—	—	1	4	18	—	27	5	2	1	1	—	1	9	21	—	40	67
Malmöhus län.																					
Malmö	47	25	15	2	5	51	137	266	1	549	47	26	7	6	11	71	111	332	2	613	1 162
Lund	5	2	4	—	1	8	21	81	3	125	8	3	—	—	—	11	17	111	—	150	275
Landskrona	7	1	3	—	3	14	17	55	—	100	10	3	1	1	4	7	15	57	—	98	198
Hälsingborg	34	7	2	3	4	24	30	135	—	239	21	10	2	6	10	20	52	165	—	286	525
Eslöv	—	—	—	—	—	3	6	18	—	27	—	—	—	—	1	1	3	22	—	27	54
Ystad	4	2	—	—	1	6	8	41	2	64	2	—	—	—	—	9	13	52	—	76	140
Trälleborg	3	1	—	1	—	2	14	34	—	55	7	2	—	1	—	2	7	30	—	49	104
Skanör med Falsterbo	1	—	—	—	—	—	—	9	—	10	—	—	—	—	—	—	2	9	—	11	21

TAB. 3. (Forts.) DÖDA I RIKETS STÄDER EFTER ÅLDER OCH KÖN ENLIGT HÄLSOVÅRDSNÄMNDERNAS UPPGIFTER ÅR 1927.

62

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Län och städer	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15-20 år	20-40 år	40-60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Hallands län.																					
Halmstad	7	3	2	—	3	9	7	52	—	83	5	1	1	—	2	11	15	78	—	108	191
Laholm	3	—	—	—	—	—	2	13	—	18	1	—	—	—	—	1	3	13	—	18	36
Falkenberg	—	3	—	1	2	2	7	10	—	25	4	2	—	—	3	4	2	15	—	30	55
Varberg	1	1	1	—	—	6	6	27	4	46	3	2	—	—	—	3	9	32	1	50	96
Kungälv	1	—	—	—	—	—	2	14	—	17	—	—	—	—	—	—	2	7	—	9	26
Göteborgs och Bohus län.																					
Göteborg	74	47	32	8	29	145	235	518	—	1088	50	54	17	16	27	174	195	720	—	1253	2341
Mölnådal	17	7	6	2	2	15	12	30	—	91	6	3	7	—	2	21	8	49	—	96	187
Kungälv	1	1	—	—	1	1	2	7	—	13	—	—	—	—	2	—	1	9	—	14	27
Marstrand	3	—	—	—	1	2	3	8	—	17	2	—	—	—	—	—	3	7	—	12	29
Lysekil	—	1	1	1	—	3	2	7	—	15	1	2	—	—	—	1	7	14	—	25	40
Uddevalle	7	2	—	—	3	7	12	29	—	60	2	2	1	—	—	12	13	57	—	87	147
Strömstad	1	1	—	1	1	3	2	11	—	20	—	1	—	—	2	5	2	14	—	24	44
Älvsborgs län.																					
Vänersborg	6	1	—	—	1	2	6	29	—	45	3	2	2	—	1	5	14	40	—	67	112
Trollhättan	6	2	2	—	2	11	17	24	—	64	4	3	1	—	2	11	11	36	—	68	132
Alingsås	5	—	—	—	3	3	8	28	2	49	4	1	2	—	1	11	13	29	2	63	112
Borås	30	8	4	2	1	19	32	74	—	170	16	3	6	4	5	30	19	100	1	184	354
Ulricehamn	3	1	—	1	—	4	3	11	—	23	1	1	—	—	2	3	2	13	—	22	45
Ämål	2	—	—	1	4	4	6	19	—	36	—	—	—	—	1	3	—	26	—	31	67
Skaraborgs län.																					
Mariestad	2	1	—	2	—	4	6	19	—	34	—	—	2	3	1	3	3	25	—	37	71
Lidköping	5	2	1	—	—	4	7	24	—	43	4	1	2	—	—	9	7	36	—	59	102
Skara	1	3	—	—	—	2	4	19	—	29	1	1	1	—	1	5	7	30	—	46	75
Skövde	5	—	2	—	1	3	7	26	—	44	6	2	—	1	4	5	10	45	—	73	117
Hjo	3	—	—	—	—	3	2	12	—	20	—	1	—	2	1	2	2	18	—	26	46
Tidaholm	—	1	—	1	4	1	5	12	—	24	1	—	1	—	1	6	8	27	—	44	68
Falköping	1	1	—	—	—	5	5	15	—	27	3	—	—	—	1	5	8	18	—	36	63

Värmlands län.																					
Karlstad	11	2	2	—	2	13	17	57	—	104	9	2	1	1	3	14	19	67	—	116	220
Kristinehamn	6	1	2	—	—	3	19	23	—	54	5	2	1	1	—	8	8	47	—	72	126
Filipstad	1	1	—	—	—	4	5	18	—	29	1	1	1	—	1	1	7	25	—	37	66
Arvika	1	—	1	—	—	3	3	25	1	34	7	2	—	1	—	4	7	27	—	48	82
Örebro län.																					
Örebro	3	1	3	—	2	27	33	100	—	169	3	4	1	4	1	26	41	117	—	197	366
Askersund	1	1	—	—	—	—	2	9	—	13	—	1	—	—	—	1	—	12	—	14	27
Nora	1	—	—	—	—	1	—	9	—	11	1	—	—	—	—	—	1	15	—	17	28
Lindesberg	—	—	—	—	—	1	3	15	—	19	1	1	—	—	—	—	5	14	—	21	40
Västmanlands län.																					
Västerås	8	5	1	—	1	17	22	79	—	133	10	2	3	1	4	22	26	99	—	167	300
Sala	3	2	—	2	2	6	13	30	—	58	3	1	—	—	2	7	13	47	—	73	131
Köping	1	3	1	—	—	2	4	31	—	42	—	—	1	—	2	6	9	30	—	48	90
Arboga	1	—	—	—	—	4	3	33	—	41	—	1	—	—	1	2	5	21	—	30	71
Kopparbergs län.																					
Falun	6	2	1	—	1	12	16	33	—	71	4	1	1	1	5	11	8	40	—	71	142
Säter	—	—	—	—	1	1	1	2	—	5	—	—	—	—	—	1	—	6	—	7	12
Hedemora	2	2	—	—	—	—	2	15	—	21	1	1	1	1	1	3	3	12	—	23	44
Avesta	2	—	1	—	1	2	4	17	—	27	—	2	—	—	1	4	5	15	—	27	54
Ludvika	1	—	—	—	1	7	8	6	—	23	2	3	—	1	—	4	3	8	—	21	44
Gävleborgs län.																					
Gävle	26	7	3	1	10	32	41	115	1	236	11	9	3	3	2	33	50	153	1	265	501
Söderhamn	9	2	2	2	3	12	15	36	—	81	5	2	1	1	—	9	7	54	—	79	160
Hudiksvall	4	1	—	3	1	7	16	27	—	59	7	2	1	3	—	11	10	29	—	63	122
Västernorrlands l.																					
Härnösand	1	1	—	2	1	7	10	25	—	47	7	1	—	—	2	7	12	40	—	69	116
Sundsvall	11	4	1	—	2	20	19	49	1	107	13	3	1	—	6	17	18	75	—	133	240
Sollefteå	—	—	—	—	1	2	3	7	—	13	1	1	—	—	—	2	1	7	—	12	25
Örnsköldavik	2	1	—	—	—	4	7	7	—	21	—	1	2	—	1	5	3	25	—	37	58
Jämtlands län.																					
Östersund	12	6	3	1	—	7	8	38	—	75	6	5	2	1	3	12	10	27	—	66	141
Västerbottens län.																					
Umeå	4	2	—	1	—	8	9	18	—	42	7	—	1	—	—	8	12	35	—	63	105
Skellefteå	4	3	—	—	—	5	8	8	—	28	2	—	1	1	—	2	1	10	—	17	45
Norrbottnens län.																					
Luleå	8	—	2	2	3	8	12	32	—	67	11	7	—	6	6	10	17	30	—	87	154
Piteå	1	—	—	—	2	3	6	11	—	23	9	—	—	1	—	5	3	16	—	34	57
Boden	5	1	2	—	4	6	10	9	—	37	7	2	—	1	3	8	4	6	—	31	68
Haparanda	2	—	1	—	—	—	5	5	1	14	1	—	—	1	—	1	1	5	—	9	23
Summa	798	319	173	89	225	1 268	2 042	5 064	20	9 998	624	285	131	113	255	1 385	1 941	6 876	11	11 621	21 619

Tab. 4. Översikt av dödsorsakerna i rikets städer enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Dödsorsak. (Enligt K. Med. styrs cirk. den 9 okt. 1911)	M a n k ö n										K v i n n k ö n										Båda könen
	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa	
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	359	8	1	1	—	—	—	—	—	369	289	5	2	—	—	—	—	—	—	296	665
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	2	632	—	634	—	—	—	—	4	—	—	1 214	—	1 214	1 848
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	27	4	—	—	35	35
Andra havandeskaps- och för- lossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	25	2	—	—	30	30
Varfeber	15	6	8	3	6	35	39	34	—	146	17	9	3	3	10	38	47	44	—	171	317
Roa	10	1	—	—	—	9	7	13	—	40	14	1	—	1	—	7	11	22	1	57	97
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	7	28	4	—	1	—	—	—	—	40	8	18	2	1	—	—	—	—	1	30	70
Scharlakansfeber	—	5	3	—	—	—	—	—	—	8	—	1	4	—	1	—	—	—	—	6	14
Difteri	1	15	12	1	—	2	—	—	—	31	1	11	10	3	1	3	—	—	1	30	61
Kikhosta	20	14	—	—	—	—	—	—	—	34	25	16	—	—	—	—	—	—	—	41	75
Influensa	31	20	9	1	12	39	76	164	—	352	16	18	3	2	4	46	57	267	1	414	766
Fläcktyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	3	2	3	1	—	9	—	—	2	1	2	3	1	1	—	10	19
Rödsot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asiatisk kolera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	1	—	—	—	—	4	1	—	—	6	—	—	—	—	1	—	2	—	—	3	9
Sömnsjuka	—	—	1	—	1	3	2	1	—	8	—	—	—	—	—	2	5	—	—	7	15
Epidemisk hjärnfeber	2	3	—	1	4	3	2	—	—	15	—	3	—	2	1	1	1	—	—	9	24
Stelkramp	1	—	1	—	—	1	1	—	1	5	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	7
Tuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) lungot	6	8	10	15	90	538	245	98	3	1 013	8	11	5	18	145	660	211	133	—	1 191	2 204
b) annan tuberkulos	28	59	27	13	16	43	17	13	—	216	8	65	25	20	23	33	25	—	—	199	415
Spetälska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syfilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) ärvd syfilis	7	—	—	—	1	—	—	—	—	8	5	—	—	1	—	—	1	—	—	7	15
b) förvärdad syfilis	—	—	—	—	—	6	24	12	—	42	—	—	—	—	—	4	10	5	1	20	62
Frossa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra parasitära sjukdomar	—	—	1	1	—	—	1	3	—	6	1	1	—	—	—	—	1	2	—	5	11
Blodbildande organens och blo- dets sjukdomar	1	5	4	1	2	12	55	50	1	131	1	2	2	2	2	19	59	68	—	155	286

Kronisk alkoholsjukdom . . .	—	—	—	—	—	1	3	4	—	8	—	—	—	—	—	1	—	—	1	9
Andra kroniska förgiftnings- sjukdomar	—	—	—	—	—	1	1	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Sockersjuka	—	2	5	4	2	8	22	54	—	97	—	1	1	4	—	7	31	68	112	210
Andra omsättnings- m. fl. sjuk- domar	5	2	1	—	—	1	3	1	—	18	2	1	—	—	2	8	10	6	29	42
Hjärnblödning	14	—	—	—	—	16	118	437	1	586	2	1	—	1	2	10	92	667	775	1361
Andra nervsystemets och sin- nesorganens sjukdomar	22	12	11	5	5	35	44	64	—	198	17	8	4	3	4	28	32	81	177	375
Sinnessjukdomar	—	—	—	—	1	9	30	17	—	57	—	—	—	—	1	8	26	30	66	123
Kronisk hjärtsjukdom	2	4	7	7	11	66	273	823	3	1196	3	1	10	6	13	108	252	1083	1476	2672
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	1	9	1	2	21	100	810	1	945	1	2	6	8	3	29	73	1013	1136	2081
Lufttrörsinflammation, akut och kronisk	88	15	1	1	—	5	15	107	—	232	69	18	1	4	—	2	16	142	252	484
Akut lunginflammation	61	42	10	3	19	57	110	282	3	587	49	36	9	7	5	41	93	423	664	1251
Andra andningsorganens sjuk- domar	24	14	4	—	5	14	38	77	—	176	17	11	1	3	—	15	36	153	236	412
Akut mag- och tarminflammation	61	10	3	—	1	6	8	6	—	95	50	10	4	3	2	15	11	13	109	204
Kronisk mag- och tarminflam- mation	6	1	—	—	1	2	4	12	—	26	1	1	1	—	—	1	6	8	18	44
Blindtarmsinflammation	—	6	5	3	5	22	41	24	—	106	—	5	6	3	4	16	16	12	62	168
Tarmbinder och tarmbräck	4	—	—	—	1	5	14	45	—	69	3	—	1	1	—	4	21	47	77	146
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	4	2	1	—	3	37	108	95	1	251	5	2	2	—	2	39	104	161	318	569
Urin- och könsorganens sjuk- domar	2	1	—	6	4	50	145	303	1	512	—	—	6	6	5	51	127	160	355	867
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	3	1	2	3	1	4	9	12	—	35	1	2	—	1	2	3	18	18	45	80
Kräfta	—	—	—	—	1	22	240	676	1	940	—	—	—	—	1	52	419	855	1327	2267
Svulster av andra slag	—	1	1	3	5	23	59	56	—	148	1	4	4	2	4	21	81	82	199	347
Olyckshändelse eller våda	7	32	30	15	20	105	76	78	4	367	4	19	16	6	4	26	16	79	170	537
Själv mord	—	—	—	—	2	57	106	50	—	215	—	—	—	—	3	28	16	16	63	278
Mord och dråp	3	1	—	—	—	2	—	1	—	7	3	2	—	—	—	1	1	—	7	14
Annan dödsorsak	3	—	2	1	—	2	—	7	—	15	2	—	1	—	—	4	6	1	14	29
År 1927	798	319	173	89	225	1268	2042	5064	20	9998	624	285	131	113	255	1385	1941	6876	11 11 621	21 619
1925	840	331	166	120	258	1239	1869	4372	3	9198	618	273	101	134	265	1308	1686	6244	11 10 640	19 888
1920	1275	449	228	165	281	1714	1712	3745	20	9589	995	441	205	175	309	1513	1662	5495	13 10 808	20 397
1910	1615	796	223	136	227	1486	1645	2838	7	8973	1215	749	221	160	255	1252	1372	4112	5 9 341	18 314
Varje grupp % av samtl. i resp. kön. År 1927	8.0	3.2	1.7	0.9	2.3	12.7	20.4	50.6	0.2	100.0	5.4	2.5	1.1	1.0	2.2	11.9	16.6	59.2	0.1	100.0
1925	9.1	3.6	1.8	1.3	2.8	13.5	20.3	47.6	—	100.0	5.8	2.6	1.0	1.3	2.5	12.3	15.8	58.6	0.1	100.0
1920	13.8	4.7	2.4	1.7	2.9	17.9	17.9	39.0	0.2	100.0	9.2	4.1	1.9	1.6	2.9	14.0	15.4	50.8	0.1	100.0
1910	18.0	8.9	2.5	1.5	2.5	16.6	18.3	31.6	0.1	100.0	13.0	8.0	2.4	1.7	2.7	13.4	14.7	44.0	0.1	100.0

Tab. 5. Några av de viktigaste dödsorsakerna i rikets städer månadsvis enligt hälsovårdsnämndernas uppgifter år 1927.

D ö d s o r s a k .	Jan.	Febr.	Mars	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Ålderdomsavtyning	185	232	197	158	158	151	129	122	125	109	131	151	1848
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	3	2	—	2	3	2	4	—	1	10	17	26	70
Scharlakansfeber	2	—	4	3	—	1	—	1	—	—	2	1	14
Difteri	11	9	6	2	5	1	2	3	6	4	5	7	61
Kikhosta	6	12	4	8	4	10	8	4	2	4	6	7	75
Influensa	123	424	134	22	10	8	2	—	5	3	7	28	766
Nervfeber och Paratyphus	—	—	1	1	—	1	3	5	4	4	—	—	19
Rödsot	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	3	9
Sömnsjuka	1	2	1	—	—	—	4	1	2	2	—	—	15
Lungsot	172	200	217	236	215	197	177	162	159	160	157	152	2204
Lufttrörsinflamm., ak. och kr.	51	61	62	46	37	43	28	13	29	32	33	49	484
Akut lunginflammation	164	173	136	104	106	90	57	48	60	86	87	140	1251
Akut mag- och tarminflammation	20	15	10	18	15	21	24	19	10	18	20	14	204
Själv mord	24	15	33	18	40	22	30	19	17	22	16	22	278

Tab. 6. Infektionssjukdomar med anmälningsplikt år 1927.

S j u k d o m a r , län (stad)	I n s a j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
a. Scharlakansfeber.													
Stockholms stad	25	28	32	23	26	13	12	10	25	35	26	20	275
Stockholms län	6	7	19	10	30	19	21	18	22	19	11	9	191
Uppsala »	4	4	12	16	13	11	5	19	6	31	17	5	143
Södermanlands »	34	7	9	9	12	17	6	9	9	14	3	5	134
Östergötlands »	35	16	27	15	34	9	10	38	35	18	23	12	272
Norrköpings stad	1	1	2	3	3	1	2	2	—	8	5	1	29
Jönköpings län	9	4	6	1	1	7	5	5	15	10	1	2	66
Kronobergs »	2	—	6	15	3	3	1	—	14	4	6	1	55
Kalmar »	14	7	4	20	3	1	34	6	6	3	6	3	107
Gotlands »	1	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	6
Blekinge »	5	4	5	8	3	3	6	—	—	10	3	2	49
Kristianstads »	18	3	1	3	2	5	6	9	12	5	3	9	76
Malmöhus »	18	16	21	10	22	13	2	10	11	21	20	38	202
Malmö stad	17	15	12	27	18	10	15	13	20	28	40	47	262
Hallands län	18	6	9	3	6	22	6	5	6	2	9	17	109
Göteborgs o. Bohus l.	17	10	8	19	9	8	6	6	2	12	5	2	104
Göteborgs stad	52	38	33	33	25	20	11	6	30	15	14	13	290
Älvsborgs län	24	17	26	9	12	9	13	5	30	13	3	14	175
Skaraborgs »	8	8	4	3	—	1	14	4	1	3	5	3	54
Värmlands »	35	26	16	21	19	8	13	18	38	26	16	15	251
Örebro »	34	17	15	15	18	11	14	15	28	52	36	27	282
Västmanlands »	10	8	15	6	4	11	4	6	9	38	33	18	162
Kopparbergs »	54	48	17	17	21	17	4	15	15	23	20	14	265
Gävleborgs »	34	43	45	13	16	25	22	13	18	35	61	29	354
Västernorrlands »	53	44	22	17	18	11	7	4	14	13	25	9	237
Jämtlands »	50	34	33	31	22	17	5	10	15	19	59	30	325
Västerbottens »	31	25	26	21	17	12	14	6	11	35	22	43	263
Norrbottens »	81	62	60	41	52	44	34	20	23	63	20	51	551
Hela riket	690	499	486	409	409	328	293	273	415	555	492	440	5289
Rikets landsbygd	445	325	306	248	264	239	224	169	273	403	344	292	3532
» städer	245	174	180	161	145	89	69	104	142	152	148	148	1757
b. Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Anm. Fall av de i Tab. 6 upptagna sjukdomar skola anmälas av alla läkare. — Norrköping, Malmö och Göteborg som bilda egna sjukvårdsområden ingå ej i resp. län.

TAB. 6 (Forts.). INFEKTIONSSJUKDOMAR MED ANMÄLNINGSPLIKT ÅR 1927. 67

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u n k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
c. Difteri.													
Stockholms stad	59	34	54	42	29	29	22	21	21	20	16	5	852
Stockholms län	4	12	20	9	6	25	5	8	14	17	1	2	123
Uppsala	1	1	10	12	3	2	—	1	1	10	2	3	46
Södermanlands	5	12	2	11	24	29	45	20	80	76	7	10	321
Östergötlands	11	6	10	2	2	13	12	6	23	16	17	17	135
Norrköpings stad . . .	1	6	—	1	3	2	2	4	3	2	12	2	38
Jönköpings län	26	3	2	10	4	1	5	8	1	2	7	3	72
Kronobergs	1	1	—	2	2	2	—	8	24	—	2	11	53
Kalmar	9	9	8	3	5	12	—	3	—	6	—	2	57
Gotlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	2	2	6	2	4	—	1	9	3	—	—	—	29
Kristianstads	12	10	5	2	5	3	28	16	3	7	31	10	132
Malmöhus	18	17	18	8	9	16	5	4	4	6	24	23	152
Malmö stad	22	23	26	28	15	15	24	21	12	27	37	49	299
Hallands län	10	—	1	3	4	10	20	9	19	49	48	20	193
Göteborgs o. Bohus l. .	11	8	20	4	5	1	—	1	—	5	2	2	59
Göteborgs stad	55	49	29	13	18	14	3	3	17	27	42	23	293
Älvsborgs län	1	4	2	3	2	7	11	10	11	23	17	7	98
Skaraborgs	10	4	7	21	35	24	4	10	14	42	28	8	207
Värmlands	1	3	1	—	7	1	1	9	4	—	2	3	32
Örebro	3	—	4	—	1	1	1	4	6	5	1	—	26
Västmanlands	—	1	—	—	—	—	—	5	—	—	8	6	20
Kopparbergs	8	7	8	6	7	7	7	5	9	24	82	72	242
Gävleborgs	2	3	2	1	8	3	1	27	15	23	3	8	96
Västernorrlands . . .	1	3	3	10	11	8	4	11	17	7	13	24	112
Jämtlands	20	24	42	8	33	13	28	23	20	37	13	14	275
Västerbottens	5	3	8	6	3	12	9	1	1	4	1	16	69
Norrbottens	15	29	14	7	10	15	6	12	20	22	56	39	245
Hela riket	313	274	302	214	255	265	244	259	342	457	472	379	3 776
Rikets landsbygd	124	118	142	107	145	167	164	167	201	250	249	242	2 076
» städer	189	156	160	107	110	98	80	92	141	207	223	137	1 700
d. Nervfeber och Paratyfus.													
Stockholms stad	—	1	1	1	1	4	3	3	1	1	2	1	19
Stockholms län	1	1	—	1	2	1	—	—	—	1	—	—	7
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Södermanlands	—	—	—	—	—	—	5	—	—	2	—	—	7
Östergötlands	—	—	—	1	—	2	—	2	1	2	3	3	14
Norrköpings stad . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Jönköpings län	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	5
Kronobergs	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	3
Kalmar	—	—	—	—	—	1	—	—	6	9	17	7	40
Gotlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	—	—	—	—	2	—	2	1	2	3	3	13
Kristianstads	1	3	1	1	1	—	—	2	2	—	3	2	16
Malmöhus	4	1	3	2	3	2	1	5	5	2	1	2	31
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	1	—	6
Hallands län	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	—	4
Göteborgs o. Bohus l. .	—	—	2	5	3	1	1	2	5	—	1	—	20
Göteborgs stad	3	—	4	1	—	1	1	7	5	1	1	2	26
Älvsborgs län	1	2	2	1	4	—	—	1	1	1	2	1	16
Skaraborgs	2	1	—	2	4	2	4	1	1	1	1	—	19
Värmlands	1	—	—	2	—	—	6	3	1	—	2	2	17
Örebro	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5
Västmanlands	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	3
Kopparbergs	—	1	—	—	—	—	—	—	5	4	2	1	13
Gävleborgs	—	—	—	1	—	—	1	2	2	1	—	—	7
Västernorrlands . . .	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	6
Jämtlands	—	—	3	—	—	—	4	4	—	2	2	—	15
Västerbottens	1	—	—	—	—	1	1	1	5	1	—	—	10
Norrbottens	9	6	3	5	4	5	11	5	14	9	15	5	91
Hela riket	25	20	19	23	22	28	44	46	61	41	59	29	417
Rikets landsbygd	19	14	7	13	15	13	31	30	44	33	53	24	296
» städer	6	6	12	10	7	15	13	16	17	8	6	5	121

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
e. Rödso.													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	4
Stockholms län	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Södermanlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Kalmar »	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	25
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kristianstads »	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	12
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	3
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands »	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands »	5	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	8
Norrbottnens »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
Hela riket	5	—	1	1	3	3	3	40	2	1	5	13	77
Rikets landsbygd	5	—	1	1	3	3	3	38	2	1	4	13	72
» städer	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	6
f. Barnförlamning.													
Stockholms stad	3	1	—	—	1	—	—	3	3	5	—	1	17
Stockholms län	—	1	—	1	—	2	2	1	7	3	—	—	17
Uppsala »	—	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	5
Södermanlands »	1	—	—	—	—	—	1	4	7	6	6	—	25
Östergötlands »	1	—	—	—	—	—	—	4	11	21	7	3	47
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Jönköpings län	1	—	—	—	—	1	—	1	8	4	8	2	25
Kronobergs »	1	—	—	—	1	—	—	—	4	2	—	—	9
Kalmar »	—	—	1	—	—	—	—	—	2	4	1	—	8
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	2	3	10
Malmöhus »	1	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	5
Malmö stad	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	9	1	2	—	12
Göteborgs o. Bohus l. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	4
Göteborgs stad	—	—	1	—	—	—	—	—	4	2	1	—	8
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	5	6	—	3	1	15
Skaraborgs »	—	—	1	—	—	—	1	7	23	23	12	8	75
Värmlands »	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	1	1	6
Örebro »	—	—	—	—	—	1	1	1	20	14	8	2	47
Västmanlands »	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	1	—	5
Kopparbergs »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	3
Gävleborgs »	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	4
Västernorrlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Jämtlands »	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Jämtlands »	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	2	3	8
Västerbottens »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Norrbottnens »	1	2	—	—	—	1	3	—	2	1	—	—	10
Hela riket	11	7	6	4	3	6	11	30	116	98	55	28	375
Rikets landsbygd	6	6	5	3	2	6	9	19	87	74	47	28	290
» städer	5	1	1	1	1	—	2	11	29	24	8	2	85
g. Frossa	2	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	6
Stockholms län, lb. . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Malmö »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Värmlands » lb. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Gävleborgs » lb. . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Östersund »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Västerbottens » st. . . .	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

TAB. 6 (Forts.). INFEKTIONSSJUKDOMAR MED ANMÄLNINGSPLIKT ÅR 1927. 69

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
h. Epid. hjärnfeber.													
Stockholms stad	1	1	1	—	3	2	—	2	2	2	1	—	15
Stockholms län	2	2	1	—	2	—	1	1	—	—	1	—	10
Uppsala	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	4
Södermanlands	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Östergötlands	—	1	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	6
Norrköpings stad	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jönköpings län	—	—	—	1	2	1	1	—	2	2	—	—	9
Kronobergs	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	4
Kalmar	—	1	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	5
Gotlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	—	1	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	5
Kristianstads	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Malmöhus	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Hallands	1	1	—	—	3	1	3	1	1	—	—	1	12
Göteborgs o. Bohus län .	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	1	—	3
Göteborgs stad	—	1	—	1	1	—	—	1	1	—	1	—	6
Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Skaraborgs	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Värmlands	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3
Örebro	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Västmanlands	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	4
Kopparbergs	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	3
Gävleborgs	1	1	3	4	2	1	1	1	—	—	1	1	16
Västernorrlands	1	—	1	2	1	—	—	2	—	—	—	1	8
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Norrbottnens	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hela riket	7	11	12	15	22	7	13	9	10	10	6	5	127
Rikets landsbygd	4	6	11	10	15	2	10	4	6	6	2	5	81
» städer	3	5	1	5	7	5	3	5	4	4	4	—	46
i. Sömsjukan													
Stockholms stad	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	1	—	4
Stockholms län	2	—	1	1	1	3	—	—	—	1	—	—	9
Uppsala	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3
Södermanlands	2	—	1	—	—	1	1	1	2	1	—	—	9
Östergötlands	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	2	—	8
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings län	—	2	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	5
Kronobergs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Kalmar	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7
Gotlands	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Blekinge	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kristianstads	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
Malmöhus	1	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	5
Malmö stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län	—	—	1	1	1	—	2	—	—	—	1	—	6
Göteborgs o. Bohus l. . .	2	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	1	8
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län	—	2	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1	6
Skaraborgs	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	3
Värmlands	—	—	1	—	—	—	1	2	—	1	2	6	13
Örebro	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Västmanlands	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Kopparbergs	3	1	—	1	1	1	1	—	2	—	—	1	11
Gävleborgs	—	—	—	—	2	2	8	1	—	—	2	—	15
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Jämtlands	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	4
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Norrbottnens	—	2	—	—	—	2	1	—	1	1	—	1	8
Hela riket	12	10	11	6	11	14	21	6	12	8	11	15	137
Rikets landsbygd	10	8	11	4	9	12	18	6	8	8	6	11	111
» städer	2	2	—	2	2	2	3	—	4	—	5	4	26

Tab. 7. Andra infektionssjukdomar (utan anmälningsplikt) år 1927.

Sjukdomar, län (stad)	I n s j u k n a d e												Summa
	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
Barnsängsfeb. S:a	9	7	10	13	11	9	6	8	8	4	12	12	109
Rikets landsbygd	7	5	9	11	10	9	5	8	6	3	12	11	96
» städer	2	2	1	2	1	—	1	—	2	1	—	1	13
Mässling S:a	558	745	1 032	944	1 074	1 047	664	550	927	1 895	2 998	2 972	15 406
Rikets landsbygd	278	503	715	580	641	626	483	489	766	1 124	1 417	1 821	9 423
» städer	280	242	317	364	433	421	181	81	161	771	1 581	1 151	5 983
Påssjuka S:a	251	185	219	189	320	81	71	62	27	67	121	144	1 787
Rikets landsbygd	125	94	82	74	64	31	30	49	16	46	73	74	757
» städer	126	91	137	115	256	50	41	13	12	21	48	70	980
Kikhosta S:a	504	607	646	667	709	707	633	820	879	1 079	1 489	1 561	10 301
Rikets landsbygd	172	298	336	325	317	391	399	525	653	830	1 076	1 080	6 402
» städer	332	309	310	342	392	316	234	295	226	249	413	481	3 899
Influensa S:a	35 904	56 625	17 539	3 250	1 355	610	380	435	771	1 260	1 697	2 241	122 067
Rikets landsbygd	13 892	32 239	12 782	2 195	738	257	192	164	299	599	691	833	64 881
» städer	22 012	24 386	4 757	1 055	617	353	188	271	472	661	1 006	1 408	57 186
Akut lung- o. lung- säcksinflamm. S:a	2 091	2 088	2 445	1 787	1 773	1 333	787	790	897	1 278	1 525	1 889	19 588
Rikets landsbygd	1 397	2 126	1 870	1 330	1 297	946	555	554	592	833	1 005	1 187	13 692
» städer	694	862	575	457	476	387	232	236	305	445	520	702	5 891
Akut mag- o. tarm- inflammation S:a	1 715	1 384	1 395	1 347	1 423	1 579	2 460	2 989	2 147	1 683	1 465	1 570	21 157
Rikets landsbygd	916	734	734	762	761	861	1 395	1 631	1 109	905	717	746	11 271
» städer	799	650	661	585	662	718	1 065	1 358	1 038	778	748	824	9 886
Trachom ¹ S:a	7	1	6	3	6	—	5	—	—	—	1	—	29
Rikets landsbygd	6	1	5	3	—	—	1	—	—	—	1	—	17
» städer	1	—	1	—	6	—	4	—	—	—	—	—	12

Anm. Tabellen upptager endast fall av dessa sjukdomar, som kommit till tjänsteläkarnas kännedom.

¹ Några av de föreg. åren synes här hava medtagits jämväl fall av infektiös inflammation i bindehinnorna.

Tab. 8. Scharlakansfeber och difteri på 10 000 inv. länsvis 1927.

Län, stad	Scarlatina		Diphtheria		Län, stad	Scarlatina		Diphtheria	
	lb.	st.	lb.	st.		lb.	st.	lb.	st.
Stockholms stad	—	6.0	—	7.7	Göteborgs och Bohus län	3.3	11.4	2.6	3.3
Stockholms län	7.2	7.4	4.1	7.2	Göteborgs stad	—	12.5	—	12.6
Uppsala »	9.0	13.9	3.4	2.5	Älvsborgs län	3.9	10.8	2.1	6.2
Södermanlands »	5.8	9.7	20.9	7.7	Skaraborgs »	2.0	3.3	7.6	12.2
Östergötlands »	9.2	17.9	3.2	14.2	Värmlands »	7.4	18.6	1.3	0.7
Norrköpings stad	—	4.8	—	6.3	Örebro »	14.4	5.8	1.2	1.1
Jönköpings län	2.5	3.8	2.7	4.1	Västmanlands »	10.1	9.5	0.2	3.7
Kronobergs »	3.4	4.2	3.3	4.2	Kopparbergs »	9.9	15.2	10.2	4.5
Kalmar »	5.4	1.6	2.7	1.6	Gävleborgs »	14.9	4.6	3.3	4.1
Gotlands »	1.3	—	—	—	Västernorrlands »	8.4	10.4	3.8	5.8
Blekinge »	1.8	6.7	2.3	1.1	Jämtlands »	21.4	43.8	16.5	50.7
Kristianstads »	3.3	0.9	5.4	5.0	Västerbottens »	13.6	7.9	3.1	8.6
Malmöhus »	5.9	3.8	3.9	4.0	Norrbottnens »	30.9	11.1	14.4	0.4
Malmö stad	—	22.4	—	25.6					
Hallands län	6.1	10.8	3.2	43.4					
					Hela riket	8.5	9.2	5.0	8.9

Tab. 9. Sjuksängar, intagna, döda, underhållsdagar m. m. vid lasaretten år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk-sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under hälls-dagar för samtliga vårdade	Medel-tal vår-dade pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Längsta	Medel-längd av sjuk-husvår-stelsen, dagar
Stockholms stad . . .	4 989	28 110	2 736	1 664 667				
K. Serafimerlasarettet	1 452	5 222	358	150 910	413	469	304	29
Sjukhuset St. Erik	1 396	3 722	1 144	460 662	1 262			0.3 år
Därav avd. för sinnessjuka	387	1 02	67	158 552	434	441	427	4.3 år
Sabbatsbergs sjukhus ²	2 728	10 269	622	229 595	629	751	508	22
Sjukhuset St. Göran	16 595	1 958	117	134 625	369	427	295	69
Maria sjukhus	241	4 129	289	93 579	256	296	182	23
Åsö sjukhus	102	837	65	34 185	94	110	57	41
Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne	5 46	6 413	62	7 13 015	36	47	17	32
Sjukhuset vid Långbro ⁴	820	518	35	300 422	823	856	792	1.6 år
Katarina sjukhus	131	239	13	45 767	125	134	117	0.5 år
Därav avd. för sinnessjuka	120	77	6	41 575	114	121	105	1.5 år
Stockholms provis. sinnessjukhus ⁸	378	202	23	173 332	475			2.4 år
Sjukhuset Eira ⁹ (stadens avd.)	100	601	8	28 575	78	103	46	48
Stockholms län . . .	534	8 228	423	200 623				
Sjukhuset Eira ⁹ (länets avd.)	67	353	10	15 871	44	58	28	45
Stockholmsl. centralas. i Stocksund	118	2 610	100	57 298	155	179	108	21
Löwenströmska lasarettet	69	939	58	26 619	73	89	48	26
Södertälje lasarett	138	2 500	142	54 131	148	180	108	20
Norrtälje	11 82	1 225	52	29 708	81	95	58	24
Osthammars	60	601	61	16 996	47	66	27	26
Uppsala län . . .	585	8 078	448	191 260				
Akademiska sjukhuset i Uppsala	585	8 078	448	191 260	524	585	397	22
Södermanlands län . . .	438	6 255	283	137 978				
Nyköpings lasarett	120	1 617	100	38 610	105	138	79	24
Eskilstuna	178	2 600	75	51 536	141	172	106	20
Flens	80	941	59	26 339	72	93	48	28
Kallbergsska sjukhuset, Katrineholm	19 60	1 097	49	21 493	59	80	33	20
Östergötlands län . . .	627	7 255	423	214 528				
Linköpings lasarett	316	3 420	249	113 029	310	346	250	33
Söderköpings	102	1 255	71	33 761	93	109	66	27
Vadstena	120	1 336	43	39 042	107	122	63	28
Finspångs	46	726	32	14 278	39	54	20	20
Kisa	43	518	28	14 418	40	51	25	26
Norrköpings stad . . .	344	4 159	172	108 124				
Norrköpings sjukhus ¹⁰	13 344	4 159	172	108 124	296	348	136	26
Jönköpings län . . .	452	6 166	277	155 330				
Jönköpings lasarett	14 280	3 906	148	85 944	236	282	158	22
Ulfspårre-Hägerflychtska las. Eksjö	118	1 062	77	45 284	124	136	99	39
Värnamo lasarett	54	1 198	52	24 102	66	81	43	20
Kronobergs län . . .	230	3 298	167	74 485				
Växjö lasarett	140	2 096	115	48 724	134	151	84	22
Ljunghy	15 90	1 192	52	25 761	71	83	45	21

¹ Därav 10 platser å isoler.-avd. — ² Konvalescenthemmet och upptagningsanstalten för hastigt insjuknade (se Tab. 17) ej medräknade. — ³ Dessutom isoler.-avd. med 8 pl., 4 cellpl., samt 48 i evakuations-paviljong. — ⁴ Såsom formellt lydande under lasarettstadgan har sjukhuset här upptagits; intagna betyder här intagningar; rörande intagna personer se medicinalstyrelsens berättelse om sinnessjukvården i riket. — ⁵ Dessutom 8 för amborn och 6 för digivande mödrar. — ⁶ Exkl. 67 ammande mödrar med 1 209 underhållsdagar och 9 amborn med 2 878 underhållsdagar. — ⁷ Se not 6. — ⁸ Hornsg. 82, Södermannag. 13, Bondeg. 56 samt en sjukpaviljong (190 pl.) å allmänna barnhuset, en avd. vid epidemisjukhuset samt sinnessjukhuset vid Kiholm. — ⁹ Stockholms stads och läns sjukhus. — ¹⁰ Här även tbepaviljong (Trozelisjukhuset). — ¹¹ Ökat under året från 73. — ¹² Do den 1 juni från 42. — ¹³ Do den 13 febr. från 197. — ¹⁴ Ökat under året från 267. — ¹⁵ Ökat i dec. från 80. — ¹⁶ Do den 1 juli från 539.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vår- dade pr dag	Högsta antalet vårdade	Lägsta någon dag under året	Medel- längd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
Kalmar län ¹	405	5 910	303	135 878				
Kalmar lasarett	154	2 826	156	55 939	153	182	90	19
Oskarshamn >	64	558	29	15 418	42	56	25	28
Västerviks >	137	1 783	84	47 695	131	160	94	27
Borgholms >	50	743	34	16 826	46	64	23	23
Gotlands län	92	1 117	54	32 510				
Visby lasarett	92	1 117	54	32 510	89	107	66	27
Blekinge län	298	4 293	254	98 101				
Karlskrona lasarett	158	2 200	137	51 261	140	165	97	22
Karlshamns >	140	2 093	117	46 840	128	152	89	22
Kristianstads län	445	6 325	341	168 174				
Kristianstads lasarett	275	4 339	206	115 978	318	343	260	27
Därav avd. f. sinnessjuka	45	51	—	17 063	47	48	46	0·9 år
Simrishamns lasarett	84	1 074	77	27 065	74	97	51	24
Angelholms >	86	912	58	25 131	69	86	48	28
Malmöhus län	1 278	19 155	864	470 569				
Lunds lasarett	728	10 581	465	273 775	750	854	548	26
Landskrona >	116	1 587	67	36 625	100	120	66	23
Hälsingborgs >	242	3 600	188	80 501	221	241	135	22
Ystad >	60	1 402	46	27 823	76	87	58	21
Trälleborgs >	65	1 382	51	34 272	94	104	76	25
Hörby >	67	603	47	17 573	48	62	30	29
Malmö stad	612	6 439	297	183 011				
Allmänna sjukhuset	612	6 439	297	183 011	501	548	418	28
Hallands län	321	4 907	183	122 884				
Halmstads lasarett	157	2 313	83	55 854	153	178	118	24
Falkenbergs >	66	931	27	26 660	73	82	57	29
Varbergs >	98	1 663	73	40 370	110	144	58	24
Göteborgs och Bohus län	392	4 205	209	129 529				
Kungälv lasarett	54	346	20	15 493	42	50	36	40
Uddevalla >	192	1 707	91	66 021	181	212	149	39
Strömstads >	44	725	22	15 318	42	52	33	21
Mölnåls >	102	1 427	76	32 697	90	103	67	23
Göteborgs stad	740	9 420	550	262 110				
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhuset	561	7 830	523	214 220	587	645	460	27
Holtermanska sjukhuset	125	993	1	33 092	91	114	62	33
Ekmaniska sjukhuset	54	597	26	14 798	40	53	23	25
Älvsborgs län	410	7 373	397	157 396				
Vänersborgs lasarett	188	2 178	115	47 059	129	159	98	21
Alingsås >	101	1 957	100	39 173	107	136	74	20
Borås >	171	3 238	182	71 164	195	221	156	21
Skaraborgs län	392	6 112	229	133 464				
Mariestads lasarett	89	1 665	71	31 214	86	120	48	19
Lidköpings >	132	2 963	80	54 606	150	172	105	18
Falköpings >	171	1 484	78	47 644	131	165	85	32
Därav avd. f. sinnessjuka	24	31	2	8 640	24	24	22	0·8 år

¹ Två sjukv.-områden. — ² Ökat under året från 72. — ³ D:o i jan. från 190. — ⁴ D:o den 18 juni från 53. — ⁵ Under året från 150. — ⁶ D:o under året från 56. — ⁷ D:o från 77. — ⁸ Därav 16 platser å isoleringsavdelning. — ⁹ Lasarettet under ombyggnad och vid årets slut utrymt; sjukvården från 1 juli provisoriskt ordnad i epidemisjukhuset med 57 ord. platser.

TAB. 9. (Forts.) SJUKSÄNGAR, INTAGNA, DÖDA, UNDERHÅLLSDAGAR M. M. 73

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/19	Antal patienter under året in- tagna	döda	Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vär- dade pr dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medel- långd av sjuk- husvi- stelsen, dagar
Värmlands län	529	7 630	338	184 018				
Karlstads lasarett	335	4 827	190	118 769	325	375	210	25
Filipstads „	64	978	49	23 814	65	80	49	24
Torsby „	70	1 018	50	23 215	63	77	50	22
Ärjängs „	60	807	49	18 220	50	68	38	22
Örebro län	215	3 785	222	90 572				
Örebro lasarett	215	3 785	222	90 572	248	256	189	24
Västmanlands län	340	4 759	218	118 167				
Västerås lasarett	115	1 893	80	45 674	125	139	102	25
Sala „	110	1 317	76	37 186	102	116	79	26
Köpings „	65	1 019	46	22 542	62	78	40	22
Norbergs „	50	530	16	12 765	35	53	18	24
Kopparbergs län	477	7 901	359	197 742				
Falu lasarett	239	4 034	161	99 430	272	300	188	24
Åvesta „	70	1 204	64	27 122	74	89	54	21
Mora „	80	1 546	65	33 489	92	108	66	22
Smedjebackens „	28	325	14	10 967	30	40	16	31
Ludvika „	60	792	55	26 734	73	83	51	34
Gävleborgs län	587	7 536	379	208 211				
Gävle och Gästriklands lasarett .	186	2 259	150	70 814	194	212	159	31
Söderhamns lasarett	130	1 508	82	40 534	110	130	86	27
Hudiksvalls „	170	2 147	100	61 300	168	190	131	27
Bollnäs „	101	1 622	47	35 563	97	105	74	21
Västernorrlands län . . .	774	9 520	513	256 823				
Härnösands lasarett	169	1 548	98	47 203	129	151	100	31
Sundsvalls „	283	3 978	243	106 966	293	332	239	27
Örnsköldsviks „	170	2 372	104	64 062	176	193	131	27
Backe „	62	852	41	19 057	52	69	35	22
Sollefteå „	90	770	27	19 535	54	70	35	25
Jämtlands län	256	3 425	153	79 192				
Östersunds lasarett	184	2 441	118	57 734	158	202	133	24
Svegs „	72	984	35	21 458	59	79	24	22
Västerbottens län	394	5 881	295	146 968				
Umeå lasarett	251	3 923	169	96 156	263	295	226	25
Skellefteå „	143	1 958	126	50 812	139	162	112	26
Norrbottens län	244	4 099	183	90 926				
Luleå lasarett	57	755	41	20 125	55	63	41	26
Piteå „	60	969	58	20 821	57	73	40	22
Haparanda „	45	706	40	17 298	47	64	32	23
Gällivare „	82	1 669	44	32 682	90	104	54	19
För hela riket	17 400	201 331	11 270	6 013 241				
Egentl. lasarett ¹	16 025	199 959	11 137	5 480 705				
D:o d:o ²	15 397	198 165	10 800	5 283 560				

Anm. I denna tabell medtagas lasarettens samtliga avdelningar — Upptagn.-anst. vid Lunds hospital räknad såsom avd. vid lasarettet.

¹ Frånräknade Barnsj. S. o. M. Sachs' minne, Sjukhuset vid Långbro och Provisor. sinnessjukhusen samt (fr. o. m. årg. 1926) även Katarina sjukhus (numera nästan uteslutande sinnessjukhus) i Stockholm, däremot medräknade avd. för barnsjukdomar, barnbördsavd. och tbc.-avd. vid lasarett. — ² Föregående rad utom las:s tbc.-avd. — ³ Ökat från 126 i febr. — ⁴ D:o från 271 i aug. — ⁵ D:o från 33 den 4 mars. — ⁶ Under ombyggnad var platsantalet den 31 dec. minskat till 60.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient- avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårds- område ⁴	Avkast- ning av dona- tioner ⁵	Övriga in- komster ⁶
Stockholms stad . .	11 268 031	2 128 982	114 330	7 062 090	1 032 937	825 958	62 991	40 743
K. Serafimerlas. (1/7 26-30/6 27)	1 050 820	321 653	114 330	7 197 851	351 336	—	56 708	8 942
Sjukhuset S:t Erik . . .	1 896 537	395 187	—	649 532	193 525	653 425	—	4 868
Därav avd. f. sinnessjuka .	661 058	140 477	—	104 993	193 525	220 387	—	1 676
Sabbatsbergs sjukhus ⁸ . .	2 492 551	603 657	—	1 855 644	9 13 058	3 609	378	1016 205
Sjukhuset S:t Göran . . .	1 724 982	134 299	—	1 493 699	9 95 648	833	—	503
Maria sjukhus	857 561	287 680	—	568 552	—	570	—	759
Asö sjukhus	252 752	46 936	—	199 795	—	5 643	—	378
Barnsj. S. o. M. Sachs' minne	126 959	22 619	—	92 324	—	6 194	5 862	—
Sjukhuset vid Långbro . .	1 657 789	194 143	—	1 040 088	346 280	68 323	—	12 8 955
Katarina sjukhus	288 450	118 339	—	818 847	31 269	87 361	—	128
Provisoriska sinnessjukh. ⁸	767 494	—	—	—	—	—	—	—
Sjukhuset Eira (stadens avd.) ⁸	152 096	13 4469	—	145 758	1 821	—	43	5
Stockholms län . .	1 729 836	356 669	1 347 155	—	179	4 894	8 000	12 939
Sjukh. Eira (länets avd.) ⁸	84 476	13 —	84 271	—	179	—	24	2
Stockholms läns centralas .	480 134	128 688	347 702	—	—	—	—	14 3 744
Löwenströmska lasarettet .	132 685	43 200	82 393	—	—	—	1 650	15 5 442
Södertälje lasarett	330 173	116 327	205 013	—	—	1 832	5 320	1 681
Norrälje »	604 236	43 356	556 025	—	—	3 062	1 006	787
Osthammars »	98 182	25 098	71 751	—	—	—	—	1 283
Uppsala län . . .	1 185 957	293 696	565 349	3 000	245 440	—	21 252	57 220
Akad. sjukh. (1/7 26-30/6 27)	1 185 957	293 696	565 349	3 000	16 245 440	—	21 252	17 57 220
Södermanlands län .	780 634	253 318	505 797	—	—	—	6 969	14 550
Nyköpings lasarett	221 169	72 096	140 527	—	—	—	175	18 8 371
Eskilstuna »	300 588	99 694	191 863	—	—	—	5 506	19 3 475
Flens »	141 161	41 873	98 000	—	—	—	1 288	—
Kullbergiska sjukhuset . .	117 766	39 655	75 407	—	—	—	—	19 2 704
Östergötlands län .	1 126 078	403 883	700 501	—	16 039	—	—	5 655
Linköpings lasarett	564 814	224 745	322 080	—	9 16 039	—	—	14 1 950
Söderköpings »	170 797	61 924	107 133	—	—	—	—	20 1 740
Vadstena »	194 349	65 631	127 360	—	—	—	—	1 358
Finspångs »	101 636	27 695	73 941	—	—	—	—	—
Kisa »	94 482	23 888	69 987	—	—	—	—	607
Norrköpings stad .	658 374	338 081	—	313 266	1 355	—	505	5 167
Norrköpings sjukhus . . .	658 374	338 081	—	313 266	9 1 355	—	505	21 5 167
Jönköpings län . .	823 015	302 756	499 980	—	—	—	1 601	18 678
Jönköpings lasarett	482 845	164 814	304 254	—	—	—	—	22 13 777
Ulfspårre-Hägerflychtska las.	208 070	102 255	103 881	—	—	—	1 601	333
Värnamo lasarett	132 100	35 687	91 845	—	—	—	—	4 568
Kronobergs län . .	509 154	129 391	378 546	—	—	—	1 202	15
Växjö lasarett	328 033	83 806	243 323	—	—	—	904	—
Ljungby »	181 121	45 585	135 223	—	—	—	298	15

¹ Influtna patientavgifter och poliklinikavgifter. Inkomster av frisångar ej här medtagna utan förda å kol. 8.
² Här medräknad den allmänna sjukvårdsavgiften, överskott från föregående år samt på redogörelseåret beräknade lån och förskott. — ³ Genom hälsovårdsnämnd, fattigvårdsnämnd, drätsel-nämnd etc. Se även not 2. —
⁴ Av staten för främmande undersåtar eller personer med okänd hemortsrätt, från annat sjukvårdsområde (landsting eller kommun), pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc. — ⁵ Använd under året för sjukhusets ändamål. — ⁶ Här (netto) inkomster av lantbruk, trädgård, stall (automobil) och svingård samt hantverkeri etc. — ⁷ Därav till polikliniken 20 800 kr. — ⁸ Se Tab. 9, motsvarande not. — ⁹ För vård av tuberkulossjuka.
¹⁰ Därav elevavgifter 14 945 kr. — ¹¹ Därav patientavgifter för ljusbehandling 43 495 kr. — ¹² Därav avkastning från trädgården 1 582 kr. netto (jfr Tab. 11), nettobehållning å verkstäder 6 509 kr. — ¹³ Vård för smittsam könssjukdom å allmän sal avgiftsfri. — ¹⁴ För kost till elever m. m. — ¹⁵ Från lantgård, stall etc. 4 500 kr. samt hantverkeri 942 kr. — ¹⁶ Därav för vård av tbc.-sjuka 22 410 och från universitetet 17 683 kr. — ¹⁷ Ersättning för kost till elever 30 505 kr., förbandsartiklar 21 607 kr. — ¹⁸ Därav från köket 2 414 kr., tvätt m. m. 5 957 kr. — ¹⁹ Nettoinkomst av hantverkeri. — ²⁰ Därav för automobil 1 553 kr. — ²¹ Därav från trädgård 1 431 kr. och hyror 3 736 kr. — ²² Därav från hushållet 7 360 kr. och för försälda varor 5 902 kr.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient-avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårdsområde ⁴	Avkastning av donationer ⁵	Övriga inkomster ⁶
Kalmar läns nra l. omr.	224 692	72 162	151 849	—	—	—	—	681
Västerviks lasarett	224 692	72 162	151 849	—	—	—	—	681
Kalmar läns ssa l. omr.	457 143	187 126	266 290	—	—	—	1 407	2 311
Kalmar lasarett	277 218	119 098	155 552	—	—	—	1 407	1 161
Oskarshamn »	74 288	33 470	40 406	—	—	—	—	¹² 412
Borgholms »	105 637	34 558	70 341	—	—	—	—	738
Gotlands län . .	221 895	62 042	159 142	—	600	—	89	22
Visby lasarett	221 895	62 042	159 142	—	600	—	89	22
Blekinge län . .	607 950	203 616	399 641	—	—	—	739	3 954
Karlskrona lasarett	306 883	107 442	197 015	—	—	—	626	⁷ 1 800
Karlskrona »	301 067	96 174	202 636	—	—	—	113	⁷ 2 154
Kristianstads län .	1 498 288	257 299	1 236 541	—	—	—	598	3 850
Kristianstads lasarett . . .	⁸ 504 727	181 532	318 841	—	—	—	598	⁹ 3 756
Simrishamn »	154 047	41 076	112 877	—	—	—	—	94
Angelholms »	839 514	34 691	804 823	—	—	—	—	—
Malmöhus län . .	4 192 716	951 299	2 623 798	403 122	205 207	—	1 062	8 228
Lunds lasarett	2 291 088	568 137	1 510 156	—	¹⁰ 205 207	—	—	¹¹ 7 588
Landskrona »	259 737	65 839	193 621	—	—	—	277	—
Hälsingborgs »	1 008 688	193 072	412 289	403 122	—	—	—	205
Ystads »	232 741	45 418	186 910	—	—	—	413	—
Trälleborgs »	192 824	55 170	137 219	—	—	—	—	¹² 435
Hörby »	207 638	23 663	183 603	—	—	—	372	—
Malmö stad . . .	1 336 298	515 790	—	779 808	20 220	—	16 615	3 865
Allmänna sjukhuset	1 336 298	515 790	—	779 808	¹³ 20 220	—	16 615	¹⁴ 3 865
Hallands län . . .	890 427	215 139	668 784	—	—	—	5 446	1 058
Halmstads lasarett	293 556	102 059	189 704	—	—	—	1 793	—
Falkenbergs »	387 559	46 318	338 033	—	—	—	2 150	1 058
Varbergs »	209 312	66 762	141 047	—	—	—	1 503	—
Göteborgs o. Bohus län	609 843	217 868	385 039	—	—	—	—	6 936
Kungälv's lasarett	77 439	25 574	51 837	—	—	—	—	28
Uddevalla »	303 501	109 020	189 189	—	—	—	—	5 292
Strömstads »	74 848	26 694	47 011	—	—	—	—	1 143
Mölnåls »	154 055	56 580	97 002	—	—	—	—	473
Göteborgs stad . .	1 668 587	688 979	—	889 061	36 322	4 511	48 295	1 419
Allm. o. Sahlgrenska sjukh.	¹⁵ 1 393 393	624 219	—	705 746	¹⁵ 14 810	2 337	46 281	—
Holtermanska sjukhuset . .	163 540	21 196	—	—	¹⁷ 21 512	390	—	—
Ekmanska sjukhuset	111 654	43 564	—	62 873	—	1 784	2 014	¹² 1 419
Älvsborgs län . .	746 781	293 481	448 726	—	—	—	—	4 574
Vänersborgs lasarett	209 478	82 364	126 514	—	—	—	—	⁹ 600
Alingsås »	221 419	80 007	138 188	—	—	—	—	⁹ 3 224
Borås »	315 884	131 110	184 024	—	—	—	—	¹² 750

¹ Se föreg. sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ D:o not 6. — ⁷ Elevavgifter. — ⁸ Därav från upptagningsanst. ca 25 000 kr. — ⁹ Från lantbruk, trädgård, stall, svingård etc. — ¹⁰ Därav för vård av tuberkulossjuka 19 240 kr., byggnadsbidrag 100 000 kr. samt till drift 85 967 kr. — ¹¹ Därav från lantgård etc. 4 997 kr., för bandage 103 kr. samt vak 2 488 kr. — ¹² Från hantverkeri. — ¹³ För vård av tbc-sjuka. — ¹⁴ Därav från lantgård 1 455 kr. och elevavgifter 2 400 kr. — ¹⁵ Därav för vård av tuberkulösa 8 770 kr. och tolagersättning 6 000 kr. — ¹⁶ Därav från trädgård etc. 700 kr. samt hantverkeri etc. 291 kr. — ¹⁷ Vård av lupuspacienter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukvårdsområde, lasarett	Summa kr.	Patient- avgifter ¹	Tillskott ² av landsting	Tillskott ³ av kommun	Bidrag av staten	Ersättning av stat, annat sjukvårds- område ⁴	Avkast- ning av dona- tioner ⁵	Övriga in- komster ⁶
Skaraborgs län . .	1 247 397	301 282	945 515	—	—	—	—	600
Mariestads lasarett	198 900	66 668	132 232	—	—	—	—	—
Lidköpings	762 105	123 757	637 748	—	—	—	—	¹⁰ 600
Falköpings lasar., las.-avd. .	238 361	91 157	147 204	—	—	—	—	—
„ lasar., avd. f. sinnessj. .	48 031	19 700	28 331	—	—	—	—	—
Värmlands län . .	1 068 848	317 940	741 646	—	—	—	3 976	5 286
Karlstads lasarett	690 712	209 047	475 355	—	—	—	2 660	3 650
Filipstads	124 303	37 372	85 514	—	—	—	1 316	¹⁰ 101
Torsby	134 096	37 202	96 235	—	—	—	—	¹⁰ 659
Ärgäns	119 737	34 319	84 542	—	—	—	—	¹¹ 876
Örebro län	476 004	141 649	334 355	—	—	—	—	—
Örebro lasarett	476 004	141 649	334 355	—	—	—	—	—
Västmanlands län .	745 008	199 107	535 921	—	—	—	9 551	429
Västerås lasarett	216 401	68 729	142 748	—	—	—	4 924	—
Sala	174 326	73 772	99 504	—	—	—	1 050	—
Köpings	142 868	38 576	102 442	—	—	—	1 750	100
Norbergs	211 413	18 030	191 227	—	—	—	1 827	329
Kopparbergs län . .	1 213 961	297 950	907 915	4 000	—	—	4 096	—
Falu lasarett	668 923	152 689	513 314	—	—	—	2 920	—
Avesta	162 231	42 501	119 730	—	—	—	—	—
Mora	162 024	48 585	112 933	—	—	—	506	—
Smedjebackens	57 140	14 182	42 288	—	—	—	670	—
Ludvika	163 643	39 993	119 650	4 000	—	—	—	—
Gävleborgs län . .	1 197 510	449 162	627 084	110 018	—	—	7 836	3 410
Gävle o. Gästriklands lasarett	397 653	160 856	¹⁴ 116 858	¹⁴ 110 018	—	—	7 686	¹² 2 235
Söderhamns	245 255	88 536	156 569	—	—	—	150	—
Hudiksvalls	338 726	128 181	209 545	—	—	—	—	¹² 1 000
Bollnäs	215 876	71 589	144 112	—	—	—	—	¹⁰ 175
Västernorrlands län .	2 248 934	379 580	1 761 465	—	—	—	7 667	100 222
Härnösands lasarett	295 419	72 662	220 674	—	—	—	2 083	—
Sundsvalls	714 084	163 161	446 253	—	—	—	4 670	¹³ 100 000
Örnsköldsviks	674 642	88 452	585 445	—	—	—	745	—
Backe	139 109	25 267	113 451	—	—	—	169	222
Sollefteå	425 630	30 038	395 642	—	—	—	—	—
Jämtlands län . . .	514 543	215 582	294 217	—	—	—	4 144	600
Östersunds lasarett	355 474	156 346	197 162	—	—	—	1 966	—
Svegs	159 069	59 236	97 055	—	—	—	2 178	600
Västerbottens län .	905 205	287 768	592 616	—	24 029	—	—	792
Umeå lasarett	640 469	202 422	438 047	—	—	—	—	—
Skellefteå	264 736	85 346	154 569	—	⁷ 24 029	—	—	792
Norrbottnens län . .	562 804	144 296	416 154	—	—	—	1 530	824
Luleå lasarett	100 465	35 860	64 605	—	—	—	—	—
Piteå	157 638	30 363	125 750	—	—	—	701	824
Haparanda	113 755	24 122	88 804	—	—	—	829	—
Gällivare	190 946	53 951	136 995	—	—	—	—	—
Hela riket	40 715 913	10 605 893	17 608 374	9 564 365	1 582 328	835 363	215 562	304 028
Egentl. lasarett ⁸	37 875 181	10 270 792	17 608 374	7 613 106	1 204 779	673 485	209 700	294 945
D:o D:o ⁹	36 599 956	10 088 088	17 405 468	6 959 154	978 362	673 485	204 432	290 967

Anm. Tabellen upptager samma sjukhus som Tab. 9: se dock slutsiffror med not 8 och 9 samt Tab. 11, anm.

¹ Se tabellens första sida not 1. — ² D:o not 2. — ³ D:o not 3. — ⁴ D:o not 4. — ⁵ D:o not 5. — ⁶ D:o not 6. — ⁷ För vård av tbc.-sjuka. — ⁸ Frånräknat Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne, Sjukhuset vid Långbro, Stockholms prov. sinnessjukhus (Hornsg. 82, Södermannag. 13, Bondeg. 56 samt en paviljong vid epidemisjukhuset och en avd. vid allm. barnhuset) samt (fr. o. m. årg. 1926) även Katarina sjukhus. — ⁹ Föregående rad utom tbc.-avd. vid lasarett (se härom Tab. 15). — ¹⁰ Från lantgård, automobil etc. — ¹¹ Hantverkeri etc. — ¹² Elevavgifter m. m. — ¹³ Gåva till uppförande av barnbördshus. — ¹⁴ Approximativt beräknade siffror.

Tab. 11. Lasarettens utgifter år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r												
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättn., pensioner o. -avg.	extra bi- trädes hjälp, hand- räck- ning	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, band- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andra in- ventarier, arbets- materiel	patien- ters och per- sonals utspis- ning	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny- till- och om- bygg- nader ⁴
Stockholms stad.														
K. Serafimerlas. ⁵ (1/7 26—30/6 27) ⁶	1 050 820	343 208	—	50 083	34 352	6 891	68 168	71 524	253 442	85 026	29 034	—	68 721	2 724
Sjukhuset S:t Erik ⁸	1 806 537	732 376	5 197	111 032	16 559	2 493	19 539	111 120	612 670	142 000	67 672	—	39 518	—
Därav avd. för sinnessjuka ⁹	661 058	307 411	1 110	4 622	2 582	375	451	38 211	210 823	48 336	23 158	—	13 477	—
Sabbatsbergs sjukhus ⁵ ¹⁰	2 492 551	634 585	65 732	89 798	11 853 322	8 764	82 120	106 343	415 913	121 007	54 357	—	71 235	12 713 634
Sjukhuset S:t Göran ⁵ ¹⁴	1 724 982	354 314	5 840	41 873	18 183	2 649	25 602	53 634	208 015	79 446	61 085	—	34 981	15 821 311
Maria sjukhus ⁵ ¹⁵	9 857 561	299 950	9 695	41 886	34 539	2 062	64 421	37 606	144 015	41 144	63 170	—	21 973	74 624
Åsö sjukhus ¹⁶	252 752	101 717	3 990	18 206	1 108	916	12 880	11 180	53 944	10 986	12 986	—	14 529	2 678
Barusjukh. S. o. M. Sachs' minne	126 999	50 329	1 708	1 758	690	344	2 335	9 813	23 339	9 688	16 248	—	5 693	—
Sjukhuset vid Långbro ¹⁷	1 657 789	805 650	6 820	7 768	2 418	3 779	3 056	85 666	457 711	118 104	49 744	3 858	77 470	13 057
Katarina sjukhus	288 450	163 113	724	1 163	234	164	483	8 519	61 048	17 619	14 187	—	14 267	—
Stockholms provis. sinnessjukhus ¹⁸	767 494	198 019	882	3 382	603	114	492	42 809	242 467	70 352	42 300	—	46 146	46 117
Sjukhuset Eira ¹⁹ (stadens avd.)	152 006	60 893	—	11 125	3 210	197	3 967	8 649	35 568	10 641	4 893	—	9 174	—
Stockholms län.														
Sjukhuset Eira ¹⁹ (länets avd.)	84 476	33 821	—	6 179	1 783	110	2 203	4 804	19 755	5 910	2 718	—	5 095	—
Stockholms läns centrallasarett	480 134	160 897	6 113	23 315	16 132	3 062	39 291	18 111	89 665	38 623	11 216	4 968	8 348	45 240
Löwenströmska lasarettet	132 685	36 376	1 229	4 993	4 121	443	3 195	5 294	42 055	12 325	10 510	1 068	4 955	—
Södertälje lasarett	330 173	102 172	3 837	15 738	9 538	2 387	9 040	15 274	87 109	44 298	12 152	3 421	10 287	7 475
Norrhälje	604 236	69 517	4 369	3 980	4 957	1 289	4 489	8 225	51 981	25 909	7 239	5 768	9 531	395 054
Östhammars	98 182	36 898	—	4 074	1 994	268	2 053	4 570	27 327	10 200	4 022	984	1 236	—
Uppsala län.														
Akad. sjukhuset ⁵ (1/7 26—30/6 27) ^{7 21}	1 185 957	304 850	37 809	48 111	20 518	29 916	328 738	80 593	334 382	134 927	18 238	—	17 675	—

Ann. Tabellen upptager samtliga i Tab. 9 medtagna anstalter — jfr Tab. 9, aum. — sålunda även några specialanstalter, såsom barnsjukhus, sinnessjukhus, däremot ej thc-sjukhus.

¹ Inre renhållning och å gärd. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Häri även kostnader som likviderats av särskild byggnadskommitté c. d. Hit föras även nyanskaffningar av inventarier. — ⁵ Jämte polikliniker. — ⁶ Motsvarande antal underhållsdagar 148 897. — ⁷ D:o 186 599. — ⁸ Frånsett hyror 33 344 kr. — ⁹ D:o 13 440 kr. — ¹⁰ D:o 5 539 kr. — ¹¹ Därav polikliniker 34 948 kr. — ¹² Därav nyanskaffning av inventarier 28 051 kr. — ¹³ D:o 157 732 kr. — ¹⁴ Häri kostnad för poliklinik samt 41 780 kr. för röntgenavd. — ¹⁵ Dari kostnader för polikliniker 43 210 kr., men frånsett hyror 9 280. — ¹⁶ Frånsett hyror 1 150 kr. — ¹⁷ I utgifter ingå även för materiel å arbetsavd. 67 681 kr. och för trädgården 11 977 kr., fördelade å olika conti (för sjukhusets räkning). Jfr Tab. 9, not. 12. — ¹⁸ Se Tab. 9 not 8. — ¹⁹ Räkenskaperna gemensamma för hela sjukhuset, men här fördelade pro rata parte efter underhållsdagarnas antal. — ²⁰ Därav å röntgenavdelningen 19 811 kr. — ²¹ Frånsett räntor 28 992 kr. samt hyror m. m. 8 215 kr. — ²² Därav för röntgenmateriel 44 744 kr. — ²³ Frånsett hyror 103 367 kr.

Tab. 11. (Forts.) Lasarettens utgifter år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r												
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättn., pensioner o. -avg.	extra biträ- deshjäl- p hand- räcka.	läke- medel (för inre och yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, ban- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appa- rater och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andrain- ventari- er, ar- betsmat.	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhäll- ning, ¹ vatten o. hithör. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll ³	ny-, till- och om- bygg- nader, ⁴ repara- tioner
Södermanlands län.														
Nyköpings lasarett	221 169	67 272	—	7 958	11 305	1 322	2 281	15 428	46 385	28 139	6 628	—	3 683	23 825
Ekilstuna „	300 538	82 017	786	13 301	12 872	667	3 025	11 361	80 092	32 275	5 885	6 584	7 264	25 350
Flens „	141 161	50 854	968	5 388	1 941	1 035	2 860	4 839	38 539	20 155	4 091	—	3 888	2 590
Kullbergska sjukhuset, Katrineholm	117 706	47 429	—	4 163	4 131	958	4 184	2 462	25 080	16 645	3 595	1 527	2 074	—
Östergötlands län.														
Linköpings lasarett	564 814	135 843	4 043	39 334	28 333	3 065	11 694	41 890	177 373	61 389	24 819	1 473	11 738	9 779
Söderköpings „	170 797	52 499	3 514	9 149	7 069	1 375	6 732	7 613	39 372	21 828	6 780	482	6 769	—
Vadstena „	194 349	64 078	2 012	3 731	4 118	1 318	720	9 794	47 485	26 617	4 152	721	12 163	11 117
Finspångs „	101 636	29 370	1 795	4 457	2 564	472	3 329	4 633	26 658	16 154	2 695	475	873	1 000
Kisa „	94 482	27 280	1 985	3 700	4 709	231	686	6 943	22 142	12 674	1 748	1 770	2 645	5 010
Norrköpings stad.														
Norrköpings sjukhus	658 374	202 160	7 580	36 353	16 501	1 362	32 645	21 295	155 555	83 140	61 731	—	18 873	—
Jönköpings län.														
Jönköpings lasarett	482 845	152 848	4 315	27 760	19 198	2 592	19 327	21 248	111 305	58 977	15 750	4 792	14 673	15 789
Ulfspårre-Hägerlychtska las. Eksjö	208 070	72 825	1 166	5 124	9 710	1 034	3 418	15 735	50 659	25 187	6 304	605	9 442	—
Värnamo lasarett	132 100	45 266	2 104	4 575	3 592	359	5 501	3 863	34 356	12 445	3 398	331	7 953	4 223
Kronobergs län.														
Växjö lasarett	328 083	74 378	705	10 220	14 187	3 803	9 975	19 023	57 429	33 323	8 124	725	12 494	76 199
Ljunghy „	181 121	47 523	372	6 853	3 094	669	9 227	6 239	34 327	18 083	2 097	1 501	11 559	36 160
Kalmar län.														
Kalmar lasarett	277 218	80 963	13 412	11 575	9 636	1 673	8 671	8 158	64 497	29 023	9 814	9 432	21 878	—
Oskarshamns „	74 288	26 198	50	3 827	2 247	212	1 235	2 921	22 804	6 950	1 876	—	4 960	—
Västerviks „	224 692	79 022	761	10 720	8 734	1 874	5 360	9 543	65 376	19 895	8 402	386	8 165	—
Borgholms „	105 637	24 535	3 373	4 638	2 000	437	1 515	4 673	30 218	9 599	4 029	1 585	5 671	9 525

Gotlands län.															
Visby lasarett	221 895	53 138	1 000	11 255	7 774	1 892	5 505	8 660	48 533	18 831	4 526	601	4 796	49 965	
Blekinge län.															
Karlskrona lasarett	306 883	99 247	1 811	9 795	9 580	11 352	12 683	16 900	72 941	41 529	8 521	—	10 831	—	
Karlshamn »	301 067	83 023	6 677	9 975	5 996	19 368	4 226	9 698	81 440	33 277	10 640	—	12 693	15 992	
Kristianstads län.															
Kristianstads lasarett ⁵	504 727	155 889	5 191	31 850	16 263	2 334	19 435	28 507	129 351	65 242	8 818	4 042	20 595	9 775	
Simrishamns »	154 047	43 397	942	3 937	4 448	2 017	5 930	10 000	26 401	18 063	2 291	1 116	6 969	25 062	
Ängelholms »	839 514	61 222	1 129	5 304	2 224	1 263	5 614	12 542	42 535	24 522	5 056	2 544	4 097	667 000	
Malmöhus län.															
Lands lasarett	2 291 088	679 593	54 894	92 449	56 173	21 020	103 455	89 683	483 140	121 840	60 182	8 382	84 055	410 269	
Landskrona »	259 737	77 815	6 216	13 117	4 377	1 642	10 664	12 673	63 435	37 993	9 071	1 005	14 732	—	
Hälsingborgs »	1 008 688	247 757	5 687	29 699	8 963	2 809	31 049	15 606	156 581	71 092	17 380	1 894	10 696	387 133	
Ystad »	232 741	73 709	3 568	10 380	5 646	1 606	4 935	10 157	54 595	19 166	14 446	1 555	6 444	12 077	
Trälleborgs »	192 824	65 913	2 219	6 724	5 396	1 819	5 084	14 828	48 316	17 355	5 349	1 883	7 998	4 594	
Hörby »	207 688	53 510	1 434	5 435	3 865	740	4 706	4 176	35 159	17 042	3 329	584	8 715	63 572	
Malmö stad.															
Allmänna sjukhuset i Malmö . .	1336 298	545 458	13 479	40 146	33 201	5 080	44 263	56 414	308 344	110 018	26 675	14 494	46 660	74 180	
Hallands län.															
Halmstads lasarett	293 556	83 858	558	10 008	6 209	1 159	13 416	16 030	72 712	25 884	6 530	3 097	8 412	37 258	
Falkenbergs »	387 559	55 996	978	7 801	3 808	1 824	2 995	8 204	42 443	13 484	3 683	2 058	5 126	233 073	
Varbergs »	209 312	67 193	3 497	9 113	9 885	3 180	5 697	11 808	58 493	19 291	5 172	811	9 611	1 998	
Göteborgs och Bohus län.															
Kungälv lasarett	77 439	28 725	382	3 191	1 867	927	3 766	3 588	19 079	7 406	2 981	725	2 516	1 073	
Uddevalla »	303 501	108 849	2 414	11 038	9 493	575	11 806	16 916	89 236	29 349	2 830	1 295	6 337	3 691	
Strömstads »	74 848	26 564	305	2 780	1 226	1 211	3 394	3 369	20 791	6 931	763	488	4 153	—	
Mölnåls »	154 055	53 548	—	7 219	4 829	814	6 622	6 763	42 213	16 487	3 138	1 448	2 279	2 000	
Göteborgs stad.															
Allm. o. Sahlgrenska sjukhuset . .	1 393 393	548 684	42 806	67 074	37 991	6 678	34 171	82 814	279 339	83 547	52 342	21 023	36 217	38 511	
Holtermanska sjukhuset	163 540	62 880	65	4 984	1 520	172	3 122	5 449	33 813	18 629	8 994	313	11 758	5 850	
Ekmanska sjukhuset	111 654	48 595	—	2 599	1 479	742	1 511	3 231	29 835	10 720	3 757	341	5 186	—	

¹ Inre renhållning och å gård. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Se not 4 å föreg. uppslag. — ⁵ Härj även upptagningsanstalten (ca 25 000 kr. för utspisning). — ⁶ Frånräknat försälda matportioner till epidemisjukhuset 9 463 kr. samt utg. för tvätt till do 2 333 kr. eller inalles 11 796 kr.

Tab. 11. (Forts.) *Lasarettens utgifter år 1927.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Lasarett	Summa kr.	D ä r a v f ö r												
		avlönin- gar (enl. stat), vi- kariats- ersättn., pensioner o. -avg.	extra biträ- des- hjälp, hand- räckn.	läke- medel för inre och yttre (behand- ling)	för- bands- artik- lar, band- dage	mineral- vatten, vin, is, närings- preparat o. dyl.	instru- ment, appara- ter och hithör. förbr.- art.	kläder, sängklä- der och andra in- ventari- er, ar- betsmat.	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse och hithör. förbruk- nings- art.	tvätt, renhåll- ning, ¹ vatten o. hith. förbr.- art.	förbr.- art. inom ekono- mien ²	fastig- heters under- håll, ³ repara- tioner	ny-, till- och om- bygg- nader ⁴
Älvsborgs län														
Vänersborgs lasarett	209 478	76 864	—	12 960	4 558	1 491	7 715	8 570	59 319	24 117	6 230	—	4 198	—
Alingsås ,	221 419	69 896	—	14 518	5 197	2 314	10 242	14 866	52 954	20 300	7 233	—	13 446	5 000
Borås ,	315 884	89 453	3 297	25 740	8 655	1 129	15 350	18 458	97 684	28 007	12 076	—	8 708	—
Skaraborgs län.														
Mariestads lasarett	198 900	62 034	437	10 180	8 827	1 558	2 639	9 006	45 655	22 452	9 070	6 025	2 716	9 122
Lidköpings ,	762 105	73 790	—	23 039	11 450	2 832	4 573	15 815	67 577	24 857	6 699	13 347	6 440	500 408
Falköpings lasar., lasarettssvd. . . .	238 361	71 632	—	11 669	3 264	1 196	3 786	22 693	58 418	25 133	10 883	6 038	13 248	2 548
, , avd. f. sinnessjuka	48 031	18 143	—	198	100	—	3 935	12 156	6 994	—	3 542	—	2 756	—
Värmlands län.														
Karlstads lasarett	690 712	213 456	4 471	34 666	49 466	2 789	11 933	26 681	177 379	63 334	21 290	5 187	34 163	24 923
Filipstads ,	124 303	41 964	1 198	4 624	3 340	387	8 319	4 481	33 449	11 463	4 265	69	2 384	3 615
Torsby ,	134 096	35 990	1 621	5 925	4 593	537	5 193	6 185	44 332	14 715	1 870	1 166	3 158	3 644
Arjängs ,	119 737	34 630	859	6 330	4 790	592	3 222	5 319	32 614	15 461	3 728	479	5 429	1 312
Örebro län.														
Örebro lasarett	476 004	118 121	5 551	17 384	15 433	2 872	19 384	22 387	140 344	61 593	11 638	19 953	21 501	—
Västmanlands län.														
Västerås lasarett	216 401	79 218	1 223	10 130	14 902	185	4 939	5 724	57 810	26 691	6 070	962	4 983	—
Sala ,	174 326	50 182	4 536	9 280	4 843	597	5 278	9 788	43 311	25 048	7 206	2 661	6 605	—
Köpings ,	142 868	32 937	1 643	6 147	4 960	519	2 264	6 746	32 295	17 531	6 686	5 849	10 745	10 850
Norbergs ,	211 413	27 323	1 430	2 618	3 045	408	739	3 365	22 629	9 970	2 351	639	2 094	132 704

Kopparbergs län.															
Falu lasarett	668 923	191 296	6 247	18 033	36 496	6 307	24 370	33 919	149 828	80 685	22 404	7 180	49 214	—	—
Avesta »	162 231	53 806	2 881	6 999	6 877	758	7 298	13 377	42 173	12 035	2 255	166	6 504	—	—
Mora »	162 024	54 030	156	5 995	6 109	82	4 965	8 212	44 040	18 677	2 226	270	6 266	4 000	—
Smedjebackens »	57 140	18 435	—	1 867	1 602	251	2 002	5 115	15 970	5 331	2 703	346	1 704	—	—
Ludvika »	163 643	54 012	379	5 468	7 036	729	5 485	6 488	37 160	24 623	1 637	1 242	4 929	97 184	—
Gävleborgs län.															
Gävle och Gästriklands lasarett . .	397 653	114 395	2 732	23 710	22 143	2 543	13 397	13 586	104 539	64 007	8 261	3 051	9 777	—	—
Söderhamns »	245 255	70 561	2 674	6 429	2 755	961	6 622	14 986	60 969	30 689	7 954	2 606	14 139	14 279	—
Hudiksvalls »	338 726	98 451	7 227	12 681	10 624	1 692	15 894	15 286	97 443	38 715	9 016	1 509	9 825	10 388	—
Bollnäs »	215 876	73 079	4 467	9 459	5 939	766	5 255	9 035	54 424	30 808	2 877	3 508	8 931	—	—
Västernorrlands län.															
Härnösands lasarett	295 419	92 094	—	10 436	7 840	1 137	5 395	21 792	82 194	30 562	3 785	961	11 490	20 522	—
Sundsvalls »	714 084	162 453	594	30 802	14 631	2 875	22 149	40 744	182 633	33 772	21 380	3 474	20 607	154 557	—
Örnsköldsviks »	674 642	101 124	2 274	15 225	5 165	1 967	10 341	21 429	81 496	35 259	6 841	3 799	15 770	362 529	—
Backe »	139 109	28 062	251	2 144	6 101	285	2 476	7 722	27 027	10 657	2 257	875	5 051	42 753	—
Sollefteå »	425 680	51 710	—	4 221	2 643	330	3 482	9 964	27 840	20 749	6 686	1 183	3 341	285 514	—
Jämtlands län.															
Östersunds lasarett	355 474	79 672	6 195	10 723	15 286	2 301	10 993	12 005	116 523	58 799	12 826	10 110	5 123	4 873	—
Svegs »	159 069	32 152	2 766	5 838	9 805	871	1 711	4 875	48 743	22 599	5 955	2 594	8 118	5 605	—
Västerbottens län.															
Umeå lasarett	640 469	192 143	—	20 281	15 698	3 325	39 718	31 892	187 984	46 666	16 119	—	27 087	40 000	—
Skellefteå »	264 736	78 596	—	11 015	5 529	3 341	7 997	11 378	81 512	29 223	3 513	8 374	9 686	2 557	—
Norrbottens län.															
Luleå lasarett	100 405	37 578	—	3 785	3 485	281	1 191	3 731	25 493	10 905	3 682	—	7 176	—	—
Piteå »	157 638	43 320	893	5 652	6 081	346	2 047	3 675	34 346	23 844	4 662	1 363	4 888	22 993	—
Uppåunda »	113 755	37 630	—	3 272	2 689	454	1 668	7 698	26 215	16 140	7 960	—	6 195	—	—
Gällivare »	190 946	59 225	—	6 290	6 758	1 096	4 826	6 776	55 250	25 735	6 506	3 694	4 664	—	—
Hela riket	40715913													6 057 436	
Egentliga lasarett ⁵	37 875 181													5 998 262	
D:o d:o ⁶	36 599 956													5 998 262	

¹ Inre renhållning och å gård. — ² Ej å andra titlar förda. — ³ Inkl. gårds, parkers och vägars underhåll. — ⁴ Se not 4 å tabellens första sida. — ⁵ Här äro uteslutna Barnsjukhuset S. o. M. Sachs' minne, Sjukh. vid Långbro, Stockholms provisoriska sinnessjukhus samt (fr. o. m. årg. 1926) även Katarina sjukhus, vilka specialanstalter återfinnas annorstädes. — ⁶ Föregående rad utom tbc.-avd. vid las. (se härom Tab. 16). — ⁷ Därav för röntgenavdelningen 12 085 kr. — ⁸ D:o 6 446 kr. — ⁹ Nyanskaffning av inventarier.

Tab. 12. Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.

82

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året in- tagna	döda	Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v	
									patient- avgifter	anslag av lands- ting	anslag av kom- mun		patien- ters o. byggs- utspisn.	ny-, till- och om- nader ¹
Uppsala län.	40	637	23	13 061				86 636	13 690	72 611	—	86 636		
Sjukstugan i Enköping	24	434	12	9 742	27	32	22	68 121	10 570	57 551	—	68 121	18 319	1 298
„ „ Lövsta bruk	16	203	11	3 319	9	17	16	18 515	3 120	15 060	—	18 515	5 628	—
Södermanlands län.	52	1 186	39	20 660				105 962	41 547	62 412	—	105 962		
Sjukstugan i Strängnäs	24	644	21	11 681	32	39	18	57 679	25 089	32 587	—	57 679	12 589	—
„ „ Mariefred	16	258	12	4 927	13	20	19	24 449	7 896	14 553	—	24 449	8 530	297
„ „ Trosa	12	284	6	4 052	11	17	14	23 834	8 562	15 272	—	23 834	7 573	—
Östergötlands län.	30	397	19	8 320				41 120	13 907	27 052	—	41 120		
Sjukstugan i Rejmyre	22	295	14	6 074	17	24	21	28 926	9 476	19 289	—	28 926	9 841	—
„ „ Åtvidaberg	8	102	5	2 246	6	9	22	12 194	4 431	7 763	—	12 194	2 705	—
Jönköpings län.	76	1 396	83	28 784				123 965	36 108	87 212	—	123 965		
Sjukstugan i Gislaved	14	276	11	5 254	14	21	19	25 351	6 144	19 207	—	25 351	7 479	1 082
„ „ Sivsjö	12	196	10	4 356	12	15	22	23 405	5 373	17 387	—	23 405	7 320	—
„ „ Tranås	14	360	18	6 710	18	27	19	24 690	9 636	15 054	—	24 690	6 207	—
„ „ Unnaryd	12	131	16	3 691	10	15	28	17 238	4 741	12 497	—	17 238	5 129	—
„ „ Vetlanda	24	433	28	8 773	24	33	20	33 281	10 214	23 067	—	33 281	10 720	—
Kronobergs län.	29	315	16	8 702				38 277	12 758	23 966	1 000	38 277		
Sjukstugan i Lenhovda	16	173	8	5 008	14	18	29	21 633	7 295	13 000	1 000	21 633	5 892	—
„ „ Tingsryd	13	142	8	3 694	10	15	26	16 644	5 463	10 966	—	16 644	4 950	—
Kalmar län.	44	1 145	38	21 860				105 293	38 082	65 813	—	105 293		
Sjukstugan i Vimmerby (n:a landst.-omr.)	16	626	20	12 412	34	42	20	51 816	19 548	31 832	—	51 816	20 938	—
„ „ Högaby } tillhör södra }	4	37	3	526	1	4	14	7 700	1 038	6 215	—	7 700	1 943	1 912
„ „ Mösterås } landst.-området }	14	299	9	5 455	15	21	18	33 053	10 768	21 902	—	33 053	7 908	—
„ „ Söderåkra }	10	183	6	3 467	9	14	19	12 724	6 728	5 864	—	12 724	3 321	—
Blekinge län.	10	87	8	1 645				7 840	3 012	—	3 223	7 840		
Sjukstugan i Sölvesborg	10	87	8	1 645	5	10	19	7 840	3 012	—	3 223	7 840	3 630	307

Hallands län.		38	470	23	9 481				51 808	17 796	26 945	6 181	51 808		
Sjukstugan i Kungsbacka		18	177	5	3 831	11	20	21	25 144	6 257	12 705	6 181	25 144	5 259	—
„ „ Laholm		20	293	18	5 650	16	24	19	26 664	11 539	14 240	—	26 664	6 412	—
Älvsborgs län.		104	1 657	71	83 616				188 155	57 725	120 874		188 155		
Sjukstugan i Ulricehamn		18	181	11	4 758	13	19	26	27 865	7 286	20 579	—	27 865	6 362	—
„ „ Åmål		24	557	15	8 699	24	38	16	47 044	15 297	30 035	—	47 044	8 343	—
„ „ Trollhättan ³		24	336	9	8 100	22	34	23	47 727	17 261	30 261	—	47 727	13 491	—
„ „ Billingsfors ⁴		14	329	14	5 598	15	29	17	28 182	8 715	19 467	—	28 182	5 887	—
„ „ Svenljunga		24	254	22	6 461	18	27	25	32 337	9 166	20 532	—	32 337	9 133	—
Värmlands län.		144	2 537	127	58 539				287 496	69 568	211 984		287 496		
Sjukstugan i Kristinehamn		24	634	45	12 154	33	43	19	70 343	17 016	52 774	—	70 343	22 605	—
„ „ Arvika		24	657	33	13 476	37	49	20	84 888	18 676	66 212	—	84 888	17 300	20 526
„ „ Dalby		24	274	9	8 861	24	30	32	33 246	7 209	24 004	—	33 246	12 345	—
„ „ Sunne		24	315	16	9 549	26	33	30	38 830	10 965	27 851	—	38 830	12 738	—
„ „ Säffle		24	397	14	8 619	24	32	22	38 982	9 825	29 157	—	38 982	10 067	—
„ „ Uddeholm		24	260	10	5 880	16	24	22	21 207	5 877	11 986	—	21 207	5 531	—
Örebro län.		143	1 932	79	46 908				248 753	65 298	170 510	6 347	248 753		
Sjukstugan i Askersund ⁵		24	363	14	7 832	21	29	22	32 379	10 149	16 950	—	32 379	11 492	—
„ „ Lindsberg		24	502	13	11 253	30	39	22	45 523	16 005	27 663	1 239	45 523	10 351	—
„ „ Nora		24	202	5	7 255	20	30	36	45 542	12 436	28 660	4 308	45 542	11 725	—
„ „ Grythytted		15	143	10	3 268	9	14	23	18 349	3 925	13 499	800	18 349	4 650	—
„ „ Karlskoga		24	256	14	5 858	16	31	23	43 447	7 406	35 721	—	43 447	12 348	—
„ „ Ljusnarsberg ⁶		24	413	19	9 991	27	34	24	54 428	13 636	40 673	—	54 428	9 257	17 615
„ „ Ramsberg		8	53	4	1 451	4	8	28	9 085	1 741	7 344	—	9 085	2 936	—
Västmanlands län.		12	256	14	5 360				21 303	8 105	13 179		21 303		
Sjukstugan i Östervåla		12	256	14	5 360	15	25	21	21 303	8 105	13 179	—	21 303	6 050	—
Kopparbergs län.		157	2 202	109	54 325				258 256	66 972	161 882	25 456	258 256		
Sjukstugan i Hedemora		15	110	11	4 205	12	15	38	15 172	4 893	10 246	—	15 172	4 348	—
„ „ By		14	169	9	5 152	14	21	30	24 596	6 504	18 070	—	24 596	6 027	1 688
„ „ Grangårde (Sunnansjö)		14	221	13	4 538	12	19	20	28 331	6 201	21 200	—	28 331	6 976	1 054
„ „ Leksand		12	112	6	3 103	9	12	28	15 219	4 074	10 849	—	15 219	4 150	—
„ „ Lima		8	97	3	1 959	5	13	20	11 815	2 764	8 910	—	11 815	3 041	—
„ „ Långshyttan		12	247	10	4 966	14	18	20	25 383	6 528	17 124	—	25 383	7 501	—
„ „ Malung		17	293	15	5 706	16	25	19	28 283	6 953	21 330	—	28 283	10 480	—
„ „ Nås		12	140	3	2 851	8	14	20	18 127	3 627	14 411	—	18 127	3 707	3 010
„ „ Svärdsjö		14	403	12	6 693	18	24	17	24 027	8 183	15 844	—	24 027	5 913	451
„ „ Särna		15	238	13	6 040	17	22	25	26 064	8 152	17 898	—	26 064	7 066	—
„ „ Älvdalen		24	172	14	9 112	25	32	52	41 239	9 093	6 000	25 456	41 239	12 285	3 730

¹ Här i ingå ibland även mindre reparationer. — ² Därav från bolag och enskilda 1 605 kr. — ³ Maria Alberts stiftelse. Tillhör Trollhättans stad; driften bekostas av landstinget. — ⁴ Tillhör landstinget och Billingsfors a.-b. — ⁵ Tillhör Askersunds sjukstugndistrikt. — ⁶ D:o Ljusnarsbergs socken och Kopparbergs köping. — ⁷ Därav från enskilt bolag 1 700 kr. — ⁸ Fränsett avskrivning 2 000 kr. — ⁹ D:o 2 459 kr.

Tab. 12. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från sjukstugorna angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Landstingsområden, sjukstugor	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Medel- tal vårdade för dag	Högsta- antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	D ä r a v	
		in- tagna	döda						patient- avgifter	anslag av lands- ting	anslag av kom- mun		patien- ters o. pers: s utspisn.	ny-, till- och om- byggnader ¹
Gävleborgs län.	10	36	3	2 711				13 787	6 889	1 500	5 327	13 787		
Sjukstugan i Loos (tillhör Loos kommun)	10	36	3	2 711	7	9	75	13 787	6 889	1 500	5 327	13 787	5 509	—
Jämtlands län.	46	549	23	10 647				52 788	27 650	24 363	—	52 788		
Sjukstugan i Gäddede	13	213	4	3 413	9	15	16	19 180	9 098	9 583	—	19 180	5 730	—
» » Hede	12	76	4	1 829	5	11	24	12 714	5 039	7 487	—	12 714	3 247	2 283
» » Ström	21	260	15	5 405	15	21	21	20 889	13 513	7 293	—	20 889	6 510	—
Västerbottens län.	237	3 292	133	75 760				314 105	122 139	181 285	2 492	314 105		
Sjukstugan i Bjurholm	14	245	13	6 064	17	22	25	24 731	8 624	15 754	—	24 731	7 003	—
» » Bureå	17	390	9	7 759	21	28	19	32 912	11 202	20 608	—	32 912	11 550	—
» » Burträsk	12	147	11	3 497	10	15	24	16 106	5 376	10 473	—	16 106	4 539	559
» » Byske	10	181	10	3 283	9	16	18	15 444	5 856	9 588	—	15 444	5 093	—
» » Dorotea	12	90	3	1 150	3	12	13	3 492	—	1 000	2 492	3 492	2 .	—
» » Degerfors (Vindeln)	13	147	6	4 001	11	21	27	21 101	6 796	14 028	—	21 101	6 120	—
» » Lycksele	18	299	7	6 974	19	26	23	21 832	12 669	8 422	—	21 832	6 941	—
» » Malåträsk	18	136	5	4 105	11	21	31	18 256	6 683	9 452	—	18 256	6 069	—
» » Nordmaling	20	259	6	7 122	19	25	27	26 854	13 703	12 257	—	26 854	8 935	—
» » Norsjö	14	215	11	5 857	16	20	27	18 936	9 745	9 040	—	18 936	5 945	363
» » Robertsfors	18	262	14	6 486	18	27	25	22 599	10 574	11 893	—	22 599	6 223	1 327
» » Sorsele	12	304	11	7 186	20	29	24	27 554	12 559	12 911	—	27 554	8 835	1 550
» » Stensele	18	268	11	5 316	15	23	20	21 920	6 517	15 403	—	21 920	6 962	—
» » Tärna	23	41	2	1 034	5	16	25	15 513	1 071	14 442	—	15 513	3 607	—
» » Åsele	18	308	14	5 926	16	24	19	26 855	10 764	16 014	—	26 855	8 489	—
Norrbottnens län.	66	1 443	70	28 850				104 140	35 915	48 617	19 532	104 140		
Sjukstugan i Arjeplog ⁶	10	256	11	4 757	13	19	18	18 647	6 038	10 477	2 055	18 647	.	—
» » Arvidsjaur ⁶	12	365	12	5 530	15	.	15	20 446	5 645	14 801	—	20 446	.	—
» » Jockmock	20	173	20	7 634	21	27	44	31 984	7 634	15 000	9 350	31 984	11 626	—
» » Nederkalix ⁶	24	649	27	10 929	30	41	17	33 063	16 598	8 339	8 127	33 063	.	—
Summa för hela riket	1 238	19 537	878	429 229				2044 679	637 161	1 300 205	69 558	2 044 679		59 052

¹ Här ingår även mindre reparationer. — ² Ombesörjes privat. — ³ Se not 2. — ⁴ Därav statsbidrag för vård av tuberkulossjuka 2 123 kr. — ⁵ Därav bidrag från bolag 2 000 kr. — ⁶ Ekonomiska siffror endast approximativa.

Tab. 13. Sammanställning av uppgifterna från *epidemisjukhusen* angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därv ny-, till- och om- byggnader
		in- tagna	döda					patient- avgifter	anslag av staten till drift	anslag av landsting	anslag av kommun		
Stockholms stad.	616	2 105	102	59 547			787 348	19 389	176 270	—	591 116	787 348	
Stockholms stads epidemisjukhus . . .	616	2 105	102	59 547	313	28	787 348	19 389	176 270	—	591 116	787 348	229 015
Stockholms län	372	673	33	19 079			204 191	3 421	33 614	166 327		204 191	
Djursholms epidemisjukhus	33	66	1	1 686	8	25	20 017	1 151	2 542	16 286	—	20 017	—
Norrälje »	51	148	7	4 392	22	30	38 885	704	7 384	30 758	—	38 885	—
Sundbybergs »	85	260	12	8 038	41	31	55 300	194	15 744	39 226	—	55 300	—
Södertälje »	86	128	6	3 269	26	25	41 396	948	5 016	35 409	—	41 396	—
Waxholms »	28	14	3	295	4	21	14 167	45	530	13 347	—	14 167	—
Östhammars »	40	16	2	269	5	17	13 946	98	408	13 366	—	13 946	—
Knivsta »	22	27	1	507	9	18	9 926	155	786	8 727	—	9 926	—
Nynäshamns » (förhyrt)	11	14	1	623	5	45	10 554	126	1 204	9 208	—	10 554	536
Färingsö » (under åre te j belagt)	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län	197	462	21	11 805			143 241	1 602	21 368	120 311	—	143 281	—
Uppsala epidemisjukhus	136	385	21	9 224	60	24	105 592	1 499	16 368	87 725	—	105 592	—
Euköpings »	29	33	—	877	10	27	16 770	103	1 550	15 117	—	16 770	—
Lövsta »	9	6	—	126	2	21	6 427	—	304	6 123	—	6 427	—
Alvkarleö »	23	38	—	1 578	13	42	14 492	—	3 146	11 346	—	14 492	—
Södermanlands län	364	595	14	17 480			847 414	211	335 244	90 281	418 957	847 414	
Nyköpings epidemisjukhus	62	305	6	6 589	67	22	34 387	—	13 170	19 448	—	34 387	—
Ekilstuna »	120	84	2	3 848	37	46	736 011	72	307 648	8 863	418 957	736 011	698 519
Strängnäs »	17	31	1	707	8	22	9 531	—	1 746	7 785	—	9 531	—
Mariefreds »	16	28	—	945	9	34	7 949	—	1 890	6 059	—	7 949	—
Trosa »	17	32	1	919	9	29	8 963	41	1 838	7 084	—	8 963	—
Katrineholms »	21	44	2	2 203	18	50	10 482	—	4 410	6 042	—	10 482	—
Björkviks »	16	19	—	598	7	31	7 116	—	1 190	5 916	—	7 116	—
Flens »	32	18	2	508	7	24	12 456	—	1 016	10 999	—	12 456	—
Gnesta »	17	23	—	871	9	38	8 016	98	1 740	6 178	—	8 016	—
Malmköpings »	13	5	—	173	2	35	6 729	—	346	6 383	—	6 729	—
Oxelösunds »	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vingåkers »	17	6	—	119	2	20	5 774	—	250	5 524	—	5 774	—

¹ Ökat den 26 sept. från 586. — ² Därav för automobil 2 975. — ³ Därav i byggnadsbidrag 75 000 kr. — ⁴ Den 300 000 kr. — ⁵ Jfr not 2.

Tab. 13. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vård- ade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därav ny-, till- och om- byggnader
		in- tagna	döda					patient- avgifter	anslag av staten till drift	anslag av landsting	anslag av kommun		
Östergötlands län (utom Norrköping).	396	632	18	23 028			162 720	14	45 740	116 966	—	162 720	
Linköpings epidemisjukhus	64	86	1	2 287	19	26	28 629	9	4 574	24 046	—	28 629	—
Söderköpings	50	161	6	6 324	26	39	35 274	—	12 626	22 648	—	35 274	—
Motala	47	149	1	7 568	59	51	34 737	—	14 846	19 891	—	34 737	150
Mjölby	39	84	4	2 566	27	31	20 802	—	5 132	15 670	—	20 802	2 217
Finspångs	26	81	2	2 406	17	30	15 400	—	4 808	10 592	—	15 400	—
Kisa	28	37	1	974	8	26	7 516	5	1 910	5 601	—	7 516	—
Valdemarsviks	14	16	2	294	5	18	5 626	—	634	4 992	—	5 626	—
Åtvidabergs	20	18	1	609	11	21	6 256	—	1 210	5 046	—	6 256	200
Ödeshögs	19	—	—	—	—	—	1 812	—	—	1 812	—	1 812	—
Vadstena	22	—	—	—	—	—	1 452	—	—	1 452	—	1 452	—
Skänninge	10	—	—	—	—	—	1 737	—	—	1 737	—	1 737	—
Borholms	14	—	—	—	—	—	664	—	—	664	—	664	—
Ilorna	12	—	—	—	—	—	334	—	—	334	—	334	—
Rejmyre	12	—	—	—	—	—	780	—	—	780	—	780	580
Tjällmo	19	—	—	—	—	—	1 701	—	—	1 701	—	1 701	—
Norrköpings stad.	64	117	2	2 818			38 008	—	5 636	—	32 372	38 008	—
Norrköpings stads epidemisjukhus	64	117	2	2 818	24	24	38 008	—	5 636	—	32 372	38 008	—
Jönköpings län	342	346	20	6 965			130 421	—	13 930	116 282	—	130 421	
Jönköpings epidemisjukhus	106	101	7	2 287	17	23	54 429	—	4 574	49 770	—	54 429	1 759
Nässjö	38	46	—	1 271	12	28	16 009	—	2 542	13 467	—	16 009	—
Tranås	32	16	2	400	4	25	9 777	—	800	8 977	—	9 777	—
Vetlanda	32	42	3	689	6	16	12 427	—	1 378	11 011	—	12 427	—
Värnamo	41	88	5	1 014	17	11	11 688	—	2 028	9 660	—	11 688	—
Unnaryd	16	15	2	242	4	16	3 510	—	484	3 026	—	3 510	—
Ekåsjö	32	36	1	1 048	15	22	18 259	—	2 096	16 077	—	18 259	—
Gislaveds	22	1	—	10	1	10	2 250	—	20	2 230	—	2 250	—
Sävsjö	23	1	—	4	1	4	2 072	—	8	2 064	—	2 072	—
Kronobergs län.	45	27	—	785			9 491	2 094	—	1 067	6 330	9 491	—
Värjö stads epidemisjukhus	45	27	—	785	5	29	9 491	2 094	—	1 067	6 330	9 491	—

Kalmar län	181	203	14	5 274				68 086	4 843	8 678	30 090	24 475	68 086	
Västerviks stads epidemisjukhus	59	115	5	3 631	25	32	23 421	242	7 262	15 917	—	—	23 421	727
Oskarshamns » »	37	39	7	748	5	19	15 855	266	1 416	14 173	—	—	15 855	—
Kalmar » »	30	17	—	278	4	16	20 064	792	—	—	19 272	—	20 064	—
Vimmerby » »	15	—	—	—	—	—	2 953	—	—	—	2 953	—	2 953	—
Borgholms » »	12	5	1	64	2	13	1 346	105	—	—	1 241	—	1 346	—
Mönsterås köpings » »	8	3	—	—	—	—	257	16	—	—	241	—	257	—
Nybro » »	20	24	1	553	15	23	4 190	3 422	—	—	768	—	4 190	—
Gotlands län.	36	7	—	125			10 879	505	—	—	10 374	10 879		
Visby stads epidemisjukhus	36	7	—	125	3	18	10 879	505	—	—	10 374	10 879	—	—
Blekinge län	113	262	10	5 479			68 979	901	10 226	57 852	—	68 979		
Karlskrona stads epidemisjukhus	54	163	7	3 725	27	23	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlshamns » »	8	18	—	227	4	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Asarums » »	19	20	1	467	6	23	68 979	901	10 226	57 852	—	68 979	7 950	—
Ronneby » »	16	28	2	603	7	22	—	—	—	—	—	—	—	—
Sölvesborgs » »	16	33	—	457	7	14	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	142	257	12	6 557			63 842	—	10 642	48 358	4 842	63 842		
Kristianstads stads epidemisjukhus	50	112	9	2 620	19	23	26 835	—	5 240	21 595	—	26 835	—	—
Simrishamns » »	24	99	2	2 869	29	29	23 256	—	5 402	17 854	—	23 256	1 530	—
Ängelholms » »	40	43	1	993	12	23	8 909	—	—	8 909	—	8 909	—	—
Åhus » »	12	2	—	57	1	29	3 268	—	—	—	3 268	3 268	—	—
Åstorp » »	16	1	—	18	1	18	1 574	—	—	—	1 574	1 574	—	—
Malmöhus län (utom Malmö stad).	394	668	20	16 083			223 087	7 692	30 136	133 689	51 496	223 087		
Lunds epidemisjukhus ⁴ (gamla)	[54]	5	1	46	3	9	4 920	1 777	—	—	3 143	4 920	—	—
Lunds » ² (nya)	90	206	1	4 851	34	24	37 087	141	9 518	27 428	—	37 087	—	—
Landskrona » ⁵ (gamla)	[50]	—	—	—	—	—	1 071	355	—	—	716	1 071	—	—
Landskrona » ² (nya)	44	27	2	486	6	18	24 117	—	980	23 137	—	24 117	6 816	—
Hälsingborg » »	98	134	6	2 557	21	19	53 054	4 937	4 056	—	43 987	53 054	2 000	—
Ystads » ⁵ (gamla)	[40]	12	—	124	9	10	1 929	329	—	—	1 600	1 929	—	—
Ystads » ² (nya)	52	157	5	4 587	36	29	39 111	—	9 170	29 941	—	39 111	—	—
Trälleborg » »	45	60	4	1 459	11	24	26 326	153	2 514	23 659	—	26 326	5 760	—
Äslöv » »	12	3	—	31	1	10	5 081	—	62	4 826	193	5 081	—	—
Hörby » ²	31	34	1	1 157	16	34	17 553	—	2 314	15 239	—	17 553	902	—
Sjöbo » ^(1/1—31/1) ⁶	[8]	4	—	43	4	11	322	—	—	—	322	322	—	—
Sjöbo » ^(1/2—31/19)	14	26	—	742	9	29	10 981	—	1 522	9 459	—	10 981	2 369	—
Kroppa » »	8	—	—	—	—	—	1 535	—	—	—	1 535	1 535	—	—

¹ Nytt sjukhus: togs i bruk i jan. 1927. — ² Do den 1 febr. 1927. — ³ Stängdes den 1 nov. 1927 (numera sjukhus för kroniskt sjuka). — ⁴ Stängdes den 3 febr. 1927. — ⁵ Stängdes i jan. 1927. — ⁶ Övertogs av landstinget den 1 febr. 1927.

Tab. 13. (Forts.) Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året in- tagna	döda	Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	patient- avgifter	D ä r a v			Summa ut- gifter, kr.	Därv ny-, till- och om- byggnader
									anslag av staten till drift	anslag av lands- ting	anslag av kommun		
Malmö stad.	210	935	40	29 224			193 097	4 676	51 696	—	136 725	193 097	
Malmö stads epidemisjukhus	210	935	40	29 224		30	193 097	4 676	51 696	—	136 725	193 097	—
Hallands län	208	489	16	12 540			88 539	349	24 924	58 266	—	83 539	
Halmstads epidemisjukhus	100	96	6	2 463	14	26	34 332	—	4 926	29 406	—	34 332	—
Falkenbergs ,	51	106	1	2 377	25	22	17 103	147	4 766	12 190	—	17 103	—
Varbergs ,	52	287	9	7 700	64	29	32 104	202	15 232	16 670	—	32 104	—
Göteborgs o. Bohus l. (utom Göteborg).	228	398	18	10 517			103 878	138	20 770	81 758	—	103 878	
Lysekils stads epidemisjukhus	47	69	1	1 867	18	27	20 018	—	3 734	16 284	—	20 018	848
Uddevalla ,	69	81	8	2 363	32	29	28 543	—	4 726	23 817	—	28 543	1 352
Strömstads ,	26	26	—	562	5	22	14 090	102	860	13 128	—	14 090	—
Mölnadal ,	55	168	9	4 442	39	26	28 295	—	8 884	19 411	—	28 295	—
Härleby ,	26	49	—	1 283	23	26	12 932	36	2 566	9 118	—	12 932	990
Göteborgs stad.	360	1 312	62	29 832			328 615	8 756	49 868	—	264 991	328 615	
Göteborgs stads epidemisjukhus	360	1 312	62	29 832	191	23	328 615	8 756	49 868	—	264 991	328 615	46 150
Älvsborgs län	301	589	24	14 162			212 184	1 665	26 906	183 060	—	212 184	
Vänersborgs epidemisjukhus	43	26	1	488	6	7	14 462	—	978	13 484	—	14 462	—
Trollhättans ,	58	37	2	1 504	17	40	25 260	—	2 904	22 339	—	25 260	—
Alingsås ,	29	43	2	1 115	15	26	15 568	111	2 224	13 213	—	15 568	—
Borås ,	80	250	14	5 868	38	23	65 110	1 197	10 682	52 868	—	65 110	6 016
Åmås ,	25	46	—	1 184	23	26	16 539	—	2 350	14 161	—	16 539	—
Ulricehamns ,	29	33	1	431	6	13	13 655	213	712	12 689	—	13 655	—
Bengtsfors ,	8	16	1	150	4	9	5 065	144	184	4 733	—	5 065	—
Ilögsäters ,	16	11	—	243	9	22	6 104	—	488	5 616	—	6 104	—
Lilla Edets ,	14	4	—	186	2	47	8 468	—	372	8 096	—	8 468	—
Mellerud ,	22	24	—	426	7	18	9 439	—	852	8 577	—	9 439	—
Skene ,	22	61	2	1 510	29	25	12 643	—	2 915	9 727	—	12 643	—
Sollebrunns ,	16	10	—	231	6	23	4 782	—	592	4 165	—	4 782	—
Svenljunga ,	19	17	1	614	5	36	9 289	—	1 228	8 019	—	9 289	—
Västra Eds ,	10	11	—	212	4	19	5 800	—	424	5 373	—	5 800	—

Skaraborgs län		253	542	24	19 755			135 476	662	36 856	92 739	4 074	135 476	
Mariestads epidemisjukhus ¹		67	80	6	1 680	10	21	24 595	662	2 478	20 310	—	24 595	—
Lidköpings »		87	147	11	3 612	19	25	37 266	—	7 224	30 042	—	37 266	—
Falköpings »		66	300	6	14 074	89	47	67 940	—	26 822	40 218	—	67 040	—
Skövde »		20	11	1	228	4	20	4 074	—	—	—	4 074	4 074	—
Töreboda »		13	4	—	166	4	42	2 501	—	332	2 169	—	2 501	—
Värmlands län		118	306	7	10 019			60 392	31 014	—	11 565	17 769	60 392	
Karlstads stads epidemisjukhus		63	169	2	6 057	27	36	39 267	29 223	—	1 702	8 328	39 267	—
Kristinehamns »		18	13	—	501	6	39	6 253	—	—	3 717	2 506	6 253	—
Filipstads »		6	39	—	1 388	10	35	4 125	—	—	—	4 125	4 125	—
Arvika »		12	42	3	691	7	17	7 115	1 791	—	4 330	994	7 115	—
Dalby »		14	37	1	1 352	23	36	3 632	—	—	1 816	1 816	3 632	—
Säffle »		[24]	6	1	30	2	5	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län		253	403	11	15 138			113 029	194	14 282	19 088	78 856	113 029	
Örebro läns landstings epidemisjukhus		36	89	7	3 310	33	37	25 195	—	6 616	—	18 579	25 195	—
» stads »		110	48	1	1 507	8	31	43 116	—	3 006	—	39 637	43 116	—
Nora »		10	—	—	—	—	—	194	—	—	—	194	194	—
Lindesbergs »		10	11	—	457	5	42	4 716	166	—	4 548	—	4 716	—
Hallsbergs »		36	22	—	775	16	35	5 179	—	1 550	3 624	—	5 179	—
Hällefors »		15	44	—	1 589	18	36	14 026	—	3 110	10 916	—	14 026	—
Karlskoga »		24	75	1	2 559	34	34	10 950	—	—	—	10 950	10 950	—
Ljusnarsbergs » (Kopparberg)		12	114	2	4 941	30	43	9 653	28	—	—	9 496	9 653	—
Västmanlands län		305	294	7	10 618			95 292	81	21 334	73 877	—	95 292	
Västerås epidemisjukhus		96	181	4	6 820	64	38	44 056	—	13 640	30 416	—	⁵ 44 056	—
Sala »		50	56	2	2 278	16	40	27 846	81	4 654	23 111	—	27 846	—
Köpings »		37	57	1	1 520	11	27	19 801	—	3 040	16 761	—	19 801	—
Arboga »		20	—	—	—	—	—	1 005	—	—	1 005	—	⁶ 1 005	—
Heby »		16	—	—	—	—	—	741	—	—	741	—	741	—
Norberg »		23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ramnäs »		28	—	—	—	—	—	1 146	—	—	1 146	—	1 146	—
Östervåla »		12	—	—	—	—	—	580	—	—	580	—	580	—
Simtuna »		12	—	—	—	—	—	117	—	—	117	—	117	—
Skinskatteberg »		12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län		322	649	22	23 206			167 093	—	45 954	121 067	—	167 093	
Falu epidemisjukhus		48	124	3	4 829	31	39	26 794	—	9 550	17 244	—	26 794	—
Hedemora »		29	35	1	1 325	5	35	16 836	—	2 646	14 190	—	16 836	2 236
Borlänge »		34	71	3	2 305	19	32	21 857	—	4 610	17 247	—	21 857	—

¹ Härav disponeras efter den 1 juli 1927 endast en observationspaviljong om 10 platser för epidemisjukvård och återstående 57 platser disponeras av länsläsarettet. För epidemisjukvård dessutom Töreboda f. d. epidemisjukhus. — ² Se not 1. — ³ Stängdes den 25 febr. 1927 och användes numera för annat ändamål. — ⁴ Togs i bruk den 9 okt. 1927. — ⁵ Frånsett hyror m. m. 37 680 kr. — ⁶ D:o 3 222 kr. — ⁷ Ökat under året från 187.

Tab. 13. (Forts.) *Sammanställning av uppgifterna från epidemisjukhusen angående sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter för år 1927.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län (stad), epidemisjukhus	Ordin. antal sjuk- sängar d. 31/12	Antal patienter under året		Under- hålls- dagar för samtliga vårdade	Högsta antalet någon dag vårdade	Sjuk- hus- vistel- sen, medel- tal dagar	Summa in- komster, kr.	D ä r a v				Summa ut- gifter, kr.	Därav ny-, till- och om- byggnader
		in- tagna	döda					patient- avgifter	anslag av staten till drift	anslag av landsting	anslag av kommun		
Krylbo epidemisjukhus	29	33	—	1 738	11	45	14 120	—	3 476	10 644	—	14 120	—
Leksands »	29	28	1	1 509	14	54	15 129	—	3 018	12 039	—	15 129	—
Lina »	11	—	—	—	—	—	2 078	—	—	2 078	—	2 078	—
Ludvika » (Jägarnäs)	36	164	6	5 809	46	35	19 922	—	11 224	8 698	—	19 922	—
Malung »	13	11	1	246	9	22	7 532	—	492	7 040	—	7 532	—
Mora »	29	56	5	1 339	11	24	12 409	—	2 678	9 731	—	12 409	—
Svärdsjö »	13	24	—	682	10	28	5 825	—	1 412	4 413	—	5 825	—
Särna »	11	18	—	553	8	31	7 384	—	1 106	6 278	—	7 384	—
Vansbro »	29	85	2	2 871	36	34	15 689	—	5 742	9 947	—	15 689	—
Älvdalens »	11	—	—	—	—	—	1 518	—	—	1 518	—	1 518	—
Gävleborgs län	434	592	22	18 811			203 495	230	33 110	143 075	26 943	203 495	
Gävle stads epidemisjukhus	64	69	6	1 422	13	19	30 046	196	2 770	—	26 943	30 046	—
Söderhamns »	40	17	1	800	8	46	12 899	—	—	12 899	—	12 899	—
Indiksvalls » 1 (gamla)	[12]	18	1	482	4	27	9 211	—	—	9 211	—	9 211	—
Indiksvalls » 2 (nya fr. 25/10)	51	8	2	115	4	14	4 763	—	230	4 533	—	4 763	—
Bergsjö epidemisjukhus	26	8	—	235	3	28	12 567	—	512	12 055	—	12 567	—
Bollnäs »	46	122	4	3 486	27	28	23 525	34	6 610	16 881	—	23 525	—
Delsbo »	17	24	1	930	11	39	11 686	—	1 426	10 260	—	11 686	—
Forsa » 5	[8]	11	—	411	5	37	6 012	—	—	6 012	—	6 012	—
Gysinge » 3	14	6	1	208	3	34	6 939	—	416	6 523	—	6 939	—
Högbö »	29	40	3	616	10	15	13 590	—	1 232	12 358	—	13 590	—
Järnbo »	20	51	1	2 030	20	40	8 887	—	4 062	4 825	—	8 887	—
Ijusdals » 4	28	129	1	4 358	28	33	15 942	—	8 796	7 146	—	15 942	—
Njutånger »	8	14	1	614	6	44	7 321	—	1 042	6 279	—	7 321	—
Ockelbo »	23	17	—	415	9	24	8 394	—	830	7 564	—	8 394	—
Storvik »	37	24	—	1 192	12	44	16 288	—	2 200	14 088	—	16 288	—
Valbo »	31	34	—	1 497	14	44	15 425	—	2 984	12 441	—	15 425	—
Västernorrlands län	119	194	9	5 502			65 567	16 890	2 446	2 966	43 123	65 567	
Härnösands stads epidemisjukhus	41	39	—	1 158	8	30	10 102	—	—	—	10 102	10 102	—
Sundsvalls »	54	127	6	3 494	34	28	42 343	15 641	2 446	2 966	21 290	42 343	—
Örnsköldsviks »	14	25	1	734	8	31	6 675	1 024	—	—	5 651	6 675	—
Sollefteå stads och sockens epidemisjukhus	10	3	2	66	1	22	6 447	225	—	—	6 080	6 447	—

Jämtlands län		89	724	22	22 563			82 768	—	42 900	39 868	—	82 768
Östersunds epidemisjukhus		33	344	10	10 324	45	30	35 088	—	19 258	15 830	—	6 35 088
Bräcke		16	101	3	3 494	20	35	10 786	—	6 732	4 054	—	10 786
Mörsils		15	64	—	3 178	17	50	10 461	—	6 336	4 125	—	10 461
Ströms		15	80	3	2 784	18	35	11 279	—	5 482	5 797	—	11 279
Svegs		10	135	6	2 783	18	21	15 154	—	5 092	10 062	—	15 154
Västerbottens län		185	696	32	16 932			136 505	13 613	30 579	32 455	59 758	136 505
Umeå epidemisjukhus		34	280	8	5 729	30	20	30 460	4 642	8 278	—	17 540	30 460
Skellefteå stads		10	12	—	385	4	32	5 613	—	—	1 000	4 613	5 613
Bureå sockens epidemisjukhus		5	9	3	93	2	9	3 260	—	—	1 000	2 260	3 260
Barträskas		8	20	—	370	11	19	3 308	—	—	1 000	2 308	3 308
Byske		22	11	1	336	6	31	3 527	—	612	2 915	—	3 527
Hörnefors		10	1	—	48	1	48	494	—	—	—	494	494
Jörns		7	9	—	198	6	22	1 648	—	—	962	686	1 648
Lycksele		8	17	—	261	9	15	3 915	533	—	1 000	2 382	3 915
Malåtrisk		9	31	2	874	9	28	3 626	—	1 748	1 878	—	3 626
Nordmalings		10	1	—	19	1	19	1 624	—	—	1 000	624	1 624
Norsjö		8	84	1	2 132	22	25	*37 929	—	*18 437	14 892	4 500	37 929
Robertfors		18	61	—	1 888	19	31	8 868	4 195	—	1 000	3 673	8 868
Skellefteå		15	44	1	1 377	10	31	11 899	—	—	1 000	10 899	11 899
Wilhelmina		10	97	15	2 371	10	24	14 022	4 243	—	—	9 779	14 022
Åsele		11	19	1	851	7	45	6 312	—	1 504	4 808	—	6 312
Norrbottens län		240	1 344	57	36 400			233 418	271	56 408	156 746	10 914	233 418
Luleå epidemisjukhus ⁹		20	150	6	4 763	30	32	32 995	—	9 060	23 935	—	32 995
Piteå		11	12	—	340	5	28	4 023	—	—	4 023	—	4 023
Haparanda		26	57	2	2 357	23	33	14 917	—	4 714	10 203	—	14 917
Bodens	¹⁰	50	264	15	4 127	28	16	26 454	—	8 248	18 206	—	26 454
Arjeplogs		8	78	3	1 516	13	19	7 173	271	2 494	4 408	—	7 173
Arvidsjaures		14	84	3	1 589	15	19	10 064	—	3 178	6 886	—	10 064
Gällivare sockens (Gällivare)		22	53	4	1 416	15	27	14 063	—	—	—	14 063	14 063
Kiruna		28	88	3	3 307	21	37	32 100	—	6 614	25 486	¹³ 32 100	32 100
Jockmocks (Jockmock)		6	54	—	1 896	17	35	10 114	—	—	4 589	5 525	10 114
Nederkalix	¹²	27	398	16	12 103	63	30	58 748	—	18 432	40 294	—	58 748
Piteå (Öjebyn)		14	54	2	1 104	19	24	10 283	—	—	9 957	326	10 283
Övertorneå		14	52	3	1 882	17	36	12 484	—	3 668	8 759	—	12 484
Summa för hela riket		6 962	15 817	639	450 244			4 972 096	119 211	114 9517	1897 753	1 792 115	4 972 096 1 047 538

Anm. Under rubriken för ny-, till- och ombyggnader (kol. 14) synas rätt ofta ingå kostnader för byggnaders underhåll, reparationer o. d.

¹ Stängt den 25 okt. — ² Öppnat den 25 okt. — ³ D:o den 1 jan. — ⁴ D:o den 1 febr. — ⁵ Stängdes den 30 sept. — ⁶ Frånsett hyror m. m. 5814 kr. — ⁷ Epidemioandelning vid sjukstugan. — ⁸ Därav byggnadsbidrag 15 139 kr. — ⁹ Tillhör staden; driften bekostas av landstinget. — ¹⁰ Tillhör statsverket och landstinget, utgör en avd. av garnisonssjukhuset; här anförda siffror avse endast civila patienter utom plateantalet som gäller hela anstalten. Ekonomiska siffror endast beräknade. — ¹¹ Jfr not 10. — ¹² Jämtne provisoriska epidemisjukhus (2 887 underhållsdagar, kostnader 13 406 kr.). — ¹³ Frånsett hyror m. m. 2 422 kr.

Tab. 14. Platsantal, beläggning, underhållsdagar, väntetid, kurtid m. m. vid vårdanstalterna för tuberkulossjuka år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Vårdanstalter	Ord. plats- antal d. ^{31/12}	Samtl. un- der året intagna m. kv.	Därav första gången för tbc vårdade m. kv.	Avlid- na m. kv.	Under- hållsdagar för samtliga vårdade m. kv.	Antal vårdade pr dag hög- sta lag- sta på en gång	Väntetid (dagar) bland »Samtl. under året intagna» Längst Kortast Medell.	Kurtid (dagar) för de under året utskrivna (fränsett döda) Längst Kortast Medell.													
I. Jubileumsfondens sanatorier.	2506	493	453	288	280	22	18	178 059													
Hässelby, Jönk. l.	136	92	121	60	82	2	2	44 378	122	137	108	125	233	1	—	30	43	568	829	27	6 180 186
Spenshult, Hall. l.	132	144	94	79	63	7	7	44 919	123	133	113	619	595	—	—	61	39	661	741	4	7 186 207
Hälahult, Örebro l.	106	95	94	43	46	9	6	39 482	108	112	96	219	363	—	—	36	46	591	640	18	22 203 213
Osteråsen, Västern. l.	132	162	144	106	89	4	3	49 280	135	140	128	469	530	1	1	70	107	519	519	5	5 183 160
II. Landstings, kommuners etc.	5 803	5 451	5 098	3 162	3 820	830	955	1 959 884													
Söderby sjukhus, Stockholm	444	508	420	281	267	66	66	149 042	408	435	373	80	65	1	1	20	21	1 054	715	1	1 139 144
S:t Görans avd. för med. tbc. ³ d:o	146	143	137	62	53	55	43	49 736	136	151	110	—	—	—	—	—	—	1 807	952	4	3 155 142
» avd. för kir. tbc. ³ d:o	100	115	67	63	71	3	5	26 862	74	90	56	—	—	—	—	—	—	2 375	494	1	1 166 94
Tbc.-avd. vid Sabbatsbergs sjukhus, ³ d:o	32	138	138	—	—	16	16	10 295	28	32	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37 37
Löwenströmska lasarets tbc.-sjukh., Stockh. l.	70	78	75	53	52	20	11	25 203	69	70	64	140	137	—	—	27	21	331	668	—	— 221 181
Länssanatoriet vid Uttran, d:o	129	161	154	102	109	24	41	47 416	129	133	124	154	140	1	1	30	26	427	515	6	1 161 154
Hamra sanatorium, ⁴ d:o	37	38	29	—	—	—	—	10 274	28	36	18	—	—	—	—	—	—	248	230	22	14 135 122
Bröstavd. v. Akademiska sjukh., ^{3,4} Uppsala	46	49	58	29	35	14	16	16 100	44	48	37	780	245	—	—	48	36	657	406	2	8 131 143
Vattholma sanatorium, ⁴ Uppsala l.	23	22	24	9	9	—	—	8 248	22	23	19	258	368	—	—	126	177	281	249	13	8 160 151
Sanatoriet å Löt, Söderm. l.	106	102	120	36	51	28	24	39 275	107	112	99	57	70	—	—	17	16	609	889	2	4 172 175
Blommenhov, Nyköping	24	18	22	13	15	6	6	9 266	25	30	24	90	65	—	—	23	22	541	455	30	12 197 242
Kolnärdsanatoriet, ⁴ Österg. l.	234	154	134	99	84	18	29	81 202	222	230	207	102	89	—	—	30	31	1 027	976	10	11 272 295
Stratömta, Östergötl. l.	30	25	28	12	18	7	3	10 251	28	30	23	140	100	14	4	40	22	248	240	59	27 198 185
Tuberkulospaviljongen i Linköping	36	34	32	10	9	5	7	12 696	35	36	29	—	—	—	—	—	—	798	665	6	6 211 154
Tbc.-avd. ³ vid Norrköpings lasarett	50	47	71	21	42	11	7	13 399	37	46	28	—	—	—	—	—	—	575	2 008	5	3 115 150
Jönköpings läns tbc.-sjukhus i Eksjö	140	128	115	87	83	21	17	49 129	135	138	125	156	199	4	—	54	38	724	565	10	2 176 201
Kronobergs läns sanatorium å Lugnet	80	89	110	60	85	16	21	27 507	75	80	68	292	518	1	1	36	34	336	333	27	4 146 121
Västra Lidhem, Kronob. l.	12	14	15	6	14	1	5	3 878	10	14	6	—	—	—	—	—	—	166	1 491	31	21 72 347
Kalmar läns sanatorium Målilla, Kalmar l.	142	140	137	111	117	20	13	52 051	142	147	139	605	683	—	—	60	122	1 132	681	6	19 197 221
Gotlands läns tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	25	21	16	17	11	4	8	8 822	24	25	23	181	161	—	—	35	21	309	207	3	11 114 140
Blekinge läns tuberkulossjukhus i Fur	115	137	165	92	107	21	23	42 095	115	131	75	199	335	—	—	28	34	729	525	15	6 152 221
Broby sanatorium, Krist. l.	108	113	166	85	137	21	22	38 191	105	117	75	151	251	—	—	31	57	844	515	4	2 153 125
Orupssanatoriet ¹ f. f. Malmöhus l.	208	116	115	71	79	22	27	69 830	191	209	175	146	310	—	—	31	65	766	1 137	4	10 323 255
» f. Malmö stad	64	27	36	19	18	3	2	22 218	61	67	54	108	104	—	—	33	32	897	943	59	33 353 313
Tuberkulosavd. ³ vid Lunds lasarett	48	92	119	68	101	15	32	15 169	42	48	29	44	74	—	—	7	5	260	367	4	3 57 78
Tbc.-paviljongen ³ vid allm. sjukhuset i Malmö	62	63	81	39	58	14	21	16 618	46	56	38	—	—	—	—	—	—	1 036	348	3	3 159 90
Malmö stads tuberkulösvårdanstalt	29	38	68	14	34	8	11	9 725	27	30	19	10	18	1	2	4	8	365	365	6	4 72 128
Hälsingborgs tuberkulossjukh. i Kungshult	40	34	34	24	22	5	5	14 447	40	40	37	180	102	—	—	32	36	576	502	26	28 159 215
Fagereds sanatorium, Hall. l.	120	109	134	65	90	18	6	43 703	120	132	101	472	921	—	—	45	48	653	1 023	3	2 175 172
Länssanat. å Svenshögen, Göt. o. Bohus l.	226	222	264	138	160	11	6	59 522	163	221	155	367	420	—	—	82	105	471	568	1	6 134 128
Sjukvårdsanstalten å Källtorp, Göteborg	190	140	152	70	80	19	14	63 816	175	191	158	66	82	1	—	20	20	1 229	1 488	2	9 260 205
Tbc.-avd. ³ vid Sahlgrenska sjukhuset, Goteb.	55	110	118	—	—	14	15	17 026	47	54	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Hemmet för lungsotssjuka, Göteborg . . .	50	40	42	16	9	11	19	11 583	32	50	18	—	—	—	—	—	—	285	306	2	1	76	86	
Sommarsanatoriet å Sandarne, ⁴ d:o . . .	⁴ 100	108	85	—	—	—	—	9 612	⁴ 90	118	18	—	—	—	—	—	—	75	78	10	12	53	51	
Sjö-Gunnarso sanatorium, Älvsb. l. . . .	⁷ 150	71	85	49	64	11	13	56 823	156	163	145	385	481	—	—	—	—	49 87	2 130	1 425	5	5	402 359	
Kroppefjälls sanatorium, d:o	87	72	112	51	83	12	4	34 119	93	98	88	300	360	—	—	—	—	96 117	852	475	21	7	254 147	
Bolltorps sanatorium, d:o	30	12	22	8	12	3	3	11 740	32	35	26	43	150	1	1	19	35	726	715	24	21	335 313		
Dalobergens sanatorium, d:o	28	9	22	6	9	3	9	9 630	26	28	20	47	24	1	1	12	5	719	410	59	45	253 183		
Västeråsens sanatorium, ⁴ d:o	70	37	52	18	39	4	10	28 173	77	82	71	732	227	—	—	—	—	80 36	589	814	4	19	200 224	
Trollhättans sjukhem f. bröstsjuka, d:o .	12	5	18	3	8	1	3	4 253	12	14	8	6	29	1	1	4	7	375	175	37	38	228 134		
Solhem (stiftelse), Borås	21	12	17	9	12	2	8	9 006	24	27	22	165	62	3	6	27	29	775	650	47	51	301 253		
Stora Ekeberg, Skarab. l.	222	144	179	109	157	24	42	70 842	191	207	180	27	45	—	—	—	—	8 15	1 206	889	5	13	222 186	
Tuberkulossjukhuset i Arvika	⁸ 204	196	238	151	190	14	18	58 955	162	208	146	403	391	—	—	—	—	58 51	577	558	4	5	152 143	
Karlstads lasarett, the-avd.	51	57	87	21	37	10	22	17 459	48	52	37	103	340	—	—	—	—	34 23	260	323	3	3	124 131	
Garphytte sanatorium, Örebro l.	116	93	94	66	73	20	19	43 017	118	125	105	168	139	—	—	—	—	31 33	923	789	33	5	262 256	
Kopparbergs tuberkulossjukhus, Örebro l.	26	26	15	9	8	3	2	6 679	18	27	4	365	119	7	7	108	51	502	496	55	29	187 236		
Lindesbergs tuberkulossjukhus	26	14	17	5	5	5	5	9 348	26	27	20	185	377	42	12	83	111	519	516	101	17	305 245		
Örebro stads tuberkulossjukh., Adolfsberg, d:o	40	40	44	19	28	9	11	14 055	39	40	30	54	90	—	—	—	—	13 15	381	839	4	30	163 215	
Karlskoga kommunalsjukstuga, d:o	12	16	14	6	8	1	4	2 822	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	378	431	24	13	196 183	
Ljusnarsbergs the-sjukh., d:o	6	—	4	—	2	—	1	2 282	6	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	125	—	122	—	
Skogsfallet, Västmanl. l.	81	92	93	58	66	19	9	31 238	85	88	83	380	176	1	1	65	53	1 439	992	5	26	190 183		
Barnsanatoriet Tjörnan, ⁴ Kopparb. l. . .	100	41	29	34	24	1	—	32 922	90	102	73	—	—	—	—	—	—	—	1 337	1 131	30	67	488 455	
Högb., Kopparb. l.	212	171	218	124	163	29	41	74 953	205	211	197	481	498	—	—	—	—	68 83	1 724	791	2	4	213 190	
Folkarbo tuberkulossjukhus, Kopparb. l. .	33	38	23	12	7	7	5	11 665	32	33	29	670	589	3	7	207	277	342	331	37	31	160 176		
Gävleborgs läns the-sjukhus vid Mohed .	141	135	199	106	153	18	31	51 308	141	143	136	305	280	—	—	—	—	52 46	350	400	3	10	164 176	
Jonas Selmgrens sanat., Strömsbro, Gävle	45	19	25	13	18	12	13	17 000	47	47	43	641	128	4	6	69	37	1 185	1 716	91	77	409 442		
Länssanatoriet i Sundsvall	127	147	135	120	114	13	10	47 401	130	133	126	220	258	—	—	—	—	105 101	427	455	2	14	156 181	
Utane de sjukhem, Västernorr. l.	29	20	20	10	9	3	3	7 232	20	21	17	305	336	15	14	148	148	214	248	50	44	180 181		
Solliden, Jämtl. l.	40	60	55	50	47	1	—	14 661	40	43	38	380	250	1	5	37	48	222	198	4	17	127 135		
Ströms tuberkulossjukstuga, d:o	34	42	52	—	—	2	5	12 488	34	37	32	170	262	—	—	—	—	41 73	270	263	46	12	146 136	
Ilede, d:o	30	45	51	17	22	6	1	11 204	31	32	28	150	270	—	—	—	—	32 38	327	365	4	3	111 129	
Centralsanatoriet i Hällnäs, Västernorr. l.	⁵ 208	167	235	134	191	33	55	73 971	202	211	161	330	799	4	2	96	105	589	557	44	18	211 186		
Tuberkulosa-avd. ³ vid Skellefteå lasarett .	53	64	81	42	53	14	14	19 244	53	53	51	760	544	5	—	149	135	291	239	54	8	156 121		
Norrbottnens läns the-sjukh. i Sandträsk	86	75	92	62	80	7	10	31 850	87	89	83	515	569	—	—	—	—	137 139	538	677	5	25	224 172	
— i Boden ⁴	40	36	33	11	17	6	9	14 861	41	43	38	551	430	—	—	—	—	126 105	560	434	17	4	194 180	
Tuberkulossjukhuset ⁴ i Luleå	24	16	29	9	18	5	6	8 763	24	25	22	162	215	1	1	35	62	310	286	4	62	182 187		
Anstalten Hälsan, Norrb. l.	18	18	13	6	9	1	4	6 552	18	18	17	391	191	—	—	—	—	152 74	364	464	78	72	185 281	
Arvidsjaurs ⁴ sjukstugas the-avd., d:o . .	12 ⁶	13	24	7	19	2	7	4 965	14	16	10	—	—	—	—	—	—	—	360	701	6	20	100 122	
Arjeplogs ⁴	10	17	17	7	12	—	—	3 008	8	13	4	—	—	—	—	—	—	—	175	843	9	7	73 132	
Nederkalix sjukstugas ⁴ the-avd., d:o . .	20	21	33	14	19	6	13	7 205	20	21	17	—	—	—	—	—	—	—	311	333	3	8	90 93	
Övertorneå bygdesanatorium, ⁴ d:o . . .	38	37	30	24	24	6	4	13 943	38	40	35	204	184	3	—	71	67	350	495	17	17	137 204		
III. Enskilda vårdanstalter.	346	340	317	201	211	35	42	111 724																
Sävsjö sanatorium, ⁴ Jönk. l.	79	58	85	37	66	9	7	24 250	66	75	54	—	—	—	—	—	—	—	628	1 129	21	13	132 210	
Romanus sanatorium, ⁴ Jönk. l.	70	55	66	33	35	—	6	20 180	55	67	40	—	—	—	—	—	—	—	452	763	39	13	179 146	
Sanatoriet Solbacken, ⁴ Kopp. l.	102	137	99	75	61	8	6	36 853	101	104	91	195	230	—	—	—	—	36 35	557	424	2	5	152 188	
Grängesbergs sanatorium, ⁴ Kopp. l. . . .	24	24	16	19	13	7	7	6 159	17	25	14	—	—	—	—	—	—	—	416	701	18	10	115 164	
Sanatoriet Bergebo, ⁴ d:o	24	28	20	10	11	1	7	8 875	24	26	23	128	95	—	—	—	—	5 34	29	469	249	72	27	151 113
Fredriksskölles the-sjukhem, ⁴ Gävle. l.	22	18	19	15	14	7	4	8 017	22	23	19	379	514	6	5	64	90	664	437	34	72	242 198		
Kaptensgårdens sanatorium, ⁴ Norrb. l. .	25	20	12	12	8	3	5	7 390	20	—	14	—	—	—	—	—	—	—	679	449	31	96	355 273	

¹ För statstjänare högst 30. — ² D:o 120. — ³ Ingår som del av lasarett i Tab. 9. — ⁴ Se Tab. 15, vederbörlig not. — ⁵ Under året ökat från 162. — ⁶ Ökat d. 28/11 från 156. — ⁷ Ökat från 142. — ⁸ D:o från 143.

Tab. 15. Inkomster vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anstalter	Summa	Patient- avgifter, poli- klinik- avgifter	Tillskott av landsting ¹	Tillskott av kommun ¹	Stats- bidrag till drift	Ersätt- n. av stat, annat sjukv.- område ²	Avkast- ning av dona- tioner ³	Gåvor, öfriga in- komster ⁴
I. Sanatorier tillhörande Konung Oscar II:s jubileumsfond.								
Hässelby, Jönk. l. (1/7 1926— ^{30/6} 1927)	329 510	157 629	—	—	—	—	—	¹¹ 2 452
Spenshult, Hall. l. d:o	265 070	194 414	—	—	—	—	—	—
Hälsenhult, Örebro l. d:o	201 872	182 583	—	—	—	—	—	¹¹ 3 440
Österåsen, Västerbott. l. d:o	275 634	241 659	—	—	—	—	—	—
Summa	1 072 086	776 285	—	—	150 000	—	¹⁰ 139 909	5 892
II. Landstings, kommuners och menigheters.								
Söderby sjukhus, Stockholm	960 550	180 702	—	591 260	173 622	62 638	—	¹² 2 328
S:t Gorans lungsotsavdelning, ⁵ d:o	514 164	25 212	—	393 018	95 648	—	—	286
” avd. för kir. tbc., ⁵ d:o								
Tbc.-avd. ⁵ vid Sabbatsbergs sjukh., d:o	85 993	3 932	—	68 985	13 058	—	—	18
Löwenströmska lasarets tbc.-sjukhus, Stockh. l.	117 777	27 272	58 759	—	30 954	—	—	¹³ 794
Länslasarettet vid Uttran, d:o	202 909	52 963	70 808	—	79 018	—	—	120
Hälså sanatorium, ⁶ d:o	38 451	5 843	—	32 608	—	—	—	—
Bröstavd. ⁵ vid Akad. sjukh., Uppsala	105 340	20 061	60 527	—	22 410	—	—	2 342
Vattholma sanatorium, ⁷ Uppsala l.	38 461	8 290	19 808	—	10 363	—	—	—
Sanatoriet å Löt, Söderm. l.	159 558	59 573	32 757	—	67 228	—	—	—
Blommenhöv, Nyköping	36 044	14 384	10 628	—	10 945	—	—	87
Kolmårdsanatoriet, ⁸ Österg. l.	342 343	128 946	51 382	27 102	133 777	—	—	1 136
Stratömta, Östergöt. l.	46 692	15 392	17 657	—	12 826	—	—	40
Tbc.-avd. vid Norrköpings lasarett ⁵ (Tro- zelli sjukhuset)	81 587	19 519	—	60 010	1 355	—	63	640
Tuberkulospaviljongen i Linköping	62 345	19 044	27 431	—	15 870	—	—	—
Jönköpings läns tbc.-sjukh. i Eksjö	225 879	48 964	89 368	—	85 976	—	—	¹¹ 1 571
Kronobergs läns sanatorium å Lugnet	134 120	28 210	49 967	6 113	47 031	—	—	¹¹ 2 799
Västra Lidhem, Kronob. l.	12 150	3 998	—	8 152	—	—	—	—
Kalmar läns sanatorium i Målilla	241 172	104 859	41 914	—	90 589	—	—	¹⁴ 3 810
Gotlands läns tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	35 481	8 853	15 600	—	11 028	—	—	—
Blekinge läns tuberkulossjukhus i Fur	213 584	48 771	92 903	—	69 841	—	—	¹¹ 2 069
Broby sanatorium, Krist. l.	187 408	48 317	75 025	—	58 433	—	—	¹¹ 5 633
Orupssanatoriet i Hör, Malmöhus l.	632 469	125 030	279 025	70 095	152 000	—	—	¹¹ 6 319
Tuberkulosavd. ⁵ vid Lunds lasarett	104 216	16 000	68 948	—	18 991	—	—	277
Tbc.-pavilj. ⁵ vid allm. sjukh. i Malmö	114 604	25 000	—	67 742	20 220	—	1 509	133
Malmö stads tuberkulosvårdanstalt	57 512	4 954	—	29 109	23 449	—	—	—
Hälsingborgs tuberkulossjukh. Kungshult	82 444	16 063	—	47 090	17 549	—	528	¹¹ 1 214
Fagereds sanatorium, Hall. l.	212 371	51 446	87 168	—	72 903	—	—	¹³ 854
Länssanat. å Svenshögen, Göteborg. o. Boh. l.	262 798	67 122	96 142	—	94 507	—	—	¹¹ 5 027
Sjukvårdsanstalten å Källtorp, Göteborg	309 244	35 977	—	150 928	106 659	15 328	—	¹¹ 352
Tbcavd. ⁵ vid Allm. och Sahlgrenska sjuk- huset, Göteborg	107 685	25 000	—	64 197	14 810	—	3 678	—
Hemmet för lungsotssjuka, Göteborg	77 512	1 494	—	53 626	20 158	2 234	—	—
Sommarsanatoriet å Sandarne, ⁹ d:o	22 719	—	—	22 719	—	—	—	—
Sjö-Gunnarsbo sanatorium, Älvsb. l.	291 241	74 406	124 104	—	90 090	—	—	¹¹ 2 641
Kroppsfjälls sanatorium, d:o	168 676	34 119	77 673	—	55 571	—	—	¹⁵ 1 313

¹ 1 anslag inräknat överskott från föreg. år samt på året belöpande lån och förskott. — ² Av staten för främmande undersåtar eller personer med okänd hemortsrätt, från annat sjukvårdsområde (landsting eller kommun) pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc. — ³ Använd för anstaltens ändamål. Hit föres även inkomst av frisångar. — ⁴ Här ingå inkomster av arrenden, av lantgård, trädgård, stall, vingsgård, hönseri samt hantverkeri etc. — ⁵ Ingår som del av lasarettet i Tab. 10. Inkomster (approximativt beräknade siffror äro betecknade med medietalstil) här satta lika stora som utgifter, se härom Tab. 16, not 4. — ⁶ Tillhör Stockholms stad. — ⁷ Tillhör länsförening mot tuberkulos. — ⁸ Tillhör landstinget och Norrköpings stad. — ⁹ Tillhör Göteborgs stad. Öppet 3 månader. — ¹⁰ Av avkastning å jubileumsfonden tagen nödig fyllnadssumma. — ¹¹ Från lantbruk, trädgård, skog, vingsgård etc. — ¹² Därav från lantbruk etc. 2 060 kr. och av hantverkeri 268 kr. — ¹³ Från hantverkeri etc. — ¹⁴ Därav från lantgård etc. 2 365 kr. samt av ljusbehandling 1 445 kr. — ¹⁵ Från lantbruk etc. 1 163 kr.

Tab. 16. Utgifter vid vårdanstalter för tuberkulossjuka år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Anstalt	Summa Kr.	D ä r a v												
		avlö- ningar, vikariat- ersätt., pen- sioner	Extra biträ- de, hand- räck- ning	läke- medel (f. inre o. yttre behand- ling)	för- bands- artik- lar, ban- dage ¹	min- vatten, vin, nä- rings- prep. o. dyl. ¹	instru- ment, appa- rater och hithör- förbr.- art. ¹	kläder, säng- kläder o. a. inven- tarier	patien- ters och perso- nals utspis- ning	värme, lyse o. hithör- förbr.- art.	tvätt, renhåll- ning, vatten o. hith. förbr.- art.	förbr. art. inom eko- nomi- en ²	fastig- heters under- håll ³	ny-, till- och om- bygg- nader
I. Jubileumsfondens sanatorier.	1 072 086													51 886
Hässleby, Jönk. l. (1/7 1926—30/6 1927) . . .	329 510	63 326	1 041	3 580	365	1 936	1 887	25 794	89 255	17 945	3 007	—	70 937	36 080
Spenshult, Hall. l. (d:o) . . .	265 070	61 459	—	10 967	—	—	—	18 806	88 685	33 476	2 985	—	17 198	14 506
Ilälshult, Örebro l. (d:o) . . .	201 872	63 580	—	8 332	—	—	—	10 565	71 923	22 102	2 870	—	11 752	800
Österåsen, Västern. l. (d:o) . . .	275 634	62 342	—	7 333	—	—	—	18 213	107 657	39 158	4 973	—	21 556	—
II. Landstings, kommuners etc.	10 608 184													1 096 880
Söderby sjukhus, Stockholm . . .	960 550	336 061	1 423	27 347	1 445	—	13 357	41 105	301 670	50 335	15 147	—	539 633	107 795
Tbc.-avd. ⁴ vid sjukhuset St Göran, d:o . . .	514 164	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tbc.-avd. ⁴ vid Sabbatsbergs sjukhus, d:o . . .	85 993	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Löwenströmska lasarets tbc.-sjukh., Stockh. l. . .	117 777	40 251	90	3 494	—	45	404	6 135	40 885	11 362	5 101	322	4 645	—
Länssanatoriet vid Uttran, Stockholm . . .	202 909	68 091	1 468	4 397	717	1 451	986	8 174	70 681	24 471	4 195	1 825	8 793	—
Hanra sanatorium, ⁶ d:o . . .	38 451	11 826	913	128	—	—	157	2 266	12 410	3 479	1 946	—	557	3 275
Bröstavd. vid Akademiska sjukh., ⁴ Uppsala . . .	105 340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vattholma sanatorium, ⁶ Uppsala l.	38 461	7 658	—	983	100	96	927	2 414	12 954	5 448	999	1 593	3 387	—
Sanatoriet å Löt, Söderm. l.	159 558	49 137	—	4 279	2 108	485	3 769	8 028	57 689	21 725	1 965	—	3 619	—
Blommenhov, Nyköping	36 044	11 870	—	1 343	84	153	1 084	1 083	10 742	4 330	2 566	—	1 863	—
Kolmårdssanatoriet, Österg. l.	342 343	85 208	1 925	13 846	922	1 555	2 795	21 176	143 247	40 970	3 941	942	18 085	—
Stratömta, Österg. l.	46 692	10 551	141	1 934	369	270	16	1 501	20 219	5 001	620	—	4 099	—
Tbc.-avd. ⁴ vid Norrköpings lasarett	81 587	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulospaviljongen i Linköping	62 345	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings läns tbc.-sjukhus i Eksjö	225 879	70 328	1 388	5 873	1 250	—	1 073	6 135	36 111	28 416	2 786	831	4 492	1 191
Kronobergs läns sanatorium å Lugnet	134 120	40 193	400	3 218	146	355	2 318	6 223	45 791	22 139	2 074	1 250	5 730	—
Västra Lidingen, Kronob. l.	12 150	2 805	200	512	136	10	451	538	4 813	872	725	206	372	—
Kalmar läns sanatorium i Målilla	241 172	71 491	—	3 317	1 147	183	4 714	14 973	78 235	28 271	3 324	3 589	17 392	—
Gotlands l. tbc.-sjukv.-anst. i Follingbo	35 481	12 101	481	1 095	75	80	—	325	12 466	3 861	1 809	837	1 287	—
Blekinge läns tuberkulos-sjukhus i Fur.	213 584	52 027	3 585	11 220	842	3 917	3 937	3 996	86 567	17 032	4 353	—	8 209	7 981
Broby sanatorium, Krist. l.	187 408	57 907	—	4 446	387	818	3 523	7 531	62 787	24 457	2 047	1 789	9 074	6 400
Orupssanatoriet Malmöhus l.	632 469	153 566	4 303	20 094	1 649	2 106	9 879	26 205	185 972	43 283	5 408	4 320	32 587	122 793
Tbc.-avd. ⁴ vid Lunds lasarett	104 216	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tbc.-paviljongen ⁴ vid allm. sjukhuset i Malmö	114 604	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö stads tuberkulovårdanstalt	57 512	24 322	—	1 199	110	7	380	2 175	18 429	6 630	1 938	—	1 996	—
Kungshult, Hålsingborgs tuberkulossjukh.	82 444	23 551	1 766	1 762	293	795	2 052	2 516	27 316	8 591	2 200	617	2 933	5 323
Fagereds sanatorium, Hall. l.	212 371	63 874	—	5 774	1 671	875	3 330	14 708	77 745	17 884	3 625	1 967	13 391	—
Länssan. å Svenshög, Göteborg o. Bohus l.	262 798	69 357	1 396	5 820	413	1 775	11 253	10 722	83 242	36 992	3 331	2 387	13 775	17 370
Sjukvårdsanstalten å Källtorp, Göteborg	309 244	124 406	—	4 303	827	511	4 660	14 259	91 006	27 497	10 420	2 224	20 875	4 539
Tbc.-avd. ⁴ vid Allmänna o. Sahlgrenska sjukh., Göteborg	107 685	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 17. Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna, döda och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1927.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A n s t a l t	Ordinarie antal sjuksängar vid årets slut	Antal patienter under året		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade för dag	Högsta antalet någon dag under året vårdade	Medellängd sjukhusvistelsen, dagar	Summa inkomster, kr.	D ä r a v				Summa utgifter, kr.	D ä r a v	
		in-tagna	av-lidna						patient-avgifter	avkastning av donationer, gåvomedel	tillskott av landsting	tillskott av kommun		patienters och personals utspisning	ny-, till- och ombyggnader
A. Enskilda sjukhus och sjukhem	747	10 097	319	244 429				2 020 531	1 191 484	672 054	87 988	16 419	1 901 795		6 509
Diakonissanstaltens sjukhus, Stockholm . .	100	1 431	95	33 471	92	107	23	225 941	209 337	15 016	—	—	224 021	69 826	—
Sofiahemmet, d:o	95	1 497	50	28 475	78	97	19	484 941	456 900	28 041	—	—	465 507	145 136	—
Röda korsets sjukhem, d:o	18	646	8	6 573	18	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Syster Anna Nordbergs sjukhem, d:o . .	12	130	11	3 312	9	15	25	38 311	38 311	—	—	—	¹³ 37 397	10 197	—
Dr Heijl privatklinik, d:o	10	181	4	1 700	5	10	9	25 000	25 000	—	—	—	¹² 25 000	14 500	—
Lisa Öhrns sjukhem, d:o	14	642	—	2 500	7	—	4	58 965	58 965	—	—	—	¹² 51 713	11 482	—
Syst. S. Anderssons sjukhem, d:o	26	788	10	5 568	15	24	7	104 866	104 866	—	—	—	¹² 104 866	28 508	—
Syster Annie Berglunds sjukhem, d:o . .	9	78	3	1 879	5	10	24	—	—	—	—	—	—	—	—
Syster Märta Paues' sjukhem, d:o	14	125	5	2 559	7	13	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Elisabetssystrarnas sjuk- och vilohem, d:o	17	212	8	5 095	14	17	24	49 080	49 030	—	—	—	¹² 35 575	26 575	—
Hemmet för lupussjuka, Mariödal, d:o . .	46	76	—	10 978	30	39	144	37 179	29 023	8 156	—	—	30 758	13 970	—
Dr P. Haglunds gymn.-ort.-kir.-privatkl., d:o	10	102	—	1 471	41	—	14	—	—	—	—	—	16 197	—	—
Radiumhemmet * (Cancerför. i Stockholm)	34	1 066	7	10 915	30	39	10	250 466	128 408	¹⁰ 72 071	—	—	¹¹ 248 104	34 910	6 509
Nynäs kuranstalt, Stockh. l.	²⁸ 61	489	—	38 623	106	139	79	183 720	—	¹² 183 720	—	—	183 720	60 050	—
Skara sjukstuga	14	69	8	2 496	6	12	36	17 031	12 535	—	2 496	2 000	17 031	6 087	—
Hejkensköldska sjukhuset i Arboga	12	156	9	3 382	9	16	22	25 854	5 797	2 557	5 000	12 500	24 973	7 270	—
Fagersta sjukstuga ¹ (tillh. bolag), Västm. l.	16	86	5	1 372	4	—	16	13 778	2 991	¹ 9 777	—	—	13 778	2 459	—
Domnarvets sjukstuga, ¹ d:o Kopp. l. . . .	20	244	29	6 297	17	25	26	28 303	6 451	¹ 21 852	—	—	28 303	9 391	—
Grängsbergs sjukstuga, ¹ d:o d:o	16	288	10	6 228	17	22	22	36 803	8 167	¹ 19 636	9 000	—	36 803	10 640	—
Älvgårdens sjukhem, las.-avd. d:o	10	137	10	3 541	10	—	25	20 325	4 242	—	14 164	1 919	—	—	—
Ljusne sjukstuga, (tillh. bolag) Gävleb. l. .	30	408	10	9 164	25	37	22	53 726	23 889	¹ 2 755	27 081	—	53 726	13 874	—
Älm. sjukhuset i Sandviken, d:o d:o . . .	24	470	25	9 049	25	30	19	47 593	17 346	—	30 247	—	47 593	13 512	—
Åre fjällkuranstalt, Jämtl. l.	120	516	—	43 394	119	—	84	278 491	—	¹³ 278 491	—	—	¹⁵ 216 522	68 603	—
Kiruna sjukstuga ¹ , Norrb. l.	19	260	12	6 387	17	22	24	40 208	10 226	¹ 29 982	—	—	40 208	13 272	—
B. Vårdanstalter för barn.²															
<i>a. Barnsjukhus och barnsjukhem . .</i>	1 048	8 752	558	312 298				1 613 504	304 951	524 149	19 217	780 418	1 553 085		36 471
Barnej. S. o. M. Sachs' minne ³ , *Stockh.	²³ 46	²³ 413	62	²³ 13 015	36	47	32	126 999	22 619	5 862	—	92 324	126 999	23 339	—
Kronprins. Lovisas vårdanst. f. sj. barn, d:o	134	1 998	86	42 580	117	138	21	¹⁴ 303 008	105 247	78 326	—	123 836	292 997	74 698	1 461
Barnsjukhuset Samariten, d:o	54	627	22	16 447	45	60	26	88 952	13 955	48 976	—	26 021	81 769	18 289	—
S. de C:s barnsjukhem, d:o	25	8	—	8 466	23	25	3 år	20 267	—	14 267	—	6 000	18 180	7 443	—
Allmänna barnhusets sjukvårdsanstalt, d:o	75	630	69	24 214	66	83	38	198 225	—	198 225	—	—	198 225	—	—
Lilla hemmet (Welanderhem), d:o	50	9	1	14 441	40	48	4 år	84 575	8 096	76 479	—	—	49 501	11 405	10 463
Barnavd. ³ v. Akad. sjukhuset, Uppsala .	57	486	44	15 295	42	63	31	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 17. (Forts.). *Enskilda sjukhus och sjukhem, barnsjukhus m. fl. sjukvårdsanstalter angående antalet sjuksängar, intagna avtidsna och underhållsdagar samt inkomster och utgifter år 1927.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
A n s t a l t	Ordinarie antal sjuk-sängar vid årets slut	Antal patienter under året		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Med-delta vårdade för dag	Högsta antalet någon dag under året vårdade	Sjukhusvistelsen, medeltal dagar	Summa inkomster, kr.	D ä r a v					Summa ut-gifter, kr.	D ä r a v	
		in-tagna	avlidna						patient-avgifter	avkastning av donationer, gåvomedel	tillskott av landsting	tillskott av kommun	patienters o. personals utspisning		ny-, till- och ombyggnader	
Sandbyhovs kroppssjukhus, Norrköping	142	288	109	46 099	126	142	0.4 år	100 218	26 073	—	—	74 145	100 218	25 303	—	
Karlekrona förs.-inr., avd. f. kroppssj.	75	84	37	23 592	64	77	0.4 år	57 423	—	—	—	57 423	57 423	16 334	—	
Malmö	400	754	129	153 109	419	—	0.3 år	351 118	—	—	—	351 118	351 118	—	—	
Ängelholms ålderdomshem, sjukavd.	7	9	2	2 089	6	7	0.6 år	3 130	876	—	—	2 254	3 130	1 671	—	
(allm. sjukavd.)	446	1 318	343	148 617	407	432	0.3 år	526 545	—	—	—	526 545	526 545	104 599	16 222	
Anstalten Gibraltar, Göteborg, avd. för sinnessj.	614	402	64	213 991	586	604	1.5 år	710 587	—	—	—	710 587	710 587	118 964	24 333	
(lungsotsavd.)	104	177	66	30 358	83	104	0.5 år	156 197	—	—	—	156 197	156 197	30 604	2 704	
Uddevalla stads försörjningsinrättning	40	32	13	12 065	33	40	1.0 år	33 462	7 351	2 742	3 217	20 152	33 462	8 446	—	
Karlstads försörj.- (avd. f. kroppssjuka)	39	95	14	10 089	27	32	0.3 år	33 388	11 182	4 494	11 918	5 794	33 388	6 466	—	
inr., (Klaraberg)	24	38	8	3 770	10	13	0.3 år	20 501	45	—	—	20 457	20 501	3 317	—	
Örebro stads försörjningsinrättning	106	80	37	29 678	82	92	1.0 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västerås ålderdomshem	77	175	75	27 333	75	78	0.3 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
(avd. för tub.)	19	46	17	6 272	17	19	0.4 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
Falu stads sjukhus	60	155	37	24 076	66	67	0.4 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
» » tbc.-avd.	14	44	12	4 820	13	14	0.3 år	1865 277	17 281	—	—	20 382	24 400	65 277	25 290	
» » avd. för sinnessjuka	18	7	1	5 123	14	—	2 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gävle stads försörjningsinrättning	76	119	61	24 226	66	76	0.4 år	—	—	—	—	—	—	—	—	
Söderhamns »	37	67	24	12 776	35	37	0.5 år	33 874	1 951	—	6 923	25 000	33 874	13 385	—	
Barnupptagn.- o. förlossn.-anst. Vårdhem, Sundsvall	30	128	—	8 947	25	35	70	—	—	—	—	—	—	—	—	
Östersunds stads försörjningsinrättning	25	33	17	3 914	11	—	119	—	—	—	—	—	—	—	—	
G. Sjukhem (f. kron. sjuka)	1 448	2 210	530	490 006				2 170 383	1 085 985	710 317	156 511	120 820	1 921 810		149 704	
Stockholms sjukhem i Stockholm	212	169	131	57 201	157	169		579 210	264 111	278 081	—	—	395 254	129 338	—	
Diakonissanstaltens sjukhem d:o	20	3	4	7 116	19	—		30 293	—	30 293	—	—	30 293	—	—	
Stockholms läns sjukhem i Väsby	40	25	18	14 367	39	40		33 220	21 163	10 366	1 691	—	33 220	12 065	—	
Sundbybergs sjukhem, Stockh. län	16	24	6	4 958	14	15		17 897	242	—	4 704	12 951	17 897	5 756	—	
Eugeniahemmet ¹ utom sjukavd., d:o	176	28	—	64 402	176	—		15349 741	16194 056	108 970	—	—	348 118	—	115 795	
Landstingets sjukhem i Enköping	32	151	39	13 648	37	48		54 604	25 665	—	28 939	—	54 604	22 174	—	
Films ålderdomshem, Upps. l.	8	16	5	2 436	7	9		—	—	—	—	—	—	—	—	
Södermanlands läns sjukhem i Flen	35	11	11	12 396	35	35		29 715	15 522	14 194	—	—	29 075	10 627	—	
Östergötlands sjukhem i Linköping	35	14	9	12 145	35	—		45 595	19 842	25 753	—	—	45 595	9 702	15 896	
» » i Söderköping	45	32	27	14 898	41	44		40 745	22 347	—	11 846	—	40 745	16 365	3 225	
» » i Vadstena	35	71	24	12 218	35	36		34 572	20 598	—	13 974	—	34 572	10 966	2 512	
J. och M. Lennings sjukhem i Norrköping	76	22	19	27 321	75	76		95 703	43 834	51 870	—	—	95 703	29 566	—	
Sjukh. Anna Kjellbergs minne, Jönk.	19	5	4	6 661	18	19		27 242	14 226	13 016	—	—	27 242	9 253	—	
Mansdala sjukhem, Krist. l.	37	52	9	13 523	37	38		34 609	16 905	—	15 714	—	34 609	12 600	—	
Landskrona stads sjukhem	100	325	55	36 015	98	107		89 149	37 733	—	9 349	41 567	89 149	40 836	1 989	

Lysekils upptagn.-sjukhem (tillh. landsting)	8	131	2	2 548	7	9	13 128	3 881	—	8 419	800	9 13 128	5 156	—
Uddevalla sjukhem	11	3	5	3 382	9	10	13 176	7 679	5 497	—	—	8 721	3 481	—
Göteborgs	93	19	20	33 578	92	93	116 662	46 192	70 471	—	—	105 341	37 401	—
Carlanderska sjukhemmet, Göteborg (öppn. ¹⁰)	ca 30	837	30	11 657	35	—	208 293	139 696	68 598	—	—	175 567	46 969	—
Älvsborgs läns sjukhem i Ulricehamn	39	18	15	13 702	37	39	29 084	19 792	1 177	7 500	615	26 887	12 158	—
Skaraborgs läns sjukhem i Skövde	57	2	3	20 729	56	57	52 100	42 116	4 984	5 000	—	46 262	18 323	—
Haga (ensk.) sjukhem, Tidaholm	120	59	23	40 570	112	120	101 806	98 806	—	3 000	—	95 989	34 784	10 287
Värmlands läns sjukhem i Arvika	22	17	12	7 942	22	22	28 206	9 037	—	19 169	—	28 206	9 127	—
Kopparbergs läns sjukhem i Hudäl	20	29	5	3 404	14	20	12 923	4 255	—	8 668	—	12 923	3 111	—
Adolf Grapes sjukhem i Gävle	30	4	5	9 295	25	29	34 420	8 804	22 565	—	—	34 420	15 741	—
Härnösands älderdomsheims sjukhus	57	13	12	18 148	50	53	49 435	—	5 382	—	44 053	49 435	23 191	—
Sundsvalls stads sjukhem	54	119	35	18 801	52	56	48 855	9 483	—	18 538	20 834	48 855	19 741	—
Jämtlands läns sjukhem, Kvarnsved	21	11	4	6 945	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Barnbördshus	919	24 473	129	276 866			1 400 277	632 470	76 482	62 265	470 704	1 367 388		35 813
Allm. barnbördshuset, ⁵ Stockholm *	170	4 670	42	55 753	153	188	431 119	174 275	15 543	41 522	48 639	431 119	114 997	—
Södra » d:o	111	3 715	14	44 976	123	161	336 074	132 003	—	—	197 236	336 074	80 798	1 238
Sällska Pro patria barnbördshus, d:o	24	306	—	3 504	10	12	79 740	26 345	53 395	—	—	46 851	11 603	—
Akadem. sjukh. i Uppsala barnbördsavd. ²	53	1 187	8	13 827	38	51	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnbördsavd. i Södertälje lasarett	7	316	2	2 965	7	16	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Nyköpings »	5	101	—	1 107	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Gust. Westmans barnbördshus, Linköping	20	482	1	4 491	12	21	39 166	22 548	—	16 143	—	39 166	8 586	—
Barnbördsb. i Motala (öppn. okt. 1926) ¹⁴	18	285	1	3 488	10	16	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnbördsavd. i Norrköping ²	10 28	757	1	8 082	22	32	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Jönköping ²	28	489	1	6 275	17	30	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Kalmar ²	12	407	2	3 256	9	12	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Västerås ²	13	288	1	4 063	11	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnbördshuset » Karlskrona	10	258	1	2 517	7	13	18 174	8 725	1 250	—	8 199	18 174	5 418	—
Barnbördsavd. » Kristianstad ²	13	673	3	6 277	17	27	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Lund ²	9 60	1 718	7	19 914	55	71	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Malmö ⁴	14 80	1 648	12	24 324	67	82	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnbördshuset » Hålsingborg	12 41	969	1	10 759	30	44	105 344	58 825	5 609	—	40 418	105 344	21 707	23 275
» » Göteborg	109	3 455	20	31 780	87	115	261 041	125 885	—	—	135 157	261 041	29 549	11 300
» » Borås	18	630	—	6 119	17	30	45 592	30 143	—	—	15 449	45 592	13 524	—
» » Falun	13 21	518	—	6 317	17	33	41 953	35 862	685	4 600	—	41 953	15 860	—
» » Gävle	16	476	—	4 643	13	20	42 074	17 859	—	—	23 758	42 074	11 035	—
Barnbördsavd. » Härnösand ²	28	265	7	3 187	9	17	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Sundsvall ²	8 20	457	2	4 311	12	18	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Örnsköldsvik ²	9	276	1	3 591	10	13	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Östersund ²	3	81	2	688	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
» » Svea ²	2	52	—	652	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—
I. Asyl för spetsläska	34	3	—	4 287			23 670	—	—	—	—	23 670		
Järvsö sjukhus*	34	3	—	4 287	12	—	23 670	—	—	—	—	23 670	7 364	—

¹ Frånsett särskild sjukavd., se litt. D. — ² Ingår i Tab. 9—11. — ³ För barnbördsavd. och avd. för kvinnosjukd. i alls 108 platser; här beräknad siffra. — ⁴ Avd. för kvinnosjukd. och barnbördsavd. Se även not 2. — ⁵ Ekon. siffror avse $\frac{1}{2}$ 1926—³⁰ 1927 med 56 347 underhållsdagar. — ⁶ Däri av staten 6 552 kr. — ⁷ Samtliga vårdade. — ⁸ Ökat från 22 dec. 1927 från 8. — ⁹ Utom hyror. — ¹⁰ Ökat den 14 febr. från 18. — ¹¹ Ökat från 75. — ¹² D:o 29. — ¹³ D:o 15. — ¹⁴ Motala Sparbanks jub.-fonds barnbördsb. — ¹⁵ Därvav verkstäder 31 676, jordbruk 3 602 kr., statsbidrag 11 438 kr. — ¹⁶ Se föreg. uppslag, not 21. — ¹⁷ Ökat från 555. — ¹⁸ Därvav statsbidrag 3 988 kr.

* *Uti inkomstsumman ingår statsanslag till drift:*
Radiumhemmet i Stockholm 44 827 kr.
Kustsanatoriet vid Nynäshamn 11 209 »
Kronprinsessan Victorias kustsanatorium 124 353 »

Kustsan. Apelviken (exkl. t.bygn. 57 200) 251 686 kr.
Kustsjukhuset på Styrö 65 679 »
Ljungsäter, Malm. län 22 659 »
Vanförestalten, Stockh. (Klinik, poliklinik) 44 093 »

Hälsingborgs vanförestalt (Klinik, polikl.) 44 147 kr.
Göteborgs vanförestalt (d:o d:o) 46 325 »
Allm. barnbördshuset i Stockholm 145 795 »
Järvsö sjukhus 23 670 »

Tab. 18. Fall av smittsam könssjukdom år 1927 efter boningsort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Län, stad	Ärvd syfilis. Syphilis congenita		Förvärvad syfilis. Syphilis acquisita						Gonorrhoea.			Ulcus molle.			
			Primaria		Secundaria		S u m m a								
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad . . .	5	7	349	65	34	119	383	184	567	3 417	1 227	4 644	36	8	44
Stockholms län . . .	—	1	15	—	2	3	17	3	20	318	79	397	6	2	8
Uppsala län	—	1	3	1	4	4	7	5	12	158	60	218	3	—	3
Södermanlands län . .	—	—	9	1	3	1	12	2	14	123	42	165	3	—	3
Norrköpings stad . . .	2	—	21	6	3	10	24	16	40	197	54	251	7	1	8
Ostergötlands län ¹ . .	1	1	12	5	5	5	17	10	27	203	64	267	—	3	3
Jönköpings län	—	—	2	—	1	1	3	1	4	80	20	100	3	—	3
Kronobergs län	—	—	3	1	1	1	4	2	6	61	24	85	1	—	1
Kalmar län	—	3	5	—	5	5	10	5	15	154	52	206	3	—	3
Gotlands län	—	—	2	—	1	1	3	1	4	30	9	39	—	—	—
Blekinge län	—	—	17	—	8	2	25	2	27	185	27	212	15	—	15
Kristianstads län . . .	—	—	6	—	1	2	7	2	9	133	50	183	5	—	5
Malmö stad	—	2	21	4	9	19	30	23	53	727	126	853	12	1	13
Malmöhus län ²	1	4	35	6	22	13	57	19	76	537	143	680	22	2	24
Hallands län	1	3	2	—	7	7	9	7	16	74	16	90	3	—	3
Göteborgs stad	8	4	53	9	20	15	73	24	97	947	243	1 190	22	2	24
Göteborgs o. Boh. län ³	1	3	10	3	4	5	14	8	22	113	47	160	8	—	8
Älvsborgs län	1	1	3	—	2	2	5	2	7	154	45	199	5	—	5
Skaraborgs län	1	—	7	3	2	1	9	4	13	108	38	146	4	1	5
Värmlands län	—	—	3	—	2	3	5	3	8	165	72	237	2	1	3
Örebro län	—	—	3	1	—	1	3	2	5	276	134	410	—	—	—
Västmanlands län . . .	—	—	10	1	4	5	14	6	20	121	48	169	4	2	6
Kopparbergs län	1	1	9	—	2	7	11	7	18	192	83	275	3	—	3
Gävleborgs län	—	—	25	2	5	1	30	3	33	335	116	451	15	1	16
Västernorrlands län . .	5	2	28	10	13	8	41	18	59	361	105	466	8	2	10
Jämtlands län	—	—	3	—	—	—	3	—	3	91	35	126	—	—	—
Västerbottens län . . .	—	—	8	—	2	—	10	—	10	134	44	178	3	1	4
Norrbottnens län . . .	1	—	15	3	3	6	18	9	27	194	63	257	7	—	7
Summa	28	33	679	121	165	247	844	368	1 212	9 588	3 066	12 654	200	27	227

¹ Utom Norrköpings stad. — ² Utom Malmö stad. — ³ Utom Göteborgs stad.

Tab. 19. Fall av smittsam könssjukdom år 1927 efter ålder och kön.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdom.	Sum- ma.	D e n s m i t t a d e s å l d e r										
		under	1—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—40	40—50	50—60	över	okänd.
		1 år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	60 år.	
Syphilis. . . {m.	872	16	8	3	63	260	217	230	54	14	5	2
{kv.	401	17	10	4	73	126	92	60	13	5	1	—
Summa	1 273	33	18	7	136	386	309	290	67	19	6	2
Gonorrhoea . . {m.	9 588	8	8	12	1 315	3 258	2 348	1 844	584	138	48	25
{kv.	3 066	13	94	30	801	1 080	536	383	90	23	7	9
Summa	12 654	21	102	42	2 116	4 338	2 884	2 227	674	161	55	34
Ulcus molle . . {m.	200	—	—	1	21	80	50	40	4	2	1	1
{kv.	27	—	—	—	7	13	2	3	1	—	—	1
Summa	227	—	—	1	28	93	52	43	5	2	1	2

Anm. Här ingå samtliga fall av syphilis, såväl ärvd som förvärvad.

Tab. 20. Fall av smittsam könssjukdom år 1927 efter smittningsort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Län, stad	Ärvd syfilis. Syphilis congenita		Förvärvat syfilis.				Syphilis acquisita				Gonorrhoea.			Ulcus molle.	
			Primaria		Secundaria		Summa								
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	
Stockholms stad . .	5	8	357	65	38	122	395	187	582	3 811	1 269	5 080	42	9	
Stockholms län {st.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	50	17	67	1	2	
{lb.	—	1	2	—	—	1	2	1	3	80	43	123	1	—	
Uppsala län . . {st.	—	—	3	—	1	2	4	2	6	57	34	91	1	—	
{lb.	—	1	1	1	—	2	1	3	4	23	16	39	1	—	
Södermanlands l. {st.	—	—	4	1	—	—	4	1	5	47	24	71	—	—	
{lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	27	15	42	—	—	
Norrköpings stad .	2	—	20	6	2	11	22	17	39	246	51	297	1	2	
Östergötlands l. ¹ {st.	1	—	8	4	—	3	8	7	15	104	34	138	1	1	
{lb.	—	1	—	—	1	1	1	1	2	43	22	65	—	1	
Jönköpings l. . {st.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	45	16	61	1	—	
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	—	—	
Kronobergs l. . {st.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	28	11	39	—	—	
{lb.	—	—	2	1	—	—	2	1	3	16	12	28	—	—	
Kalmar län . . {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	21	79	—	—	
{lb.	—	3	—	—	3	4	3	4	7	49	20	69	—	—	
Gotlands län . {st.	—	—	2	—	—	—	2	—	2	15	5	20	—	—	
{lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	14	6	20	—	—	
Blekinge län . {st.	—	—	2	—	1	2	3	2	5	95	22	117	—	—	
{lb.	—	—	—	—	1	1	1	1	2	17	3	20	—	—	
Kristianstads l. {st.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	50	19	69	—	—	
{lb.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	40	18	58	1	—	
Malmö stad . . .	—	2	13	4	1	18	14	22	36	654	121	775	4	—	
Malmöhus län ² {st.	1	—	3	4	3	8	6	12	18	252	92	344	6	—	
{lb.	—	3	1	1	—	1	1	2	3	90	37	127	1	1	
Hallands län . {st.	—	2	3	—	3	2	6	2	8	31	11	42	1	1	
{lb.	1	1	—	—	1	1	1	1	2	7	6	13	—	—	
Göteborgs stad . .	8	5	42	8	11	14	53	22	75	955	253	1 208	10	2	
Göteborgs och Bohus län ³ {st.	1	—	—	2	1	2	1	4	5	35	14	49	—	—	
{lb.	—	2	1	2	1	—	2	2	4	31	21	52	1	—	
Älvsborgs län . {st.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	97	31	128	1	—	
{lb.	—	—	—	—	—	1	—	1	1	26	8	34	1	—	
Skaraborgs län . {st.	1	—	—	1	—	1	—	2	2	50	15	65	1	1	
{lb.	—	—	1	1	—	—	1	1	2	31	19	50	—	—	
Värmlands län . {st.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	98	41	139	1	1	
{lb.	—	—	3	—	—	3	3	3	6	52	30	82	—	—	
Örebro län . . {st.	—	—	1	—	—	1	1	1	2	145	78	223	—	—	
{lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	87	48	135	—	—	
Västmanlands l. {st.	—	—	8	1	4	4	12	5	17	68	28	96	3	1	
{lb.	—	—	2	—	—	1	2	1	3	30	14	44	—	1	
Kopparbergs l. . {st.	—	1	2	—	—	3	2	3	5	65	34	99	1	—	
{lb.	1	—	4	—	1	—	5	—	5	84	37	121	—	—	
Gävleborgs län . {st.	—	—	5	3	—	1	5	4	9	135	43	178	1	—	
{lb.	—	—	1	—	1	2	2	2	4	129	63	192	1	—	
Västernorr. l. . {st.	2	—	26	6	7	6	33	12	45	248	40	288	2	1	
{lb.	3	2	5	4	3	2	8	6	14	95	55	150	2	—	
Jämtlands län . {st.	—	—	2	—	—	—	2	—	2	51	19	70	—	—	
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	15	42	—	—	
Västerbottens l. {st.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	19	72	1	—	
{lb.	—	—	1	—	—	—	1	—	1	36	18	54	—	—	
Norrbottens l. . {st.	—	—	2	1	—	1	2	2	4	68	19	87	1	—	
{lb.	1	—	7	2	1	5	8	7	15	86	35	121	1	—	
Norge {st.	—	—	8	—	—	—	8	—	8	44	3	47	1	—	
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	
Danmark . . . {st.	—	—	13	—	7	4	20	4	24	128	9	137	9	1	
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	
Finland . . . {st.	—	—	3	—	2	—	5	—	5	38	4	42	7	1	
{lb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	
Andra länder . .	—	—	102	—	52	—	154	—	154	497	3	500	88	1	
Obekant	—	1	12	3	16	14	28	17	45	134	105	239	5	—	
Summa	28	33	679	121	165	247	844	368	1 212	9 588	3 066	12 654	200	27	

¹ Utom Norrköping. — ² Utom Malmö. — ³ Utom Göteborg.

Tab. 21 a. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av *skador* och *förgiftningar* med hänsyn till *skadans natur* och *påföljd* år 1927.

Skadans natur	1	2	3	4	5	6	7
	Under året intagna			Skadans påföljd			
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvarstående men	Övergående men	
Sår utan komplikationer (vulnus)	1 599	340	1 939	5	21	1 913	
Kontusioner (contusio)	1 097	350	1 447	6	21	1 420	
Inträngd främmande kropp	180	97	277	2	10	265	
Varbildning i följd av inträngd kropp, skada å huden eller subkutana bindväven (sepsis)	1 169	387	1 556	35	240	1 281	
Ledvrickning (distorsio, luxatio)	648	239	887	5	68	814	
Utgjutning i led (synovitis traumatica, hæmarthrosis)	355	109	464	1	19	444	
Öppnande av större leder (vulnus perforans)	221	8	229	4	28	197	
Benbrott, enkelt ¹ (fractura simplex)	4 451	2 783	7 234	252	1 164	5 818	
, komplicerat ¹ (fractura complicata)	616	105	721	31	218	472	
Avskärning av muskel, sena, nerv	549	56	605	—	123	482	
Skada å större kärl	31	8	39	7	2	30	
Krossning, avhuggning, avslitning (amputatio traumatica, laceratio)							
av 1—2 fingrar	292	19	311	1	266	44	
av 3—5 fingrar, hand	167	12	179	1	159	19	
av arm	44	6	50	4	35	11	
av tår eller fot	36	10	46	1	26	19	
av ben	25	5	30	4	19	7	
av andra kroppsdelar	27	5	32	1	3	28	
Förbränning (combustio) av fingrar, hand	32	41	73	—	6	67	
, , ansikte	124	38	162	2	9	151	
, , andra kroppsdelar	224	207	431	50	13	368	
Förfrysning (congelatio) av fingrar, hand	9	8	17	—	2	15	
, , tår, fot	50	8	58	—	15	43	
, , andra kroppsdelar	6	—	6	1	1	4	
Öppnande av bukålan (vulnus perforans)	11	2	13	1	2	10	
Skada å magsäck eller tarm (vulnus perforans, ruptura)	64	7	71	25	3	43	
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa, urinrör	125	20	145	20	11	114	
Öppnande av lung- eller hjärtsäck (vulnus perforans)	31	5	36	6	2	28	
Skada å struphuvud eller luftstrupe	19	4	23	7	1	15	
Hjärnskakning (commotio cerebri)	786	225	1 011	12	16	983	
Brott å hjärnskålens botten (fractura baseos cranii)	377	82	459	70	48	341	
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	81	4	85	46	17	22	
Slag å ögat (contusio oculi)	202	22	224	—	85	139	
Skada å hornhinna	398	54	452	—	211	211	
Främmande kropp inträngd i ögat	221	17	238	—	184	54	
Övriga skador å ögat	249	40	289	1	182	106	
Skottskada	139	3	142	17	38	87	
Förgiftning med arsenik	4	3	7	2	1	4	
, sublimat	4	4	8	1	1	6	
, andra metallsalter	4	—	4	—	—	4	
, lysöl, karbolsyra, kreolin	2	10	12	1	—	11	
, alkohol	19	1	20	—	—	20	
, metylalkohol	10	—	10	—	3	7	
, morfin, opium	3	8	11	3	1	7	
, antipyrin, veronal, trional, sulfonal, chloral	22	28	50	7	—	43	
, kolos	18	9	27	2	—	25	
, lysgas	16	14	30	4	—	26	
, salpetersyra	1	—	1	—	—	1	
, saltsyra	2	—	2	—	—	2	
, andra syror eller alkalier	21	22	43	9	7	27	
Andra förgiftningar	23	39	62	3	1	58	
Ormbett	105	105	210	2	—	208	
Övriga skador	115	37	152	10	11	131	
Summa	15 024	5 606	20 630	662	3 323	16 645	

Anm. Se anm. till Tab. 21 b.

¹ Brott å hjärnskålens botten upptagas ej här.

Tab. 21 b. Översikt över å lasarett och sjukstugor intagna fall av skador och förgiftningar, fördelade efter skadans tillkomstsätt och påföljd år 1927.

	1	2	3	4	5	6	7
		Under året intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	Döden	Kvar- stående men	Över- gående men	
A. Olycksfall i arbete.							
Vid hushållsgöromål	80	758	838	17	145	676	
› hanterandet av yxa	945	19	964	9	97	858	
› › › lie	50	9	59	—	6	53	
› › › andra verktyg	244	12	256	1	83	172	
› arbetsmaskiner inom jordbruk:							
tröskverk	107	20	127	1	61	65	
hackelsemaskin	33	2	35	1	19	15	
andra maskiner	180	14	194	3	50	141	
› arbetsmaskiner inom industri:							
gruvdrift och malmförädling	57	—	57	—	19	38	
jord-, sten- och glasindustri	188	2	190	—	93	97	
träindustri { cirkelsåg	186	—	186	3	114	69	
ångmaskiner och transmissioner	17	—	17	—	9	8	
andra maskiner	132	—	132	4	45	83	
metall- och { ångmaskiner och transmissioner	13	—	13	—	6	7	
maskin- { elektriska motorer och ledningar	28	—	28	—	6	22	
industri { andra maskinella anordningar	143	—	143	2	47	94	
varv och skepps- { ångmaskiner och transmissioner	5	—	5	—	2	3	
byggeri { hissar, lyftkranar etc.	38	—	38	—	8	30	
textil- och beklädnadsindustri	35	20	55	1	18	36	
närings- och njutningsämnesindustri	57	8	65	1	23	41	
trämas- och pappersindustri	97	1	98	2	22	74	
grafisk industri	7	—	7	—	2	5	
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	32	1	33	—	4	29	
andra industrier	72	1	73	1	17	55	
Genom slag, stöt eller bett av djur	444	111	555	17	66	472	
› beröring med hett vatten, ånga	53	40	93	4	7	82	
› beröring med smält eller het metall, glas m. m.	34	6	40	1	7	32	
› beröring med syror eller alkalier	42	—	42	—	7	35	
› förgiftning	15	21	36	1	—	35	
› sprängskott	69	—	69	1	40	28	
Vid hanterandet av dynamit eller andra explosiva ämnen	45	3	48	3	15	30	
Genom fall från stegar, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras							
vid jordbruksarbete	666	97	763	21	93	649	
› byggnadsarbete	509	1	510	18	68	424	
i gruvor	88	—	88	5	11	72	
inom träindustrien	547	1	548	9	81	458	
› andra industrier	459	28	487	10	65	412	
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	657	71	728	10	198	520	
På- eller överkörning, under arbete, av järnvägsvagn	54	—	54	3	11	40	
› motorfordon	101	12	113	2	17	94	
› annat fordon	85	5	90	2	11	77	
Vid körning av motorfordon	107	1	108	3	12	93	
› annat fordon	474	32	506	10	52	444	
Vid lossning och lastning av gods o. d.	453	3	456	7	65	384	
› militärtjänst, tjänstgöring vid poliskår, brandkår	133	—	133	4	18	111	
› sjöfart	148	3	151	1	25	125	
Övriga skador	200	32	232	6	65	161	
Summa	8 129	1 334	9 463	184	1 830	7 449	

106 TAB. 21 b. (Forts.) ÖVERSIKT ÖVER OLYCKSFALL EFTER SKADANS TILLKOMSTSÄTT.

1	2	3	4	5	6	7
Skadans tillkomstsätt	Under året intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	Summa	döden	kvarstående men	övergående men
B. Olycksfall utom arbete.						
Under resa på järnväg	15	8	23	—	6	17
med spårvagn	15	14	29	1	3	25
» fartyg, motorbåt	11	1	12	1	2	9
» motorfordon	461	118	579	18	59	502
» annat fordon	264	152	416	12	38	366
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn	36	7	43	6	9	28
» spårvagn	26	12	38	5	7	26
» motorfordon	694	254	948	52	90	806
» annat fordon	127	90	217	5	22	190
Vid sport och gymnastik: gymnastik	89	27	116	—	5	111
fotboll, segling, badning, idrott	72	4	76	—	6	70
jakt { skottskada	122	3	125	4	35	86
» annan skada	11	—	11	—	3	8
fiske	17	4	21	—	2	19
åkning med motorfordon, velociped	543	198	741	11	46	684
ridning	23	5	28	—	3	25
skridskoåkning o. d.	63	15	78	1	9	68
skidåkning	84	19	103	1	14	88
lek	1 314	533	1 847	24	202	1 621
Vid slagsmål och överfall	201	17	218	3	20	195
Under rusets inflytande	277	7	284	2	20	262
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	79	86	165	10	30	125
Fall, halkning	1 345	2 130	3 475	226	639	2 610
Nedstörtande föremål, ras	69	26	95	7	11	77
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	422	183	605	5	130	470
Övriga	71	64	135	9	25	101
Eldavåda, brännskada	31	18	49	9	—	40
Vådaskott	18	—	18	1	7	10
Hett vatten, kaffe	72	55	127	11	2	114
Förgiftning	60	43	103	14	10	79
Bett av djur, slag, stöt	121	95	216	1	7	208
Hantering av explosiva ämnen	30	3	33	1	16	16
Summa	6 783	4 191	10 974	440	1 478	9 056
C. Självmordsförsök, självmord.						
Med skärande vapen	50	22	72	8	3	61
» skjutvapen	20	3	23	10	6	7
» sprängskott	1	—	1	—	1	—
» hängning, kvävning	10	1	11	3	—	8
» dränkning	2	3	5	—	—	5
» nedstörtande från höjd	3	8	11	3	2	6
» förgiftning	23	43	66	13	2	51
Övriga	3	1	4	1	1	2
Summa	112	81	193	38	15	140
Summa summarum	15 024	5 606	20 630	662	3 323	16 645

Ann. Fall, i vilka flera av de här anförda skadorna samtidigt förekomma, upptagas under den rubrik som motsvarar den viktigaste eller svåraste skadan. — Såväl olycksfall som skador genom annans vållande och självmordsförsök upptagas i denna tabell. — Rubriceringen efter skadans påföljd äger rum vid utskrivningen. — Tabellen avser samtliga i Tab. 9 upptagna lasarett (utom sinnessjukhusen i Stockholm, där knappast några olycksfall förekommit) samt i Tab. 12 upptagna sjukstugor.

Tab. 22. Av vederbörande läkare verkställda ämbetsresor för farsoters och smittsamma sjukdomars hämmande m. m. under år 1927.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
		Ä m b e t s r e s o r															
Län		Scharlakansfeber	Difteri	Smittkoppor	Abdominaltyfus (nervfeber)	Rödset	Barnförslänning	Epidemisk hjärteber	Sömnssjuka	Smittsamma sjukdomar	Andra sjukdomar	Vaccination	För allmän hälsovård	För mottagningar och sjukvård	Rättsmedicinsk undersökning	Övriga	Summa resor
Stockholms län	28	8	—	—	—	3	—	3	3	5	58	—	—	24	—	—	132
Uppsala	9	1	—	1	—	5	—	—	3	2	45	12	—	—	—	—	78
Södermanlands	20	35	—	—	—	11	1	2	11	15	22	11	—	8	—	—	136
Östergötlands	56	25	—	1	—	13	3	1	—	14	—	—	—	—	—	—	113
Jönköpings	12	10	—	1	—	6	3	2	20	9	25	—	—	7	—	—	95
Kronobergs	20	17	—	1	5	3	—	6	8	57	1	—	—	—	—	—	118
Kalmar	29	18	—	9	1	1	—	—	3	22	14	—	—	—	—	—	97
Gotlands	6	2	—	1	—	—	—	—	20	1	40	2	12	1	—	—	85
Blekinge	1	3	—	1	—	—	2	—	5	2	21	—	—	—	—	—	35
Kristianstads	24	48	—	6	—	1	2	1	39	18	117	—	—	4	—	—	260
Malmöhus	38	31	—	14	—	3	1	—	52	8	189	—	—	—	—	—	336
Hallands	24	10	—	2	—	1	5	—	—	—	10	—	—	4	—	—	56
Göteborgs o. Bohus	23	9	—	6	—	1	—	1	25	7	41	—	—	—	—	—	113
Älvsborgs	30	15	—	5	—	—	—	—	66	11	110	15	12	—	—	—	264
Skaraborgs	15	24	—	4	—	32	1	2	5	—	10	—	—	6	—	—	99
Värmlands	45	12	—	4	—	—	—	—	31	4	74	1	12	—	—	—	183
Örebro	24	4	—	—	—	16	—	—	2	—	47	6	—	—	—	—	99
Västmanlands	8	—	—	—	—	—	—	1	11	1	33	—	—	2	—	—	56
Kopparbergs	41	25	—	3	—	—	1	1	3	4	20	—	—	—	—	—	98
Gävleborgs	104	13	—	2	—	1	4	2	8	6	54	—	—	—	—	—	194
Västernorrlands	63	33	—	1	—	2	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	110
Jämtlands	53	28	—	5	—	5	—	1	21	5	14	—	19	—	—	—	152
Västerbottens	104	7	—	3	—	—	—	6	—	13	15	—	17	—	—	—	165
Norrbottnens	72	43	—	21	—	—	—	—	14	9	54	—	65	—	—	—	278
År 1927	849	421	—	87	6	106	26	23	348	175	1 070	48	137	56	—	3	352
» 1926	1 331	427	—	141	5	77	22	21	343	234	1 737	40	128	15	—	4	521
» 1925	1 558	520	6	208	26	92	22	11	361	263	1 770	41	130	21	—	5	629
» 1924	1 315	570	—	195	6	160	17	30	325	323	1 790	37	116	15	—	4	899
» 1923	1 407	744	—	109	7	44	9	21	356	260	1 880	45	104	11	—	2	4 999
» 1922	1 172	967	—	115	11	11	12	2	136	254	2 058	80	97	11	—	2	47 4973
I % av samtliga.																	
År 1927	25.3	12.5	—	2.6	0.2	3.2	0.8	0.7	10.4	5.2	31.9	1.4	4.1	1.7	—	—	100.0
1926	29.5	9.4	—	3.1	0.1	1.7	0.5	0.5	7.6	5.2	38.4	0.9	2.8	0.3	—	—	100.0
1925	31.1	10.3	0.1	4.2	0.5	1.8	0.4	0.2	7.2	5.2	35.2	0.8	2.6	0.4	—	—	100.0
1924	26.9	11.6	—	4.0	0.1	3.3	0.3	0.6	6.6	6.6	36.5	0.8	2.4	0.3	—	—	100.0
1923	28.1	14.9	—	2.2	0.2	0.9	0.2	0.4	7.1	5.2	37.6	0.9	2.1	0.2	—	—	100.0
1922	23.6	19.5	—	2.3	0.2	0.2	0.2	—	2.7	5.1	41.4	1.6	2.0	0.2	1.0	—	100.0

Anm. Principen vid beräkandet av antalet ämbetsresor synes vara växlande; särskilt framträder detta i fråga om vaccination.

¹ För spetälska — ² Könssjukdomar.